

કેન્દ્ર-રાજ્યો ‘ટીમ ઇન્ડિયા’ની જેમ કામ કરે, તો દરેક લક્ષ્ય પાર પાડી શકાય: મોદી

ANTARA
GOLD & DIAMONDS
DADAR | BORIVALI

TODAY'S GOLD RATE
₹ 88,380/-

PER 10 GRAMS OF 22KT BIS HALLMARKED JEWELLERY

જુના સોનાના ઘરેણા શ્રેષ્ઠ ભાવે ખરીદીશું

DIAMOND JEWELLERY
VVS-VS F-G QUALITY
CERTIFIED NATURAL DIAMONDS

DADAR 022 4041 5565 | BORIVALI 022 6811 5565
OPEN ON ALL DAYS

‘દરેક રાજ્ય વૈશ્વિક સ્તરનું પર્યટન સ્થળ વિકસાવે’

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શનિવારે જણાવ્યું હતું કે જો કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્યો એકસાથે મળીને ‘ભારતની ટીમ’ની જેમ કામ કરે, તો કોઇ પણ લક્ષ્ય પાર પાડવું અશક્ય નથી.

મોદીએ અહીં નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂશન ફોર ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઇન્ડિયા (‘નીતિ’ આયોગ)ની સંચાલન સમિતિની દસમી બેઠકની અધ્યક્ષતા કરી હતી.

વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે દેશના

વિકાસની ઝડપ વધારવાની જરૂર છે. કેન્દ્ર સરકાર અને દેશના બધાં રાજ્યો જો સાથે મળીને કામ કરે, તો દરેક લક્ષ્ય પાર પાડી શકાય.

નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂશન ફોર ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઇન્ડિયાની સંચાલન સમિતિની દસમી બેઠકનો થીમ ‘૨૦૪૭માં ભારતને વિકસિત બનાવવા માટે રાજ્યોનો ઝડપી વિકાસ જરૂરી’ મોદીએ જણાવ્યું હતું કે દરેક ભારતીયનું લક્ષ્ય ‘ભારતને વિકસિત’ બનાવવાનું છે. દરેક રાજ્ય વિકસિત થશે ત્યારે ભારત પણ વિકસિત થશે. આ ૧૪૦ કરોડ નાગરિકોની આશા છે. નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂશન ફોર ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઇન્ડિયાની સંચાલન સમિતિમાં દરેક રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનો, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના ઉપરાજ્યપાલો અને અનેક કેન્દ્રીય પ્રધાનોનો સમાવેશ થાય છે. વડા પ્રધાન મોદી તેના અધ્યક્ષ છે. મોદીએ જણાવ્યું હતું કે આપણે દરેક રાજ્ય, દરેક શહેર, દરેક નગરપાલિકા, દરેક ગામને વિકસિત બનાવવાના છે. જો આપણે આ દિશામાં ઝડપથી કામ કરીશું, તો દેશને વિકસિત બનાવવા માટે ૨૦૪૭ સુધી રાહ જોવી નહિ પડે.

વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે દરેક રાજ્યે પોતાને ત્યાંના ઓછામાં ઓછા એક પર્યટન સ્થળને વિકસાવીને વૈશ્વિક (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઇંગ્લેન્ડની દૂર માટે પંત વાઈસ-કેપ્ટન: સુદર્શન અને અર્શદીપને ટેસ્ટમાં ડેબ્યૂનો મોકો

ટીમ જાહેર : ગિલ ભારતનો નવો ટેસ્ટ-કેપ્ટન

ઇંગ્લેન્ડ પ્રવાસ માટે ભારતીય ટીમની જાહેરાત

- શુભમન ગિલ (કેપ્ટન)
- ઋષભ પંત (વિકેટકીપર/વાઈસ-કેપ્ટન)
- યશસ્વી જયસ્વાલ
- કેએલ રાહુલ
- સાઈ સુદર્શન
- અભિમન્યુ ઇશ્વરન
- કરુણ નાયર
- નીતિશ રેડ્ડી
- રવિન્દ્ર જાડેજા
- ધ્રુવ જુરેલ (વિકેટકીપર)
- વોશિંગ્ટન સુંદર
- શાફુલ કાકુર
- જસપ્રીત બુમરાહ
- મોહમ્મદ સિરાજ
- પ્રસિદ્ધ કૃષ્ણા
- આકાશ દીપ
- અર્શદીપ સિંહ
- કુલદીપ યાદવ

ગુજરાતમાં કોવિડ-૧૯ના સબવેરિઅન્ટ એલએફ.૭ના ચાર દરદી નોંધાયા

નવી દિલ્હી: ઇન્ડિયન સાર્સ (સિવીઅર એક્યુટ રેસ્પિરેટરી સિન્ડ્રોમ)-કોવ-૨ જિનોમિક્સ કન્સોર્ટિઅમ (આઇએનએસ એસીઓજી)એ આપેલી માહિતી મુજબ ગુજરાતમાં કોવિડ-૧૯ના સબવેરિઅન્ટ એલએફ.૭ના ચાર અને તમિળનાડુ માં સબવેરિઅન્ટ એનબી.૧.૮.૧ના એક દરદી નોંધાયા હતા.

ગુજરાતમાં આ ચાર દરદી મે મહિનામાં જ નોંધાયા હતા.

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગનાઇઝેશન (વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા - ડબ્લ્યૂએચઓ)એ

કોવિડ-૧૯ના સબવેરિઅન્ટ એલએફ.૭ અને એનબી.૧.૮ને ‘મોનિટરિંગ’ (નિરીક્ષણ) હેઠળના વેરિઅન્ટ ગણાવ્યા હતા, પરંતુ આ પ્રકારના સબવેરિઅન્ટ થીન ઉપરાંત એશિયાના અન્ય દેશોમાં ઝડપથી ફેલાઇ રહ્યા છે.

ભારતમાં જેએન.૧ સૌથી વધુ જોવા મળતો વેરિઅન્ટ છે અને અત્યાર સુધી તપાસવામાં આવેલા નમૂના (સેમ્પલ)માંના ૫૩ ટકામાં તે પ્રકારના વાઇરસ જોવા મળે છે. તે પછી ૨૬ ટકા દરદી બીએ.૨ વેરિઅન્ટના અને ૨૦ ટકા દરદી ઓમિક્રોન

સબલાઇનેજસના છે.

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન સબવેરિઅન્ટ એનબી.૧.૮.૧ને સાર્વજનિક આરોગ્ય સામે ઓછા જોખમી ગણાવ્યા હોવા છતાં તેના એ૪૩૫એસ, વી૪૪૫એચ અને ટી૪૭૮આઇ જેવા પ્રોટીન મ્યુટેશન્સ અન્ય સબવેરિઅન્ટની સરખામણીમાં ઇમ્યુન સિસ્ટમ (રોગપ્રતિકારશક્તિ) પર વધુ હુમલા કરતા જોવા મળ્યા હતા. દેશમાં ૧૯ મે સુધીમાં કોવિડ-૧૯ના નવા ૨૫૭ દરદી નોંધાયા હતા, પરંતુ તે પછી દરદીઓની સંખ્યા (જુઓ પાનું ૨) ►►

અમદાવાદમાંથી નક્લી ભારતીય પાસપોર્ટ સાથે ૪૦ બાંગ્લાદેશી ઘૂસણખોર ગુમ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના ચંડોળા તળાવ ડિમોલિશનના બે તબક્કા દરમિયાન આશરે ૨૦૦ જેટલા ગેરકાયદે બાંગ્લાદેશીઓ ઝડપાયા હતા. આ વિસ્તાર ભારતમાં ઘૂસણખોરીને કરીને આવેલા બાંગ્લાદેશીઓ માટે સલામત આશ્રય

સ્થાન હતું અને મિનિ બાંગ્લાદેશ તરીકે પણ ઓળખાતો હતો. તપાસ દરમિયાન નક્લી ભારતીય પુરાવાઓ ઊભા કરીને પાસપોર્ટ મેળવનારા ૪૦ બાંગ્લાદેશીઓ ગુમ થઈ ગયા હોવાનો ઘટસ્ફોટ થયો હતો. જે બાદ તેમની રાજ્યભરમા શોધખોળ શરૂ કરવામાં આવી છે. ભારતમાં ગેરકાયદેસર રીતે

રહેતા બાંગ્લાદેશી નાગરિકો સાથે સંકળાયેલા મોટા પાયે પાસપોર્ટ કોભાંડની ચાલી રહેલી તપાસ દરમિયાન આ ખુલાસો થયો હતો. ફારમ બ્રાન્ચે જાણવા જોગ નોંધીને કાઢી રાખેલા લોકોને શોધવા ટીમ બનાવી છે. ટૂંક સમયમાં એફઆઈઆર દાખલ કરવામાં આવશે. સૂત્રોના કહેવા

પ્રમાણે આવા ૫૦૦ થી વધુ પાસપોર્ટ હજુ પણ શંકાના દાયરામાં છે. ગુમ થયેલા બાંગ્લાદેશીઓ દ્વારા ભારતીય પાસપોર્ટનો દુરુપયોગ થવાની સંભાવના હોવાથી ગુપ્તચર એજન્સીઓની ચિંતા વધી ગઈ છે. કાઠમ બ્રાંચના સૂત્રોના કહેવા પ્રમાણે, (જુઓ પાનું ૨) ►►

આતંકવાદ હડકાયો ફૂતરો અને પાકિસ્તાન તેનો હેન્ડલર દેશ છે: અભિષેક બેનરજી

ટોક્યો: આતંકવાદ હડકાયો ફૂતરો અને પાકિસ્તાન તેનો અધમ હેન્ડલર દેશ છે. આ દૂષણને ડામવા વિશ્વના તમામ દેશોએ એકજૂટ થવું જોઈએ, એમ જાપાનની મુલાકાતે ગયેલા ટીએમસીના સાંસદ અભિષેક બેનરજીએ શનિવારે કહ્યું હતું. ટીએમસીના સાંસદ અભિષેક બેનરજી સરહદપારના આતંકવાદને મામલે પાકિસ્તાનને વૈશ્વિક સ્તરે ઉઘાડું પાડવાના ભારતના વલણ પર પ્રકાશ પાડવા જાપાન ગયેલા સર્વપક્ષી પ્રતિનિધિમંડળનો હિસ્સો છે.

તેમણે કહ્યું હતું કે ભારત જે મામલે જરા પણ નમતું ન જોખી શકે એવું સત્ય જણાવવા અમે અહીં આવ્યા છીએ.

આતંકવાદ વિરુદ્ધની લડતને મામલે ભારત

મક્કમ વલણ ધરાવે છે એ સંદેશો વૈશ્વિક સમુદાયને પહોંચાડવા વિશ્વના ૩૩ દેશમાં સર્વપક્ષી પ્રતિનિધિમંડળ મોકલવાનો ભારતે નિર્ણય લીધો હતો. જેડી (યુ)ના સાંસદ સંજય જાના વડપણ હેઠળ જાપાન પહોંચેલું સર્વપક્ષ પ્રતિનિધિમંડળ પણ તેનો જ હિસ્સો છે.

ટોક્યોમાં આપેલા પ્રવચન દરમિયાન તેમણે કહ્યું હતું કે આતંકવાદના ભય સામે અમે નમતું નહીં જોખીએ. લોકો જે ભાષા સમજે તે ભાષામાં જવાબ આપવાનું અમે શીખી ગયા છીએ.

આતંકવાદ જો હડકાયો ફૂતરો અને પાકિસ્તાન તેનો હેન્ડલર દેશ છે તો આ દૂષણને ડામવા વિશ્વના તમામ દેશોએ એક થવું જોઈએ અન્યથા આ હડકાયો ફૂતરો વધુ હડકાયા

(જુઓ પાનું ૨) ►►

જમ્મુ-કાશ્મીરના ભાદેરવાહમાં મોબાઈલ ઈન્ટરનેટ સેવા ૨૭ મે સુધી સસ્પેન્ડ

સુરેશ એસ. ડુગ્ગર

નવી દિલ્હી: જાહેર વ્યવસ્થા ખોરવી નાખવા રાષ્ટ્રવિરોધી તત્વો દ્વારા દુરુપયોગ કરવામાં આવી શકે એવા ભયને કારણે જમ્મુ-કાશ્મીર સરકારે ડોડા જિલ્લાના ભાદેરવાહના અમુક વિસ્તારોમાં ૨૭મી મે સુધી મોબાઈલ ઈન્ટરનેટ સેવા સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ આપ્યો હોવાનું અધિકારીઓએ કહ્યું હતું.

જમ્મુ વિભાગના આઈજીપી ભીમસેન તૂતીની ભલામણને પગલે ગૂઝ વિભાગે રિલાયન્સના ૧૯ અને ભારતી

એરટેલના ૧૮ એમ કુલ ૩૭ ટાવરની મોબાઈલ ઈન્ટરનેટ સેવા સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો.

મુખ્ય સચિવ (ગૂઝ વિભાગ) ચંદ્રાકર ભારતીએ આદેશમાં જણાવ્યું હતું કે બાવીસ મે રાત્રે ૮:૦૦ વાગ્યાથી ૨૭મી મે રાત્રે ૮:૦૦ વાગ્યા સુધી ૩૭ ટાવરની મોબાઈલ ઈન્ટરનેટ સેવા સસ્પેન્ડ રહેશે. ટેલિકમ્યુનિકેશન્સ (ટેમ્પરરી સપ્પેન્શન ઓફ સર્વિસિસ) રૂલ્સ, ૨૦૨૪ની કલમ ત્રણ અંતર્ગત (જુઓ પાનું ૨) ►►

કેરળમાં ચોમાસાનું આઠ દિવસ વહેલું આગમન

નવી દિલ્હી: દક્ષિણ-પશ્ચિમ ચોમાસું શનિવારે કેરળ પહોંચ્યું હતું. જે વર્ષ ૨૦૦૯ પછી ભારતીય મુખ્ય ભૂમિ પર સૌથી વહેલું આગમન છે. તે ૨૩મેના રોજ દક્ષિણ રાજ્યમાં પહોંચ્યું હતું. આ માહિતી ભારતીય હવામાન વિભાગ(આઇએમડી)એ આપી હતી. સામાન્ય રીતે દક્ષિણ-પશ્ચિમ ચોમાસું પહેલી જૂન સુધીમાં કેરળ પહોંચે છે અને આઠ જુલાઇ સુધીમાં સમગ્ર દેશને આવરી લે છે. તે ૧૭ સપ્ટેમ્બરની આસપાસ ઉત્તર-પશ્ચિમ

ભારતમાંથી પાછું વળવાનું શરૂ કરે છે અને ૧૫ ઓક્ટોબર સુધીમાં સંપૂર્ણપણે પાછું વળી જાય છે. આઇએમડીના આંકડા દર્શાવે છે કે ગયા વર્ષે ચોમાસું ૩૦ મેના રોજ કેરળ પહોંચ્યું હતું. જ્યારે ૨૦૨૩માં ૮ જૂન, ૨૦૨૨માં ૨૯ મે, ૨૦૨૧માં ત્રીજી જૂન, ૨૦૨૦માં પહેલી જૂન, ૨૦૧૯માં આઠમી જૂન અને ૨૦૧૮માં ૨૯ મેના રોજ કેરળ પહોંચ્યું હતું.

વર્ષ ૧૯૭૫થી ઉપલબ્ધ આંકડા

દર્શાવે છે કે ચોમાસું પહેલી વાર ૧૯૯૦માં (૧૯ મેના રોજ) સમય કરતાં વહેલું કેરળ પહોંચ્યું હતું. જે સામાન્ય તારીખ કરતાં ૧૩ દિવસ વહેલું હતું. હવામાન શાસ્ત્રીઓના મતે ચોમાસાના આગમનની તારીખ અને દેશભરમાં મોસમ દરમિયાન પડેલા કુલ વરસાદ વચ્ચે કોઇ સીધો સંબંધ નથી. કેરળમાં ચોમાસાનું વહેલું કે મોડું આગમન થવાનો અર્થ એ નથી કે તે દેશના અન્ય ભાગોને પણ એ જ રીતે (જુઓ પાનું ૨) ►►

એલઆઈસીએ ૨૪ કલાકમાં સૌથી વધારે પોલિસી વેચીને વર્લ્ડ રેકોર્ડ કર્યો

નવી દિલ્હી : લાર્ડ્ઝ ઈન્શ્યોરન્સ ઓફ ઈન્ડિયા (એલઆઈસી) ૨૪ કલાકની અંદર સૌથી વધારે જીવન વીમાની પોલિસી વેચીને ગિનીસ વર્લ્ડ રેકોર્ડનો ખીતાબ મેળવ્યો હતો, એવી જાહેરાત એલઆઈસીએ કરી હતી. એલઆઈસીએ એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે ગિનીસ વર્લ્ડ રેકોર્ડસ દ્વારા ચકાસવામાં આવેલી આ ઐતિહાસિક ઉપલબ્ધિ છે. તે ૨૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫ના નિગમના સમર્પિત એજન્સી નેટવર્કના અસામાન્ય દેખાવને માન્યતા આપે છે. ૨૦ જાન્યુઆરીએ એલઆઈસીના ૪,૫૨,૮૩૯ એજન્ટે આખા ભારતમાં

૫,૮૮,૧૦૭ જીવન વીમા પોલિસી પૂરી કરી હતી.

આ પ્રયંડ પુરુષાર્થે જીવન વીમા ઉદ્યોગ માટે ૨૪ કલાકનો નવો વૈશ્વિક માપદંડ મેળવ્યો છે. નિવેદનમાં વધુમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે આ અમારા એજન્ટના અવિરત સમર્પણ, કોશલ્ય અને અથાગ કાર્યનીતિને શક્તિશાળી કાયદેસરતા મળી છે. આ સિદ્ધિ ઉપલબ્ધિ છે. તે ૨૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫ના નિગમના સમર્પિત એજન્સી નેટવર્કના અસામાન્ય દેખાવને માન્યતા આપે છે. ૨૦ જાન્યુઆરીએ એલઆઈસીના ૪,૫૨,૮૩૯ એજન્ટે આખા ભારતમાં

(જુઓ પાનું ૨) ►►

Destination Uttarakhand

CHAR DHAM YATRA 2025

PICS: UTTARAKHAND TOURISM

Shri Yamunotri (April 30)

Shri Gangotri (April 30)

Shri Kedarnath (May 2)

Shri Badrinath (May 4)

Shri Hemkunt Sahib (May 25)

Prime Minister Shri Narendra Modi's vision for the holistic development of Uttarakhand is deeply inspiring. As we welcome devotees to the sacred 'Char Dham Yatra', our government remains fully committed to ensuring their safety for a spiritually fulfilling experience. We urge all visitors to come experience the soul of Devbhoomi, Uttarakhand.

-Pushkar Singh Dhami, Chief Minister, Uttarakhand

There are two main pillars for the creation of a developed India in the 21st century—pride in our heritage and making every possible effort for development. Today, Uttarakhand is strengthening both these pillars. This decade will be the decade of Uttarakhand.

-Narendra Modi, Prime Minister

Easy & safe Char Dham journey

Char Dham Yatra 2025 is set to commence from April 30, coinciding with the auspicious occasion of Akshaya Tritiya, as the portals of Yamunotri and Gangotri reopen. This revered pilgrimage spans four sacred sites—Yamunotri, Gangotri, Kedarnath, and Badrinath—located in Uttarakhand. Each year, lakhs of devotees set out on this spiritual journey in pursuit of divine blessings and inner peace.

For easy access, the Uttarakhand government has

established both online and offline registration procedures for pilgrims to provide a seamless and well-organised experience.

- Prior to journey registration is mandatory
- Please enter the correct mobile number during registration
- Make sure to obtain 'Darshan' token at the dhams
- Always carry sufficient woolen clothes, umbrella and raincoat with you
- Provide the correct health

information during the registration process

- Senior citizens are advised to get a health check-up done prior to journey
- If you take any medicine, keep sufficient stock with you
- If you are not feeling well then don't travel
- Take rest breaks at various stops during the journey route so that the climate suits you better
- Book the ticket for helicopter ride on heliyatra.ircct.co.in
- Beware of unauthorised

persons assuring to provide helicopter tickets

- Beware of unauthorised persons who assure you to do darshan at the dhams
- Please extend help to keep the journey routes neat and clean by not littering the same
- Please keep control on the speed of your vehicle and park the vehicle only

GOVERNMENT'S INITIATIVE TO ENSURE CLEAN AND HEALTHY FOOD AT THE CHAR DHAM JOURNEY ROUTE

This initiative will improve the quality of food served on the route and ensure healthy and safe food for millions of pilgrims who visit every year.

'AAJ SE THODA KAM' CAMPAIGN

PM Narendra Modi, during his last visit to Uttarakhand, emphasised on reducing the usage of salt and sugar by 10%, which is being promoted by the Uttarakhand government in the Char Dham Yatra. The main objective of this initiative is to control the quantity of excess salt, sugar and fat in food, so that diseases like heart disease and high blood pressure can be prevented. Restaurants and hotels are being encouraged to prepare healthy dishes with the help of chefs and food experts and keep nutritional balance in mind.

'RUCO' INITIATIVE

To further strengthen health security, the department has launched the Re-purpose Used Cooking Oil (RUCO) initiative. Under this, strict monitoring is being done to reduce the harmful effects of re-used oil and prevent it from entering into the food chain again

Decisions taken by the U'khand government to make Char Dham Yatra 2025 'Sugam, Sukhad aur Surakshit'

For the past few years, the number of devotees coming to Char Dham Yatra has been continuously increasing. The state administration is constantly making efforts to provide proper facilities for the devotees. In this sequence, to provide better facilities for the devotees in the upcoming Char Dham Yatra, U'khand government is committed to ensure a 'Sugam, Sukhad aur Surakshit' journey for pilgrims, for which several

steps have been taken for their convenience:

- Aadhar-based registration is compulsory for the pilgrims
- For those who have not registered online, on spot registration facilities are available at Rishikesh, Haridwar and Vikasnagar (Herbertpur, Nayagaon)
- Darshan will be allowed on the date for which registration is done

- On spot registration will be done based on the number of pilgrims present at the dham, considering the security/ safety of pilgrims
- Chief Secretary, Uttarakhand, has requested all the dignitaries, state officials and members of judiciary to avoid visiting the dhams during the period from May 2 to 31, 2025, for the sake of the convenience of the pilgrims

During the Char Dham Yatra, you can also visit the following nearby places

- Triyugi Narain Temple • Gartang Gali • Valley of Flowers
- Harshil Valley • Devprayag • Auli

Kedar Gufa

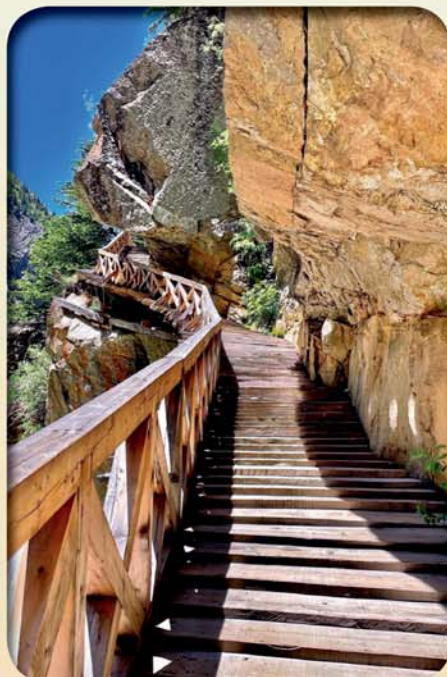
Auli

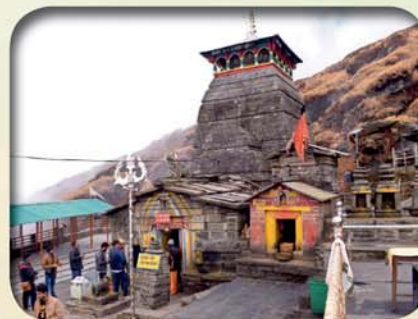
Valley of Fower

Triyugi Narain Temple

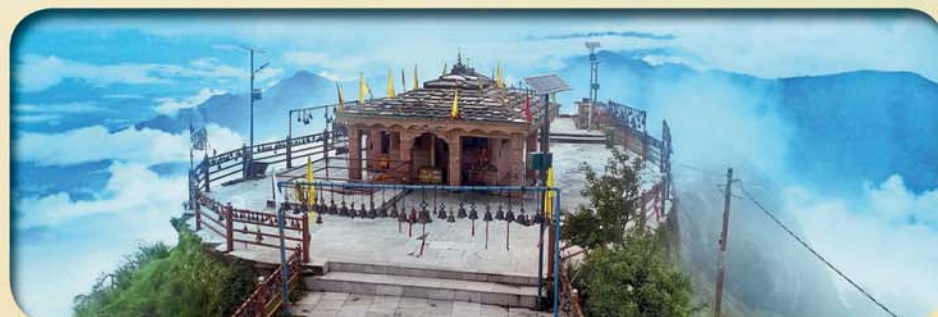
Gartang Gali

Tungnath Temple

Omkareshwar Temple

Kartik Swami Temple

PICS: UTTARAKHAND TOURISM

For registration: please visit on registrationandtouristcare.uk.gov.in or download the App touristcareuttarakhand from App stores
For any type of support please contact our 24x7 toll free number: **0135-1364**
For more details please contact: **0135-2559898, 0135-2552627**
E-mail: touristcare.uttarakhand@gmail.com

For Chardham Heli booking please log on heliyatra.ircct.co.in or scan the QR code

CONSUMER CONNECT INITIATIVE

માતા પર હુમલો કરવા જઈ રહેલા પિતાની પુત્રએ કુહાડીના ઘા ઝીંકી કરી હત્યાઃ મૃતદેહ સળગાવ્યો

પાલઘરઃ પાલઘર જિલ્લામાં બોલાચાલી થયા બાદ માતા પર હુમલો કરવા જઇ રહેલા પિતાને પુત્રએ કુહાડીના ઘા ઝીંકી મોતને ઘાટ ઉતારી દીધો હતો. હત્યા કર્યા બાદ પિતાના મૃતદેહની સાથે લોહીથી કુહાડીને પણ સળગાવી દીધી હતી. વાડા પોલીસે આ પ્રકરણે હત્યાનો ગુનો દાખલ કરીને પુત્રની ધરપકડ કરી હોવાનું અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

વાડા પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં વરનોલ ગામમાં ૨૦ મેના રોજ આ ઘટના બની હતી. આ પ્રકરણે ગામવાસીઓએ નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે પોલીસે ૨૧ વર્ષના આરોપી

અક્ષય હદાલને કસ્ટીમાં લીધો હતો.

અક્ષયના પિતા વિલાસ હદાલ દારૂના વ્યસની હતા અને તે દારૂના નશામાં ઘરે આવ્યા બાદ પત્ની સાથે ઝઘડો કરતા હતા. ઘટનાને દિવસે વિલાસ દારૂના નશામાં ઘરે આવ્યો હતો અને પત્ની સાથે તેની બોલાચાલી થઇ હતી. બોલાચાલી ઉગ્ર બનતાં ઉછેરાયેલા વિલાસ કુહાડી લઇને તેની પત્ની પર હુમલો કરવા દોડ્યો હતો.

એ સમયે માતાને બચાવવા અક્ષય વચ્ચે પડ્યો હતો અને તેણે પિતાના હાથમાંથી કુહાડી ઓંચકી લીધી હતી. અક્ષયે બાદમાં પિતા પર કુહાડીના ઘા

ઝીંકી દીધા હતા, જેમાં ગંભીર ઇજાને કારણે તેનું ઘટનાસ્થળે જ મોત થયું હતું. પોલીસ અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર ગુનો છુપાવવા માટે અક્ષયે તેના પિતાના મૃતદેહની સાથે કુહાડી પણ સળગાવી દીધી હતી. ઉપરાંત આ અંગે પોલીસને જાણ કરતાં જાનથી મારી નાખવાની ગામવાસીઓને ધમકી આપી હતી. વાડા પોલીસે આરોપી અક્ષય વિરુદ્ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૦૩ (હત્યા) અને ૨૮૭ (પુરાવા નષ્ટ કરવા) હેઠળ ગુનો દાખલ કરીને તેની ધરપકડ કરી હતી, એમ અધિકારીએ કહ્યું હતું. (પીટીઆઇ) ■

નાગપુરમાં ઘોડા સાથે દુષ્કર્મઃ યુવકની ધરપકડ

નાગપુરઃ નાગપુર જિલ્લામાં રાહડિંગ એકઝમીમાં ઘોડા સાથે દુષ્કર્મ આચરવા પ્રકરણે ૩૦ વર્ષના યુવકની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. નાગપુરના ગિટ્લીખદાન વિસ્તારમાં નાગપુર ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇકવેસ્ટ્રિયન એસોસિયેશન ખાતે ૧૭ મેના રોજ આ ઘટના બની હતી. રાહડિંગ એકઝમી યાલાવા ફરિયાદીના જણાવ્યા અનુસાર ત્યાંના સિક્યુરિટી ગૌડ ઘટનાની રાતે આરોપીને અંદર ઘૂસતા જોયો હતો. સિક્યુરિટી ગૌડ આની જાણ ફરિયાદીને કરી હતી. બાદમાં સીસીટીવી કેમેરાના ફૂટજ તપાસવામાં આવતાં આરોપી હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

દરમિયાન આઝાદ મેદાન પોલીસ સ્ટેશનનો સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યો ત્યારે અજાણ્યો શખસ ત્યાં લોહીલુહાણ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. તેને એમ્બ્યુલન્સમાં હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયો હતો, જ્યાં તપાસીને તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ■

મરાઠા ખંબર માટેની સૂચના	મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ સ્વીકારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની કાપફૂલ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
--------------------------------	---	---

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

રાજ્યમાં રેડ અલર્ટ

કારણે રાજ્યમાં ૨૮ મે સુધી ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે.

શુક્રવારે દક્ષિણ કોંકણ કિનારાના પૂર્વ-મધ્ય અરબી સમુદ્ર પર આછા દબાણનું ક્ષેત્ર વધુ તીવ્ર બન્યું છે. આથી આગામી ૨૪ કલાકમાં તે ઉત્તર તરફ આગળ વધે તેવી અપેક્ષા છે. આના કારણે કોંકણ કિનારાથી પૂર્વ-મધ્ય અરબી સમુદ્ર પર નીચા દબાણનો મોટો વિસ્તાર બન્યો છે. તેથી મધ્ય મહારાષ્ટ્ર, દક્ષિણ મરાઠવાડા અને ઉત્તર તેલંગાણાથી દક્ષિણ છત્તીસગઢ સુધી વરસાદની તીવ્રતા વધુ રહેશે.

રાજ્યના ઘણા જિલ્લાઓમાં ભારે પવન અને ગાજવીજ સાથે મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પાલઘર, થાણે અને મુંબઈ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે રાયગઢ, રત્નાગિરિ અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી છે. ધુળે, નંદુરબાર અને જલગાંવ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. નાસિક અને નાસિક ઘાટમાં પણ ભારે પવન સાથે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પુણે અને અહમદનગર જિલ્લામાં મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે પુણે ઘાટ અને કોલ્હાપુર જિલ્લાના કેટલાક ભાગોમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. સતારા જિલ્લામાં પણ ભારે વરસાદની આગાહી છે. સાંગલી અને સોલાપુર જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. મરાઠવાડાના છત્રપતિ સંભાજીનગર અને જાલના જિલ્લામાં પણ હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. હવામાન વિભાગે પરભણી, બીડ, હિંગોલી, નંદેડ, લાતુર અને ધારાશિવ જિલ્લામાં તોફાની પવન સાથે વાવાઝોડાની શક્યતા પણ વ્યક્ત કરી છે. અકોલા, અમરાવતી, ભંડારા, બુલઢાના, ચંદ્રપુર, ગઢચિરોલી, ગોંદિયા, નાગપુર, વર્ધા, વાશિમ અને યવતમાલ જિલ્લામાં ગાજવીજ સાથે હળવાથી મધ્યમ વરસાદની અપેક્ષા છે.

રાજ્યના સાત જિલ્લાઓના

આવક રાજ્યની સરેરાશ આવક કરતાં ઓછી છે.

જીએસડીપી ચોક્કસ સમયગાળા દરમિયાન રાજ્યની સીમાઓમાં ઉત્પાદિત માલ અને સેવાઓના કુલ મૂલ્યને માપે છે. મહારાષ્ટ્રની માથાદીઠ આવક રાષ્ટ્રીય સરેરાશના ૧.૪૮ ટકા હતી, જ્યારે રાજ્યના ૧૨ જિલ્લાઓમાં માથાદીઠ આવક રાષ્ટ્રીય સરેરાશ કરતાં ઓછી છે, એમ તેમાં જણાવાયું છે.

રાજ્યએ ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં જિલ્લા વાર્ષિક યોજના બર્થમાં ૧૧ ટકાનો વધારો કરીને રૂ. ૨૦, ૧૫૦ કરોડનો વધારો કર્યો છે જેથી વહીવટીતંત્રને વૃદ્ધિ વ્યૂહરચનાઓ માટે ભંડોળ પૂરું પાડવામાં મદદ મળે. જિલ્લા વ્યૂહાત્મક યોજના ડીએસપીમાં ઓળખાયેલા પ્રોજેક્ટ્સને મંજૂરી આપવા માટે કલેક્ટરોને વાર્ષિક યોજનામાં ઓછામાં ઓછા ૨૫ ટકા ખર્ચ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.

અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે પૂર્વ મહારાષ્ટ્રમાં નક્સલ પ્રભાવિત ગઢચિરોલી જિલ્લાને સ્ટીલ હબ તરીકે વિકસાવવામાં આવી રહ્યો છે. આર્થિક વૃદ્ધિ અને જીડીપીના આધારે જિલ્લાઓને ત્રણ વિભાગોમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યા છે.

અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે ઉદ્દ જિલ્લાઓમાંથી ૫૦ ટકાથી વધુ જિલ્લાઓ ત્રીજા વિભાગ (ઓછા કુલ જિલ્લા સ્થાનિક ઉત્પાદન અથવા માથાદીઠ જીડીપીમાં છે).

મોટાભાગની આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ માટે જવાબદાર અને જીએસડીપીમાં ૫૪ ટકા ફાળો આપતા સાત જિલ્લાઓમાં રાયગઢ, નાગપુર, પુણે, થાણે, પાલઘર, મુંબઈ શહેર અને મુંબઈ ઉપનગરનો સમાવેશ થાય છે.

બીજા સેગમેન્ટમાં ૧૧ જિલ્લાઓ છે વર્ધા, ચંદ્રપુર, અહિલ્યાનગર, સોલાપુર, સતારા, રત્નાગિરી, સાંગલી, છત્રપતિ સંભાજીનગર, નાસિક, સિંધુદુર્ગ અને કોલ્હાપુર જેમનું જીએસડીપી યોગદાન ૨૬ ટકા હતું.

નાગપુરમાં પત્ની સાથે વિવાદ થયા બાદ પતિએ સસરાને મોતને ઘાટ ઉતારી દીધો

નાગપુરઃ નાગપુરમાં પત્ની સાથે વિવાદ થયા બાદ પતિએ તીક્ષ્ણ હથિયારના ઘા ઝીંકી સસરાને મોતને ઘાટ ઉતારી દીધો હતો.

પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર બુટીભોરી પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં આવેલા બોરબેડી ગામમાં શુક્રવારે સાંજે આ ઘટના બની હતી.

આરોપી પંકજ દેવરાજ ગજભીયે (૩૦)એ તેના સસરા અરુણ જાનદેવ ભગત (૬૫) પર શસ્ત્રના ઘા ઝીંકી દેતાં ઘટનાસ્થળે તેનું મૃત્યુ થયું હતું. આરોપી અરુણનાં લગ્ન ગયા વર્ષે

ફડાણવીસે સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીઓનો શંખ ફૂંક્યો

ક્યારે ચૂંટણીઓ થશે તેની તારીખ આપી

મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીઓ અંગે મોટી જાહેરાત રાજ્યના સાંગલી જિલ્લામાં કરી હતી. રાજ્યમાં આગામી સપ્ટેમ્બર-ઓક્ટોબરમાં જિલ્લા પરિષદ, નગરપાલિકા અને મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીઓ યોજાશે. આ બધી ચૂંટણીઓ દીઠ મહિનામાં પૂર્ણ થશે, એમ તેમણે સાંગલીમાં ભાજપના કાર્યકર્તાઓના મેળાવડામાં જણાવ્યું હતું. મહારાષ્ટ્રમાં સપ્ટેમ્બર અથવા ઓક્ટોબરમાં સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીઓ યોજાવાની શક્યતા છે. આ પૂષ્કભૂમિમાં, મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે આજે સાંગલીથી સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણી માટેનો શંખનાદ કર્યો હતો અને કાર્યકર્તાઓને તૈયારીમાં લાગી જવા જણાવ્યું હતું.

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

રાજ્યમાં રેડ અલર્ટ

કારણે રાજ્યમાં ૨૮ મે સુધી ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે.

શુક્રવારે દક્ષિણ કોંકણ કિનારાના પૂર્વ-મધ્ય અરબી સમુદ્ર પર આછા દબાણનું ક્ષેત્ર વધુ તીવ્ર બન્યું છે. આથી આગામી ૨૪ કલાકમાં તે ઉત્તર તરફ આગળ વધે તેવી અપેક્ષા છે. આના કારણે કોંકણ કિનારાથી પૂર્વ-મધ્ય અરબી સમુદ્ર પર નીચા દબાણનો મોટો વિસ્તાર બન્યો છે. તેથી મધ્ય મહારાષ્ટ્ર, દક્ષિણ મરાઠવાડા અને ઉત્તર તેલંગાણાથી દક્ષિણ છત્તીસગઢ સુધી વરસાદની તીવ્રતા વધુ રહેશે.

રાજ્યના ઘણા જિલ્લાઓમાં ભારે પવન અને ગાજવીજ સાથે મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પાલઘર, થાણે અને મુંબઈ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે રાયગઢ, રત્નાગિરિ અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી છે. ધુળે, નંદુરબાર અને જલગાંવ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. નાસિક અને નાસિક ઘાટમાં પણ ભારે પવન સાથે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પુણે અને અહમદનગર જિલ્લામાં મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે પુણે ઘાટ અને કોલ્હાપુર જિલ્લાના કેટલાક ભાગોમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. સતારા જિલ્લામાં પણ ભારે વરસાદની આગાહી છે. સાંગલી અને સોલાપુર જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. મરાઠવાડાના છત્રપતિ સંભાજીનગર અને જાલના જિલ્લામાં પણ હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. હવામાન વિભાગે પરભણી, બીડ, હિંગોલી, નંદેડ, લાતુર અને ધારાશિવ જિલ્લામાં તોફાની પવન સાથે વાવાઝોડાની શક્યતા પણ વ્યક્ત કરી છે. અકોલા, અમરાવતી, ભંડારા, બુલઢાના, ચંદ્રપુર, ગઢચિરોલી, ગોંદિયા, નાગપુર, વર્ધા, વાશિમ અને યવતમાલ જિલ્લામાં ગાજવીજ સાથે હળવાથી મધ્યમ વરસાદની અપેક્ષા છે.

રાજ્યના ઘણા જિલ્લાઓમાં ભારે પવન અને ગાજવીજ સાથે મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પાલઘર, થાણે અને મુંબઈ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે રાયગઢ, રત્નાગિરિ અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી છે. ધુળે, નંદુરબાર અને જલગાંવ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. નાસિક અને નાસિક ઘાટમાં પણ ભારે પવન સાથે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પુણે અને અહમદનગર જિલ્લામાં મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે પુણે ઘાટ અને કોલ્હાપુર જિલ્લાના કેટલાક ભાગોમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. સતારા જિલ્લામાં પણ ભારે વરસાદની આગાહી છે. સાંગલી અને સોલાપુર જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. મરાઠવાડાના છત્રપતિ સંભાજીનગર અને જાલના જિલ્લામાં પણ હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. હવામાન વિભાગે પરભણી, બીડ, હિંગોલી, નંદેડ, લાતુર અને ધારાશિવ જિલ્લામાં તોફાની પવન સાથે વાવાઝોડાની શક્યતા પણ વ્યક્ત કરી છે. અકોલા, અમરાવતી, ભંડારા, બુલઢાના, ચંદ્રપુર, ગઢચિરોલી, ગોંદિયા, નાગપુર, વર્ધા, વાશિમ અને યવતમાલ જિલ્લામાં ગાજવીજ સાથે હળવાથી મધ્યમ વરસાદની અપેક્ષા છે.

રાજ્યના ઘણા જિલ્લાઓમાં ભારે પવન અને ગાજવીજ સાથે મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પાલઘર, થાણે અને મુંબઈ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે રાયગઢ, રત્નાગિરિ અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી છે. ધુળે, નંદુરબાર અને જલગાંવ જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. નાસિક અને નાસિક ઘાટમાં પણ ભારે પવન સાથે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી છે. પુણે અને અહમદનગર જિલ્લામાં મધ્યમથી ભારે વરસાદની આગાહી છે, જ્યારે પુણે ઘાટ અને કોલ્હાપુર જિલ્લાના કેટલાક ભાગોમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. સતારા જિલ્લામાં પણ ભારે વરસાદની આગાહી છે. સાંગલી અને સોલાપુર જિલ્લામાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. મરાઠવાડાના છત્રપતિ સંભાજીનગર અને જાલના જિલ્લામાં પણ હળવાથી મધ્યમ વરસાદની શક્યતા છે. હવામાન વિભાગે પરભણી, બીડ, હિંગોલી, નંદેડ, લાતુર અને ધારાશિવ જિલ્લામાં તોફાની પવન સાથે વાવાઝોડાની શક્યતા પણ વ્યક્ત કરી છે. અકોલા, અમરાવતી, ભંડારા, બુલઢાના, ચંદ્રપુર, ગઢચિરોલી, ગોંદિયા, નાગપુર, વર્ધા, વાશિમ અને યવતમાલ જિલ્લામાં ગાજવીજ સાથે હળવાથી મધ્યમ વરસાદની અપેક્ષા છે.

અટલ સેતુ, સમૃદ્ધિ

કંપનીઓ અને પરિવહન વિભાગ વચ્ચે એક સમજૂતી કરાર (એમઓયુ) પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવશે. દરેક એસટી બસ ડેપો અને સ્ટેશન પર ફાસ્ટ ચાર્જિંગ સુવિધા પણ ફરજિયાત બનાવવામાં આવશે. આ નીતિ મુંબઈ-પુણે અને મુંબઈ-નાગપુર રુટ વચ્ચે ટકાઉ પરિવહન મોડેલોને પણ પ્રોત્સાહન આપશે.

નવી નીતિમાં ટ્રક, ટ્રેક્ટર, હાઈસ્ટર, બાંધકામ કાર્યમાં વપરાતા વાહનો, એમ્બ્યુલન્સ અને કચરો પરિવહન વાહનોનો પણ સમાવેશ થાય છે. રાજ્ય સરકાર આ વાહનોને ઇલેક્ટ્રિકમાં રૂપાંતરિત કરવા માટે ખાસ સબસિડી આપશે, કારણ કે આ વાહનો સામાન્ય કાર કરતા ૬૭ ગણું વધુ પ્રદૂષણ ફેલાવે છે.

ફરીથી લાડકી બહેનો

નથી કે આ ભંડોળ આદિવાસી મહિલાઓ માટે વાપરવાનું ફરજિયાત હોવા છતાં હકીકતમાં તેનો લાભ આદિવાસી મહિલાઓ સુધી પહોંચી રહ્યો છે કે નહીં. જોકે એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે આ ભંડોળ એવી મહિલાઓ અને છોકરીઓ માટે છે જે આ યોજના માટે પાત્ર છે, પરંતુ રાજ્ય સરકારે સ્પષ્ટ કર્યું નથી કે આદિવાસી સમાજની મહિલાઓ યોજનાનો લાભ લઈ રહી છે કે નહી

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના આગમન ટાંકણે જ કચ્છમાંથી બહાર આવ્યું જાસૂસી કૌભાંડ: પત્રકાર પરિષદમાંથી ઝડપાયો જાસૂસ

અદિતિ ભારદ્વાજ નામની મહિલા સાથેના સંપર્ક બાદ આરોગ્ય કર્મી તરીકે કામ કરી ચૂકેલા શખ્સે કરી પાકિસ્તાન માટે જાસૂસી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: સરહદી જિલ્લા કચ્છમાં એક તરફ દેશના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની ભુજ મુલાકાતનો તખ્તો ગોઠવાઈ ચૂક્યો છે ત્યારે તેમની મુલાકાતને ટાંકણે જ રાજ્યના ત્રાસવાદ વિરોધી દળ (એટીએસ) એ એક પાકિસ્તાની જાસૂસને ઝડપી લેતાં આ બનાવને સુરક્ષા દળો અત્યંત ગંભીરતાથી લઇ રહ્યા છે. ચિંતાનો વિષય તો એ છે કે જે સ્થળે નરેન્દ્ર મોદી જવાના હતા તેવી વાત બહાર આવી હતી તે લખપત તાલુકાના માતાના મઢ ખાતેથી આ પાકિસ્તાનના જાસૂસને પ્રથમ એક મહિના પૂર્વે જ પકડવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ પૂછપરછના અંતે તેને જવા દેવામાં

આવ્યો હતો. આ જાસૂસનું નામ સહદેવસિંઘ દીપુભા ગોહિલ હોવાનું અને તે અગાઉ લખપત તાલુકાના માતાના મઢ ખાતેના સરકારી આરોગ્ય કેન્દ્રમાં આરોગ્ય કર્મચારી તરીકે પણ કામ કરી ચૂક્યો હોવાનું પણ બહાર આવ્યું છે.

મળતી માહિતી પ્રમાણે, ગોહિલ અદિતિ ભારદ્વાજ નામની મહિલાના પરિચયમાં આવ્યો હતો જે પણ પાકિસ્તાની જાસૂસ હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. તેનાં કહેવાથી ગોહિલે ભારતીય નૌસેના અને સરહદી સલામતી દળ વિશેની સંખ્યાબંધ સંવેદનશીલ માહિતી પાકિસ્તાન મોકલી હતી જેને બદલે તેને રૂપિયા

૪૦,૦૦૦નું મહેનતાણું પણ અપા્યું હતું. મળતી માહિતી મુજબ સહદેવે જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં જીયોનો સીમકાર્ડ ખરીદ્યો હતો અને ફેબ્રુઆરી ૨૫માં તેણે પોતાના બ્લોડિસએપ ખાતાનો ઓટીપી પાકિસ્તાની

એજન્ટને આપ્યો હતો જેથી મહિલા પાકિસ્તાની જાસૂસ પણ આ વોટ્સએપમાં સંવેદનશીલ માહિતીઓને જોઈ શકે. સહદેવ ગોહિલના મોબાઈલ ફોનની ફોરેન્સિક એનાલિસિસ માટે ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરી મોકલાતા આ ફોનથી પાકિસ્તાન સાથે સંખ્યાબંધ માહિતી અને ડેટાની આપ લે કરવામાં આવી હોવાનું સુરક્ષા એજન્સીઓને જાણવા મળ્યું હતું.

તપાસનીશ એજન્સીના માનવા પ્રમાણે પાકિસ્તાની જાસૂસી સંસ્થા આઈએસઆઈએ જ આ અદિતિ નામની જાસૂસનું નામ રાખ્યું હોઈ શકે છે અને હકીકતમાં તેનું નામ કોઈ

ભીજું પણ હોઈ શકે છે. અચરજની વાત એ છે કે ગોહિલને એક પત્રકાર પરિષદ દરમ્યાન ઝડપી પાડવામાં આવ્યો હતો. દરમ્યાન, પકડાયેલા જાસૂસને વધુ પૂછપરછ માટે અમદાવાદ લઇ જવામાં આવ્યો છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, શુક્રવારની રાત્રે કચ્છની સીમાને અડકીને આવેલા ગુજરાતની બનાસકાંઠા સરહદ વાટે ભારતમાં ઘૂસણખોરીનો પ્રયાસ કરી રહેલા શંકાસ્પદ ઈસમને ઠાર મારી દેવાયો હતો. સૂરોના જણાવ્યા મુજબ સરહદી સલામતી દળના જવાનોએ તેને પડકારવા છતાં આ શખ્સ ભારતની સીમા તરફ આગળ વધી રહ્યો હતો જેથી તેને તત્કાળ ઠાર કરી દેવાયો હતો.■

અરબી સમુદ્રમાં ડિપ્રેશન સક્રિય, ગુજરાતમાં માવઠાની આગાહી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અરબી સમુદ્રમાં ડિપ્રેશન સક્રિય થયું છે, જેની અસર ગુજરાતના હવામાન ઉપર જોવા મળી રહી છે. સૌરાષ્ટ્ર અને દક્ષિણ કાંઠાના વિસ્તારોમાં વરસાદી માહોલ જામ્યો છે. આગામી ૫ દિવસ ભારે ક્રમોસમી વરસાદ થશે તેવી આગાહી હવામાન વિભાગે કરી હતી. જોકે, ચોમાસાના વિવિધત વરસાદ પહેલા ડિપ્રેશનના કારણે વરસાદ થશે. હવામાન વિભાગના ડાયરેક્ટર એ. કે. દાસે જણાવ્યું હતું કે, ડિપ્રેશન લાઇ મહારાષ્ટ્ર રત્નાગીરી થી ૪૦ કિમી દૂર સક્રિય છે. આગામી ૫ દિવસ માછીમારોને દરિયો ન ખેડવા સૂચના આપવામાં આવી છે. દક્ષિણ ગુજરાતના પોર્ટ પર ૧ નંબરનું સિઝલ લગાવવામાં આવ્યું છે. પવનની ગતિ ૩૫-૫૦ કિમી પ્રતિ કલાકની રહેશે.

૨૫ મેના રોજ જૂનાગઢ, અમરેલી, ગીર સોમનાથ, ભાવનગર, નર્મદા, સુરત, તાપી, ડાંગ, નવસારી, વલસાડ, દમણ, દાદરા નગર હવેલીમાં માવઠાની આગાહી છે, જ્યારે ૨૬ મેના અમરેલી, ભાવનગર, વલસાડ, નવસારી, ડાંગ, તાપી, દમણ, દાદરા નગર હવેલીમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. ૨૭ મે ના રોજ અમરેલી, ભાવનગર, છોટાઉદેપુર, નર્મદા, તાપી, ડાંગ, નવસારી, વલસાડ, દમણ, દાદરા નગર હવેલીમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. ૨૮ મેના અમરેલી, ભાવનગર, દાહોદ, છોટા ઉદેપુર, નવસારી, વલસાડ, દમણ, દાદરા નગર હવેલીમાં ભારે વરસાદની આગાહી છે. તો અન્ય વિસ્તારોમાં સામાન્યથી મધ્યમ વરસાદ રહેશે કે સાથે જ ભારે પવન ફૂંકારો તેવી સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. ■

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી ૨૭ મેના રોજ અસારવા સિવિલ હોસ્પિટલ પરિસરમાં ૧૮૦૦ બેડની આધુનિક હોસ્પિટલના નિર્માણનું ખાતમુહૂર્ત કરશે. આ વિશાળ પ્રોજેક્ટ ૫૮૮ કરોડના ખર્ચે આગામી ત્રણ વર્ષમાં પૂર્ણ થવાનું આયોજન છે. સિવિલ હોસ્પિટલના સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ ડોક્ટર રાકેશ જોષીએ જણાવ્યું હતું કે, અસારવા સિવિલ હોસ્પિટલની ક્યાપલટ

૨૭મીએ વડા પ્રધાન મોદી ખાતમુહૂર્ત કરશે

થવાની છે. દરમિયાન જૂની સિવિલની એમએસ ઓફિસ સહિત પાંચ બ્લોક તોડી નવી હોસ્પિટલ તૈયાર કરવામાં આવશે. જે બાદ હવે હોસ્પિટલમાં નવા ૧૮૦૦ બેડ ઉમેરાશે. ૫૮૮ કરોડના ખર્ચે તૈયાર થનારી હોસ્પિટલ આગામી ત્રણ વર્ષમાં તૈયાર થશે.

જૂની સિવિલની એમએસ ઓફિસ સહિત ૫ જૂના બ્લોક તોડી નવી હોસ્પિટલનું નિર્માણ કરવામાં આવશે. ૫૦૦ બેડ ફક્ત ઇન્ડેક્સિયસ ડિસીઝ

બનાસકાંઠા બોર્ડર પર એક પાકિસ્તાની ઘૂસણખોરને બીએસએફે ઠાર કર્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે અત્યારે પણ સંબંધો ખરાબ ચાલી રહ્યા છે. તેવામાં બનાસકાંઠાની સરહદ પર પાકિસ્તાન ઘૂસણખોરને ઠાર કરવામાં આવ્યો છે. ઘૂસણખોરને બીએસએફ દ્વારા ચેતવણી આપવામાં આવી હતી. તેમ છતાં તે ભારતની સરહદમાં આવી રહ્યો હોવાથી તેને ઠાર કરવામાં આવ્યો હોવાનું સૂત્રો દ્વારા જાણવા મળ્યું હતું. આ મામલે બીએસએફ દ્વારા સત્તાવાર રીતે વિગતો આપવામાં આવી હતી. ૨૩ મેની રાત્રે ગુજરાતના બનાસકાંઠા જિલ્લામાં ભારતીય ક્ષેત્રમાં ઘૂસવાનો પ્રયાસ કરી રહેલા એક પાકિસ્તાની ઘૂસણખોરને ઠાર મારવામાં આવ્યો હતો. બીએસએફ જવાનોએ એક શંકાસ્પદ વ્યક્તિને આંતરરાષ્ટ્રીય સરહદ પાર કરીને સરહદની વાડ તરફ આગળ વધતા જોયો હતો. બીએસએફ દ્વારા ઘૂસણખોરને ચેતવણી પણ આપવામાં આવી હતી, પરંતુ તે આગળ વધતો રહ્યો, જેના કારણે તેમણે ગોળીબાર કર્યો હતો. જેથી પાકિસ્તાની ઘૂસણખોર ઘટનાસ્થળે જ માર્યો ગયો હતો. ■

સુરતમાં ૨૭, ૩૮૧ લિટર નફલી તેલ ઝડપાયું, રૂ.૩૦.૪૨ લાખનો સ્ટોક સીઝ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: સુરતમાં આરોગ્ય વિભાગે ૨૭૩૮૧ લિટર શંકાસ્પદ તેલ ઝડપ્યું હતું, ઉમરા હજીરા રોડના ગોડાઉનમાં આરોગ્ય વિભાગે રેડ કરીને આ તેલનો જથ્થો ઝડપી પાડ્યો હતો, જેમાં આરોગ્ય વિભાગે રૂ.૩૦.૪૨ લાખનો સ્ટોક સિઝ કર્યો હતો, તેલના નમૂના લઇ લેબોરેટરીમાં મોકલવામાં આવ્યા હતા. તો સોયાબીન અને સનફલાવરના નામે આ તેલનું વેચાણ થતું હોવાની વાત બહાર આવી હતી. તો આરોગ્ય વિભાગ હવે તેલના રિપોર્ટની રાહ જોઈ રહી છે અને ત્યારબાદ વધુ કાર્યવાહી કરશે.

સુરતમાં સોયાબીન અને સનફલાવરના નામે વેચાણ થતું ૨૭,૩૮૧ લિટર શંકાસ્પદ તેલ જપ્ત કરવામાં આવ્યું છે, આરોગ્ય

વિભાગે કુલ ૩૦,૪૨ લાખ રૂપિયાનો સ્ટોક સીઝ કર્યો છે, આરોગ્ય વિભાગને ખાતમી મળી હતી કે તેલ શંકાસ્પદ છે અને જ્યારે જગ્યા પર જોઈને તપાસ કરી તો સામે આવ્યું કે તેલનો જથ્થો એટલી માત્રામાં હતો કે લાગ્યું કે આ તેલમાં ભેળસેળ થઈ રહી છે, ઉમરા હજીરા રોડના ગોડાઉનમાં પાલિકા દ્વારા રેડ કરવામાં આવી છે.

સુરત શહેરના હજીરા રોડ વિસ્તારમાં આરોગ્ય વિભાગ અને પોલીસ દ્વારા સંયુક્ત રીતે મોટા પાયે કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. સુરત મહાનગરપાલિકા દ્વારા અમલમાં મુકાયેલા આરોગ્ય અને ખાદ્ય સુરક્ષા નિરીક્ષણ અભિયાન અંતર્ગત દ્વારકેશ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એસ્ટેટ-૨, પ્લોટ નંબર ૨૬, હજીરા ખાતે આવેલા શિવભૂમિ એન્ટરપ્રાઇઝના ગોદામ પર દરોડો પાડવામાં આવ્યો હતો. ■

પંચમહાલની શહેરા તાલુકા પંચાયતના વિરોધ પક્ષના નેતા બે વર્ષ માટે તડીપાર, આઠથી વધુ ગુના દાખલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: પંચમહાલ જિલ્લાની શહેરા તાલુકા પંચાયતના વિરોધ પક્ષના નેતા અને તાલુકા કોંગ્રેસ પ્રમુખ જે. બી. સોલંકીને તડીપાર કરી દેવામાં આવ્યા છે. શહેરા તાલુકા પ્રમુખ જે.બી.સોલંકી વિરુદ્ધ પોલીસ સ્ટેશનમાં વર્ષ ૨૦૨૩થી ૨૦૨૫ સુધીમાં મારામારી સિવાયના ૮ ગુનાઓ નોંધવામાં આવ્યા છે. જેમની વિરુદ્ધ પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો નોંધાયો હતો. પોલીસે તેમની સામે કાર્યવાહી કરીને તડીપાર કરવાની કામગીરી શરૂ કરી હતી.

શહેરા તાલુકા પ્રમુખ જે. બી. સોલંકી

કોંગ્રેસના મોટા હોદ્દા પર હોય તોપણ ૮ ગુનાઓ નોંધાતા તેમની રાજકીય છબી ખરાડાયેલી છે. જે મામલે તેમની સામે મારામારી સહિતના ૮ ગુનાઓ નોંધવામાં આવ્યા હતા. જેથી પ્રાંત અધિકારી કાલ્ગુન પંચાલે એ દરખાસ્તને મંજૂરી આપી હતી. જે બાદ કોંગ્રેસ તાલુકા પ્રમુખ અને કરણી સેનાના જિલ્લા અધ્યક્ષને ૨ વર્ષ માટે તડીપાર કરી દેવાયા છે. પ્રાંત અધિકારીએ જે.બી. સોલંકીની દરખાસ્તને મંજૂર કરતાની સાથે જ તેમને પંચમહાલ અને મહિસાણા જિલ્લાની હદમાંથી ૨ વર્ષ તડીપાર કરવાનો હુકમ ફરમાવી દેવાયો હતો. તેમ જ પોલીસ

શહેરા કોંગ્રેસ તાલુકા પ્રમુખ જે.બી. સોલંકીને અરવલ્લી જિલ્લા ખાતે મુકવામાં આવ્યા હતા. શહેરા તાલુકા કોંગ્રેસ પ્રમુખને તડીપાર કરતા રાજકીય વર્તુળોમાં ખૂબ જ ચર્ચાઓ જાગી હતી. જોકે, પ્રાંત અધિકારીના આદેશાનુસાર જે.બી સોલંકી પંચમહાલ અને મહિસાણા જિલ્લામાં ૨ વર્ષ માટે તડીપાર કરી દેવાયા છે. જો તેઓ આગામી ૨ વર્ષમાં ૨ જિલ્લાઓમાં પ્રવેશવાનો પ્રયત્ન કરશે તો તેમના વિરુદ્ધ પોલીસ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. પ્રાંત અધિકારીના આદેશથી પોલીસે તેમને અરવલ્લી જિલ્લામાં મૂકી આવ્યા હતા. ■

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) વડોદરા: વડોદરાના કોંગ્રેસના પૂર્વ ધારાસભ્યના પુત્ર અનિરુદ્ધસિંહ ગોહિલ વિરુદ્ધ ૨૧ વર્ષીય યુવતી પર લગ્નની લાલચ આપીને વારંવાર દુષ્કર્મ ગુજારવા અને ગર્ભવતી બનાવ્યા બાદ બળજબરીપૂર્વક ગર્ભપાત કરાવવાના ગંભીર આરોપો સાથે ફરિયાદ નોંધાઈ હતી. આ ઘટનાને ૯ દિવસ વીતી ગયા હોવા છતાં આરોપી ઉલ્લેખ છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, આરોપી અનિરુદ્ધસિંહ ગોહિલ હજુ પણ પોલીસ પકડથી દૂર છે.

મળતી વિગતો અનુસાર વડોદરા

જિલ્લાના નંદેસરી ગામે રહેતા અનિરુદ્ધસિંહ ગોહિલે યુવતીને લગ્નની લાલચ આપીને શારીરિક સંબંધો બાંધ્યા હતા અને આ દરમિયાન યુવતી ગર્ભવતી થઈ હતી. ત્યારબાદ આરોપી યુવતીને આફંદા ખાતે આવેલી એક હોસ્પિટલમાં ગર્ભપાત કરાવવા લઈ ગયો હતો. ત્યાં આરોપીના મામાએ યુવતીને ગન બતાવીને બળજબરીપૂર્વક ગર્ભપાત કરાવ્યો હોવાનો પણ ફરિયાદમાં ઉલ્લેખ છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, આરોપી અનિરુદ્ધસિંહ ગોહિલ ઉમેરેડના ધારાસભ્યના નાનાનો દોહિત્ર થાય છે.

આ મામલે આરોપીના મામાની આ ગુનામાં સંડોવણી છે કે નહીં તેની પણ તપાસ શરૂ કરી છે. અત્યાર સુધીમાં મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ત્રણ પ્રત્યક્ષદર્શીઓના નિવેદન લેવામાં આવ્યા છે, જ્યારે દુષ્કર્મના પંચમ ઘટનામાં કુલ ૨૫ લોકોના નિવેદન નોંધવામાં આવ્યા છે. આરોપીને પકડવા માટે પોલીસની ૫ જેટલી ટીમો બનાવીને સઘન શોધખોળ કરવામાં આવી રહી છે. જોકે, ૯ દિવસ વીતી જવા છતાં પણ આરોપી પોલીસના હાથમાં આવ્યો નથી, જેના કારણે ગુનો વધુ ચક્રવારી બન્યો છે.

અમદાવાદમાં અકસ્માતની સંખ્યા વધતાં ૩૩૯ બમ્પ બનાવવામાં આવશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં અકસ્માતની સંખ્યામાં થઈ રહેલા વધારાના કારણે તંત્ર દ્વારા મોટો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. અમદાવાદ શહેરમાં ૩૩૯ નવા બમ્પ બનાવવામાં આવશે. જે પૈકી ૭૫ ટકા સ્પીડ બ્રેકર પશ્ચિમ અમદાવાદમાં બનાવવામાં આવશે. જાન્યુઆરી ૨૦૨૪ થી મે ૨૦૨૫ની વચ્ચે, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા શહેરમાં ૩૩૯ સ્પીડ બ્રેકર્સને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. જેમાં દરેક ચાર સ્પીડ બ્રેકરમાંથી ત્રણ પશ્ચિમ વિસ્તારોમાં બનાવવા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. પશ્ચિમ વિસ્તારમાં રહેતા રહેવાસીઓ અને ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓ બંનેએ ટ્રાફિકને નિયંત્રિત

કરવાના પગલાં માટે સખત દબાણ કર્યું હતું. સૂત્રોએ કહ્યું હતું કે આ જરૂરિયાત અને વિનંતીઓ પર આધારિત છે, જ્યારે શહેરના પૂર્વ વિસ્તારના રહેવાસીઓ દલીલ કરી કે તેમની સાથે ભેદભાવ રાખીને તેમને પાછળ રાખવામાં આવ્યા હતા.

જાન્યુઆરી ૨૦૨૪ થી મે ૨૦૨૫ વચ્ચે, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને પશ્ચિમ ઝોનમાં સ્પીડ બ્રેકર્સ માટે ૨૫૭ (૭૫.૮ ટકા) અરજીઓને મંજૂરી આપી હતી અને પૂર્વમાં માત્ર ૮૨ (૨૪.૨ ટકા) અરજીઓને મંજૂરી આપી હતી. આમાંથી શહેરમાં ૨૪૦ થી વધુ સ્પીડ બ્રેકર્સ બનાવવામાં આવ્યા છે. ૨૦૦૬ થી ૨૦૨૨ સુધી અમદાવાદ

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને સ્પીડ બ્રેકર્સ માટે ૮૯૨ અરજી મળી હતી, પરંતુ તેમાંથી માત્ર ૧૮૦ ને જ મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જ્યારે ૫૭૦ થી વધુને નકારી કાઢવામાં આવી હતી. તેનાથી વિપરીત, છેલ્લાં બે વર્ષમાં ૩૩૯ અરજીઓની સંખ્યામાં વધારો થયો હતો. ૨૦૨૩ માં ૧૦૦ અરજી-ઓમાંથી ૫૦થી વધુને મંજૂરી આવી હતી. ૨૦૨૪માં આ સંખ્યામાં થોડો વધારો થયો હતો. ૨૦૨૫માં અત્યાર સુધીમાં ૩૩૯ અરજી મળી હતી.

અમદાવાદ મનપાનાં સૂત્રોના કહેવા પ્રમાણે, અમદાવાદના પશ્ચિમ વિસ્તારોમાંથી સ્પીડ બ્રેકર્સ માટેની અરજીઓમાં વધારો થયો છે. પશ્ચિમ વિસ્તાર ખાસ કરીને એસ જી હાઈવે

અને તેની આસપાસના એરિયામાં અકસ્માતની ઘટના વધતાં વધુ પ્રમાણમાં અરજી આવી છે. છેલ્લા એક મહિનામાં નવરંગપુરાના નવરંગ સ્કૂલ રોડ, જોગર્સ પાર્ક રોડ, ભીમજીપુરા ક્રોસરોડ રોડ અને બાવોલનગર રોડ સહિત પશ્ચિમ વિસ્તારોમાં ૨૫ થી વધુ સ્પીડ બ્રેકર બનાવવામાં આવ્યા હતા. છેલ્લા બે વર્ષમાં ઓવરસ્પીડિંગને કારણે કેટલાક જીવલેણ હિટ એન્ડ રન તેમજ ગંભીર અકસ્માતો થયા છે. તેથી જે રસ્તાઓ પર ઓવરસ્પીડિંગ અને અકસ્માતોના કેસો વધી રહ્યા છે ત્યાં સ્પીડ બ્રેકરને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું છે. આ ઉપરાંત શાળાઓ, હોસ્પિટલો અથવા સાર્વજનિક જગ્યાઓ નજીક સ્પીડ બ્રેકરો બનાવવામાં આવી રહ્યા છે. ■

વડા પ્રધાન મોદીના કાર્યક્રમ માટે ભીડ ભેગી કરવા દાહોદ જિલ્લાના તમામ ટોલનાકા રકમીએ ટોલ ફી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ઓપરેશન સિંદૂર બાદ પહેલીવાર વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી આગામી ૨૬મી મેના રોજ દાહોદની મુલાકાતે આવી રહ્યા છે. તેમની જાહેરસભા દાહોદના ખરોડ (ગોકી) મુકામે યોજાવાની છે. વડા પ્રધાન મોદીની આ જાહેર સભાને સફળ બનાવવા માટે વહીવટી તંત્ર દ્વારા તડામાર તૈયારીઓ ચાલી રહી છે. આ કાર્યક્રમમાં જંગી જનમેદની એકત્ર કરવા માટે કલેક્ટર દ્વારા તમામ ટોલનાકા પર વાહનોને ટોલ ફી કરવાનો પરિપત્ર જારી કરવામાં આવ્યો છે. આ નિર્ણયથી કાર્યક્રમમાં આવતા લોકોને સુવિધા મળશે અને વધુમાં વધુ લોકો ઉપસ્થિત રહી શકે તો પ્રયાસ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

વડા પ્રધાનની જાહેરસભા માટે વહીવટી તંત્રએ જનમેદનીની બેઠક વ્યવસ્થા માટે કુલ ૧૨ સેક્ટર નિર્ધારિત કર્યા છે. આ સેક્ટર્સમાં જુદા જુદા તાલુકાઓ અને જિલ્લાઓના લોકોને બેઠક ફાળવવામાં આવી છે, જેથી વ્યવસ્થા જાળવી શકાય. ઉલ્લેખનીય છે કે ઓપરેશન સિંદૂર બાદ પ્રથમ વખત વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી આગામી બે દિવસની ગુજરાતની મુલાકાતે આવી રહ્યા છે. આ દરમિયાન, તેઓ દાહોદના ખરોડ ખાતે આયોજિત એક ખાસ કાર્યક્રમમાં રેલ્વે મંત્રાલય અને રાજ્ય સરકારની વિવિધ યોજનાઓ સહિત ૨૪,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુના વિકાસ પ્રોજેક્ટ્સનું ઉદ્ઘાટન અને શિલાન્યાસ કરવાના છે. ■

પાકિસ્તાનની જાસૂસી જાળના ભેદ-ભરમ

પાડોશી છતાં જાની દુશ્મન એવા પાકિસ્તાનની ખતરનાક જાસૂસી એજન્સી ISI ના મૂળિયાં આપણે ત્યાં ઊંડે સુધી પ્રસરેલાં છે. દેશની અત્યંત ગુપ્ત એવી સંરક્ષણની માહિતી મેળવવા એના આકાઓ રૂપલલનાની હનીટ્રેપ અને નગદ રૂપિયાની લાલચથી લઈને બ્લેકમેલિંગ અને જરૂર પડે તો ધમકાવીને પણ અનેક ભારતીયોને પોતાના એજન્ટ બનાવી- એમની પાસે દેશ સાથે ગદારી કરાવે છે. હરિયાણાની જ્યોતિ મલ્હોત્રા એનો તાજો દાખલો છે. આજના હાઈટેક જમાનામાં આવી સ્પાઈ ગેમ રમવી જેટલી આસાન લાગે છે એટલી જ એ અટપટી પણ છે... !

કવર
સ્ટોરી

વિજય વ્યાસ

feedback@
bombaysamachar.com

હરિયાણાની રૂપાળી- સ્માર્ટ યુ-ટ્યુબર જ્યોતિ મલ્હોત્રા પાકિસ્તાનની જાસૂસી સંસ્થા ISIની એજન્ટ હોવાનું બહાર આવતાં ખળભળાટ મચી ગયો છે.

જમ્મુ- કાશ્મીરના પહલગામમાં થયેલા આતંકવાદી હુમલા પછી જ્યોતિએ ભારતીય લશ્કરની હિલચાલ વિશે પાકિસ્તાનને માહિતી પહોંચાડી હોવાનો ભાંડો ફૂટતાં જ એને જેલભેગી કરી દેવામાં આવી છે. હકીકતમાં તો આ જ્યોતિ લાંબા સમયથી પાકિસ્તાનની ખોફનાક જાસૂસી એજન્સી ISI સાથે કામ કરતી હોવાની કહેવાય છે.

‘ટ્રાવેલ વીથ જો’ નામે ટ્રાવેલ ચેનલ ચલાવતી ૩૩ વર્ષની જ્યોતિ મલ્હોત્રા દિલ્હીમાં પાકિસ્તાની હાઈ કમિશનમાં કામ કરતા દાનિશ તથા ISIના અન્ય ઓપરેટર્સ સાથે એન્ક્રિપ્ટેડ એપ્સ (આંતરીને એના સંદેશ ઉકેલી ન શકાય એવાં) માધ્યમથી સતત સંપર્કમાં હતી અને ભારતના સંવેદનશીલ વિસ્તારોની વિગતો પહોંચાડતી હતી એવો આરોપ મૂકાયો છે.

આ દરમિયાન, જ્યોતિ બે વાર પાકિસ્તાન ગઈ હતી અને જાસૂસી માટે એને ISI તરફથી તપાસી રકમ અને વિવિધ સુવિધા મળતી હતી. એના જોરે થોડાં વર્ષ અગાઉ સાવ સામાન્ય જોખ કરતી જ્યોતિ લેવિશ લાઈફસ્ટાઈલ-વેબવી જીવન જીવતી થઈ ગઈ હતી.

આમ જૂવો તો ભારતમાં પાકિસ્તાની જાસૂસી એજન્સી ISI માટે કામ કરતાં ઝડપાયેલી જ્યોતિ પહેલી વ્યક્તિ નથી. બલકે જ્યોતિ ઝડપાઈ એ સમયગાળામાં ભારતમાંથી જ બીજા ISI એજન્ટોને પણ ઝડપી લેવામાં આવ્યા છે. ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ની ગુપ્ત વિગતો ISIના હેન્ડલરને આપવા બદલ પંજાબના સુપ્રમીતસિંહ-કરણભીર સિંહ અને દેવેન્દર સિંહ દિલ્લોન નામના યુવકો પણ ઝડપાયા છે. એમાંય દિલ્લોને તો પટિયાલા આર્મી કેન્ટોનમેન્ટની તસવીરો પાકિસ્તાન મોકલાવી હતી અને ગયા વર્ષે પાકિસ્તાનની ટૂંપ પણ કરી આવ્યો હતો.

ભૂતકાળમાં પણ બીજા ઘણા ભારતીયો આ રીતે પાકિસ્તાન માટે જાસૂસી કરતાં ઝડપાયા છે તેના પરથી જ ભારતમાં ISIનું નેટવર્ક કેટલું વ્યાપક છે તેનો અંદાજ આવે.

બીજા દેશની ગુપ્ત માહિતી કઢાવવા માટે કોઈ પણ દેશની જાસૂસી એજન્સી જે જે મોડસ ઓપરેન્ડી અજમાવે એવી બધી ટ્રિક્સ ISI પણ આપણે ત્યાં અજમાવે છે. હની ટ્રેપ, નાણાંની લાલચ, બ્લેકમેલિંગ અને જરૂર પડે તો ધમકાવીને પણ સંખ્યાબંધ ભારતીયોને પોતાના એજન્ટ બનાવી- એમની પાસે દેશ સાથે ગદારી કરાવે છે.

જો કે, જ્યોતિ ને બીજા યુવકો તો સાવ નાનાં પ્યાદાં છે. પાકિસ્તાની ISIની જાળમાં મોટા મોટા ધૂરંધરો પણ ફસાઈ ચૂક્યા છે. પાકિસ્તાનની જાળમાં ફસાયેલા સૌથી મોટા ત્રણ કેસ માધુરી ગુપ્તા, પ્રદીપ કુરુલકર અને સતેન્દ્ર સિવાલના છે.

ઈસ્લામાબાદના ભારતીય દૂતાવાસમાં ડિપ્લોમેટ માધુરી ગુપ્તાના કેસે ૨૦૧૦ના દાયકામાં ભારે ચક્રાવર જગાવી હતી. ૫૩ વર્ષનાં માધુરી ગુપ્તા ૩૦ વર્ષના પાકિસ્તાની જાસૂસ જમશેદ ઉર્ફે જિમના સંપર્કમાં આવી પછી એની સાથે સેક્સ સંબંધ બંધાયા હતા.

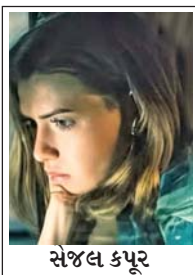
માધુરી તો જિમ સાથે લગ્ન પણ કરવા માગતી હતી, પણ જમશેદને લગ્નમાં રસ નહોતો. એને તો માધુરી પાસે જાસૂસી કરાવીને ભારતને લગતી ગુપ્ત માહિતી કઢાવવામાં રસ હતો. ISIનો મુખ્યર રાજા રાણા પેલા જમશેદનો હેન્ડલર હતો. ‘હાઈ કમાન્ડ’ તરફથી ઓર્ડર મુજબ માધુરીને સેક્સ- જાળમાં ફસાવીને જમશેદ બ્લેકમેલ કરીને માધુરીને ભારતનાં રહસ્યો એને પૂરાં પાડવા દબાણ કરતો હતો. માધુરી પાકિસ્તાન માટે જાસૂસી પોતાની મરજીથી કરે છે એ સાબિત કરવા એને દર મહિને રૂપિયા એક લાખ આપવામાં આવતા. માધુરીને મોબાઇલ ફોન એક પાકિસ્તાની સીમકાર્ડ પણ આપવામાં આવ્યા હતા. ૨૦૧૦માં માધુરીનો ભાંડો ફૂટી જતાં ધરપકડ થઈ અને સાત વર્ષની જેલની સજા ભોગવ્યા પછી માધુરી ભારતના કોઈ અજ્ઞાત સ્થળે રહેતી હતી અને એક અહેવાલ મુજબ ૬૪ વર્ષની વયે એનું અવસાન પણ થયું ...

આ જ રીતે, ISIની જાળમાં ફસાયેલા પ્રદીપ કુરુલકર તો ડિફેન્સ રિસર્ચ એન્ડ રેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઇઝેશન

(DRDO)ના ટોચના વૈજ્ઞાનિક હતા. ૨૦૨૩ના નવેમ્બરમાં ‘આઉટસ્ટેન્ડિંગ સાયન્ટિસ્ટ’ તરીકે નિવૃત્ત થાય એ પહેલાં ISIના અધિકારીઓ સાથે સંપર્ક કરવા બદલ મહારાષ્ટ્ર એટીએસે ૩ મે, ૨૦૨૩ના રોજ કુરુલકરની ધરપકડ કરીને ઓફિશિયલ સીક્રેટ એક્ટના ભંગ બદલ કેસ નોંધ્યો હતો. ‘ડીઆરડીઓ’ની રિસર્ચ એન્ડ રેવલપમેન્ટ એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ (એન્જીનિયરી) લેબોરેટરીના ડિરેક્ટર કુરુલકર ન્યુક્લીયર શસ્ત્રો લઈ જવા સક્ષમ ‘અગ્રિ’ મિસાઈલ તથા ૨૦૧૮માં સફળતાપૂર્વક પાર પડાયેલા એન્ટિ-સેટેલાઈટ મિસાઈલ ટેસ્ટ માટેના ‘મિશન શક્તિ’ જેવાં મોટા પ્રોજેક્ટ સાથે સંકળાયેલા હતા.

‘ઝારા દાસગુપ્તા’ તરીકેની કોડ આઈડિન્ટિટી-ઓળખ ધરાવતી પાકિસ્તાની જાસૂસ યુવતીની મોહજાળમાં કુરુલકર ફસાયેલા. આ ‘ઝારા દાસગુપ્તા’ને બ્રહ્મોસ મિસાઈલનો હાઈલી ક્લાસિફાઈડ રિપોર્ટ બતાવવા સુધ્ધાં કુરુલકર તૈયાર થઈ ગયેલા. વડાપ્રધાન, સંરક્ષણ મંત્રી અને લશ્કરી વડા સિવાય કેટલાક ટોચના અધિકારીઓને જ આ સિક્રેટ રિપોર્ટ જોવા મળે છે. ત્યારે કુરુલકરે તો ૨૦૨૨ના જૂનથી ૨૦૨૨ના ડિસેમ્બર દરમિયાન ‘ઝારા દાસગુપ્તા’ સાથે બ્રહ્મોસ, શક્તિ, અગ્નિ ૬, અનમેન્ડ એર વ્હીકલ ટ્રસ્ટમ, સરફેસ ટુ એર મિસાઈલ્સ, અનમેન્ડ કોમ્બેટ એર વ્હીકલ્સ, ફ્રાન પ્રોજેક્ટ્સ મુદે ચેટ પણ કરી હતી ને તેમાં જ એ ફસાઈ ગયા...!

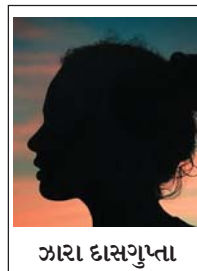
મોસ્કોના ભારતીય દૂતાવાસમાં કામ કરતા સતેન્દ્ર સિવાલની ૨૦૨૪ના ઓગસ્ટમાં પાકિસ્તાન માટે જાસૂસી કરવાના આરોપમાં ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ભારતીય દૂતાવાસમાં સિક્યુરિટી આસિસ્ટન્ટ તરીકે કામ કરતો ૨૮ વર્ષનો સિવાલ ઉત્તર પ્રદેશના હાપુર જિલ્લાનો છે. ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રાલયમાં મલ્ટિટાસ્કિંગ સ્ટાફ તરીકે ૨૦૧૮માં જોડાયેલો. પૂજા નામની યુવતીએ ‘કેસભુક’ પર સતેન્દ્રને ફેન્ડ રિવેસ્ટ મોકલતાં એ બન્ને વચ્ચે ચેટ શરૂ થઈ ને પછી નંબરની આપ-લે વાત વાતથી

સેજલ કપૂર

સતેન્દ્ર સિવાલ

ઝારા દાસગુપ્તા

શરૂ થઈ. પોતાને રિસર્ચર ગણાવતી પૂજાએ સતેન્દ્રને નાણાંની લાલચ આપી. એના બદલામાં સતેન્દ્રે લશ્કરની મૂવમેન્ટ, ડિપ્લોયમેન્ટ, ટ્રૂપ્સ વગેરેને લગતી માહિતી પૂજાને વેચી હતી.

આજ રીતે મૂળ મુસ્લિમ, પણ ‘સેજલ કપૂર’ના નામે એક ફૂટી યુવતીએ ભારતીય સંરક્ષણ ખાતાના અનેક અધિકારીઓને ‘હની ટ્રેપ’માં સંગેવીને ઢગલાબંધ અત્યંત ગુપ્ત માહિતી કઢાવીને છટકી પણ ગઈ હતી... માધુરી, કુરુલકર અને સતેન્દ્ર તો છડિ ચડેલા- ઝડપાયેલા ચોર છે પણ એ સિવાય બીજા પણ ઘણા હાઈ પ્રોફાઈલ લોકો ISI સાથે જોડાયેલા હોય એવી પૂરેપૂરી શક્યતા છે. એ લોકો પકડાય નહીં ત્યાં સુધી શરીફ ને દેશપ્રેમી હોવાનો ઢોંગ કરીને જીવ્યા કરે છે ને ઘણાં એવાં હોય છે કે દેશ સાથે ગદારી કરતા હોવા છતાં જે વરસો સુધી હાથ આવતા પણ નથી.

૨૦૨૩માં ગુજરાતમાંથી લાભશંકર દુર્યોધન મહેશ્વરી નામનો પાકિસ્તાની જાસૂસ ઝડપાયો હતો. ૫૩ વર્ષનો મહેશ્વરી ૧૭ વર્ષથી પાકિસ્તાની એજન્ટોને ભારતીય સીમ કાર્ડ મેળવવામાં મદદ કરતો કે જે આર્મી સ્કૂલોમાં ભણતાં સંરક્ષણ મંત્રાલયના કમ્પ્યુટરીઓમાં ભાગકોના ફોન હેક કરીને જાસૂસી કરવા માટે વપરાતા હતા !

જ્યોતિ મલ્હોત્રાના જાસૂસી કાર્ડ એક બીજી એ

વાત તરફ પણ ધ્યાન દોર્યું છે. મોટા ભાગના મુસ્લિમોની વફાદારી ભારત તરફ નહીં, પણ પાકિસ્તાન તરફ છે એવો રાજકીય ફાયદા માટે કુપચાર પણ થાય છે. બીજી બાજુ, આ દેશમાં હિંદુ કે શીખોની દેશભક્તિ તરફ કદી શંકા કરાતી નથી, પણ જ્યોતિ મલ્હોત્રા, સુખપ્રીતસિંહ, કરણભીરસિંહ કે દેવેન્દરસિંહ દિલ્લોન મુસ્લિમ નથી પણ નખશીખ હિંદુ કે શીખ છે. પાકિસ્તાન માટે કામ કરનારા દેશના ગદારોમાં બીજાં પણ ઘણાં ભારતીયોનાં નામ ઉમેરી શકાય તેમ છે.

વાત તો સારે છે કે સેક્સ, પૈસા કે બીજી કોઈ લાલચમાં કોઈ પણ અહીંનો વતની પણ દેશ સાથે ગદારી કરે છે કરી શકે છે એ કડવી, પણ વાસ્તવિકતાને ના ભૂલવી જોઈએ. અલબત્ત, આવા દેશદ્રોહીઓની સંખ્યા મુકીભર છે તેથી આખા હિંદુ કે શીખ સમુદાય પર દેશદ્રોહીનું લેખલ ના લગાડી શકાય. એ જ લોજિક મુસ્લિમોને પણ લાગુ પડે જ છે. થોડાક મુસ્લિમ આતંકવાદ ફેલાવે તેથી બધા મુસ્લિમોને આતંકવાદી ના ગણી શકાય કે મુકીભર મુસ્લિમો અહીં રહીને પાકિસ્તાનની તરફદારી કરે એટલે બધા મુસ્લિમોને પાકિસ્તાનના એજન્ટ ના ગણાવી શકાય. ■

મોર્નિંગ
મ્યૂસિંગ

રાજ ગોસ્વામી

feedback@
bombaysamachar.com

મીડિયાને યુદ્ધની પૂરી સચ્ચાઈ ખબર ન હોય, પણ જૂઠ ન કહેવાનું સાહસ તો હોવું જોઈએ

તાજેતરમાં ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ છેડાયું ત્યારે હિન્દી અને અંગ્રેજી ન્યૂઝ ચેનલોનું રિપોર્ટિંગ ગજબનું હાસ્યાસ્પદ ઠર્યું હતું. દિલ્હીના ટીવી સ્ટુડિયોમાં બેસીને સોશિયલ મીડિયા પર આવતા ‘બ્રેકિંગ ન્યૂઝ’ના આધારે ટીવી એન્કરોએ જે અવિશ્વસનીય દાવાઓ કર્યા હતા એ લઈને જાણકાર લોકો તો ઠીક, સામાન્ય દર્શકો પણ આઘાત પામી ગયા હતા.

એ વખતે ટીવીમાં જે જોવા મળ્યું તેને રિપોર્ટિંગ કહેવાય કે કેમ તે પણ પ્રશ્ન છે. યુદ્ધ જેવી સ્થિતિમાં, મીડિયાનું કામ લોકો સુધી સાચી માહિતી પહોંચાડવાનું, લોકોને શિક્ષિત કરવાનું અને શાંતિને પ્રોત્સાહન આપવાનું હોય છે ત્યારે અહીં તો આ વખતે મીડિયાએ સનસનાટીભર્યા સમાચાર, ખોટી માહિતી અને ઉન્માદને પ્રોત્સાહન આપીને

પરિસ્થિતિ બગાડી હતી.

મીડિયા યુદ્ધની જે તસવીર રજૂ કરે છે એનાથી લોકોના વિચાર પર ઊંડી અસર પડે છે. ભારત અને પાકિસ્તાન બંનેના મીડિયાએ એવો માહોલ ઊભો કર્યો હતો કે વિવેકબુદ્ધિથી સમજવાનું અશકય છે ગયું હતું. આવા સંજોગોમાં, યુદ્ધની કમાન જેમના હાથમાં હોય છે તે સેના અને સરકારની માનસિક સ્થિરતા પર શું અસર પડે તેની કલ્પના કરવી પણ ડરામણી છે. ડાહ્યા લોકો કહેતા આવ્યા છે કે અતિઉત્સાહમાં સંયમ ન ગુમાવવો જોઈએ. જે રીતે ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ની અને ત્યારબાદની પરિસ્થિતિઓ ટીવી ચેનલ્સ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી તેનાથી આ ચેનલોની ટીઆરપીમાં ભલે તોર્લિંગ વધારો થયો હોય, પણ તેમણે ન તો જનતાની

સેવા કરી છે કે ન તો સેનાને ન્યાય કર્યો છે. આટલા મોટા અને સફળ દેશની જનતા અને તેનું બહાદુર સૈન્ય એક બહેતર પત્રકારત્વને લાયક છે.

યુદ્ધનું રિપોર્ટિંગ સહેલું નથી. યુદ્ધમાં સૌથી પહેલાં સત્યનો ભોગ લેવાય છે. આ અનિવાર્ય દુષણ છે. યુદ્ધમાં બંને પક્ષ પોત-પોતાની સફળતાના દાવા કરતા હોય છે, જે જરૂરી પણ હોય છે. આ માહિતીઓ ‘ચળાઈ’ને આવતી હોય છે. યુદ્ધ ભૂમિ એક જોખમી જગ્યા છે. ત્યાં માત્ર જીવ બચાવવો અને જીવ લેવો તે બે જ પ્રાથમિકતા હોય છે. ત્યાં બીજું બધું નગણ્ય બની જાય છે, સત્ય પણ. પત્રકારોને એ ખબર હોવી જોઈએ. અને એટલા માટે જ એ સત્ય ન પહોંચાડી શકે તો કંઈ નહીં, કમસે કમ અસત્ય તો ના જ પહોંચાડવું જોઈએ.

માહિતી અને અફવા વચ્ચે પાતળી ભેદરેખા હોય છે. પત્રકારો માહિતીના અભાવમાં ઘણીવાર અફવાને સમાચાર તરીકે રજૂ કરતા હોય છે. માહિતી એટલે પાણીમાં એક પથ્થર પડે અને પાણીમાં વમળો સર્જાય તે. અફવા એટલે પાણીમાં કોઈ પથ્થર ન હોય અને કોઈ માણસ કિનારા પર ઊભો ઊભો વમળો પેદા કરે તે.... લોકો એવું માની લે કે પાણીમાં પથ્થર છે.

યુદ્ધનું રિપોર્ટિંગ, તેની આદિ મ અવસ્થામાં, અફવાઓનું જ રિપોર્ટિંગ હોય. ગુફામાં રહેતા માણસો પાસે બહાર શું ચાલી રહ્યું છે તે જાણવાની તકનિક નહોતી એટલે એ બીજા માણસની વાતો પર ભરોસો રાખતા હતા. કોઈક આવીને એમને કહેતો

કે, ‘અલા, તેં સાંભળ્યું? જંગલમાં સિંહે પાંચ લોકોને ફાડી ખાધા.’

આધુનિક સમયમાં ન્યૂઝપેપરો અને ન્યૂઝ ચેનલો એ જ કામ વ્યવસ્થિત ઢંગથી કરે છે એટલા માટે જ ન્યૂઝ પેપરને સંગઠિત અફવા (ઓર્ગેનાઇઝડ ગોસિપ) કહેવાય છે.

યુદ્ધમાં સમાચારોને તોડી-મરોડીને પેશ કરવાની રીત નવી નથી. ‘મહાભારત’ના યુદ્ધ દરમિયાન દ્રોણાચાર્યએ સેનાપતિની કામગીરી સંભાળી હતી. એ તો પાંડવો અને કૌરવો બંનેના ગુરુ હતા અને એમને પરાજિત કરવાની ક્ષમતા કોઈની પાસે નહોતી. તો શું કરવાનું? યુદ્ધમાં અશ્વત્થામા નામનો એક હાથી ભીમના હાથે હણાયો. યોગાનુયોગ, દ્રોણાચાર્યના પુત્રનું નામ પણ અશ્વત્થામા હતું એટલે અર્જુનના ‘વોર એડવાઈઝર’ કૃષ્ણએ એક યોજના બનાવી- ધર્મરાજ યુધિષ્ઠિર એમની સત્યનિષ્ઠા માટે કૌરવોમાં આદરણીય છે. એ જો દ્રોણાચાર્યને કહે કે અશ્વત્થામા હણાયો છે, પણ એ હાથી કે પુત્ર તેની યોખવટ ન કરે તો દ્રોણાચાર્ય હતાશ થઈએ શક્તો હેડે મૂકી દે પછી પાંડવો એમનો વધ કરી શકે.

જોકે, યુધિષ્ઠિરને આ વાત મજરૂર ન હતી. એમના ભાઈઓએ બહુ સમજાવ્યા તે પછી તે આ સમાચાર આપવા તૈયાર થયા કે ‘અશ્વત્થામા હતો છતિ (અશ્વત્થામા હણાયો છે)’. પરંતુ પોતે અસત્ય નથી બોલતા તેના આત્મસંતોષ માટે તેઓ પાછળથી ધીમેથી બોલ્યા : ‘નરો વા કુંજર વા (તે નર છે અથવા હાથી).

આગળનું વાક્ય સાંભળીને દ્રોણાચાર્યનાં ગાત્રો ઢીલાં થઇ ગયાં. એમણે શક્તો નીચે

મુક્યાં અને સમાધિ અવસ્થામાં બેસી ગયા. એ જોઇને પાંડવોના એક ધનુર્ધરીએ એમની પર તીર ચલાવી દીધું. આમ, અર્ધ-સત્ય કારગત નીવડ્યું.

યુદ્ધ રિપોર્ટિંગમાં આજે પણ આવું થતું હોય છે. દુશ્મનોને ગુમરાહ કરવા માટે અથવા એમને ઊંઘતા ઝડપવા માટે

યુદ્ધના સંચાલકો પત્રકારોનો ઉપયોગ કરતા હોય છે. આપણા જેવા સામાન્ય લોકો યુદ્ધથી જોજનો દૂર હોઈએ છીએ અને આપણને જ માહિતી આપવામાં આવે તેને જ આપણે સાચી માની લઇએ છીએ. આપણી પાસે બીજો વિકલ્પ

પણ નથી હોતો. એ અર્થમાં આપણે મહાભારતના દ્રષ્ટિહીન ધૃતરાષ્ટ્ર છીએ અને પત્રકારો સંજય. સંજયનું કામ ધૃતરાષ્ટ્ર માટે કુશ્મેત્રના યુદ્ધનું લાઈવ રિપોર્ટિંગ કરવાનું છે. કહે છે કે સંજય પાસે દિવ્ય દ્રષ્ટિ હતી, પરંતુ અમુક મામલાઓમાં એના વર્ણનમાં પણ અંતર હતું, જેમ કે ‘૧૪મા દિવસે અર્જુને અગિયાર અશૌહિણી સેનાને પરાસ્ત કરી છે ’ તેવું સંજયે કહ્યું હતું, પરંતુ

‘મહાભારત’નાં અન્ય સંસ્કરણો અનુસાર તે સંખ્યા ૭ અને ૮ હતી. એ જ રીતે એણે એવું કહ્યું હતું કે અર્જુને કર્ણના બધા સંબંધીઓને મિત્રો સાથે મારી નાખ્યા હતા. કર્ણના ભાઈઓ અને પુત્રોને અર્જુન, અભિમન્યુ, સાયલ્યિક, નકુળ અને ભીમે માર્યા હતા.

એક સ્થાન પર સંજય કહે છે કે શિખંડીએ ભીમનો વધ કર્યો છે અને બીજી એક જગ્યાએ તે કહે છે કે અર્જુને એમને માર્યા છે.

આ જાણીજોઇને બોલાયેલું જુઠાણું નહીં હોય, પરંતુ મિસ-રિપોર્ટિંગ હશે. આપણી ચેનલોએ આવી રીતે જ તો કરાચીને તબાહ કરી નાખ્યું હતું, ઇસ્લામાબાદ પર કબજો જમાવી દીધો હતો અને સેના અધ્યક્ષ અસિમ મુનિરને પાકિસ્તાન છોડાવી દીધું હતું.

દેશ જ્યારે યુદ્ધ લડતો હોય ત્યારે પત્રકારોને પૂરી સચ્ચાઈ કહેવાની સ્વતંત્રતા ન હોય તે સમજી શકાય છે, પરંતુ

એમની પાસે જૂઠ નહીં કહેવાની સ્વતંત્રતા અને સાહસ તો હોવું જ જોઈએ. ■

સન્ડે ધારાવાહિક

અનિલ રાવલ

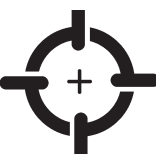
feedback@bombaysamachar.com

‘સા’બ મેરા ગુના ક્યા હૈ ચે તો બતાઓ?’ શિંદેએ મેકમોહનને મોરેની સામેની ખુરસી પર બેસાડ્યો. ‘અબ માલૂમ પડેગા. સા’બ આતે હી હાંગેં.’ શિંદેએ કહ્યું ને એસીપી મોરે દાખલ થયા. ‘અરે ઇનકો ચાથ પોલાઓ.’ મોરેએ ખુરસી પર બેસતાં કહ્યું. શિંદેએ ઘંટડી વગાડીને હવાલદારને બોલાવ્યો. ચા લાવવાનો ઇશારો કર્યો. ‘તુમ સીમા કે બાપ હો...?’ મોરેએ પૂછ્યું. ‘હાં. બાપ હું. ક્યા ચે મેરા ગુના હૈ?’ મેકમોહનને પૂછ્યું. ‘તુમહારી બેટી સીમાને ચંદન સે ભાગ કે શાદી કી થી.’ ‘બડી હો ગઇ હૈ વો. સીમા મેં રહેના હૈ ચા સીમા કા ઉલ્લંઘન કરના ચે ઉનકી મરજ થી.’ ‘તુ દાઝ પી કર...બાંહોં મેં લડકી કો લેકર ઘર આતા થા...ઔર સીમા પર હાથ ઉકાતા થા. ઇસલિયે વો ઘર સે ભાગી થી.’ ‘હાં, મેં દાઝ પીતા થા...ઔર પીતા હું. ઔરતોં કો ઘર પે લાતા થા...ઔર લાતા હું. હર મર્દ કી તરહા ચે મેરી ભી ઝરૂરત હૈ.’ ‘અરે તુ કેસા બાપ હૈ....ઘર મેં જવાન બેટી કે સામને કોઇ ઔરત કો લાને કા....ઔર બેટી કો મારને કા?’ શિંદેએ કહ્યું.

‘સાહબ, સીમા જબ ઘર મેં હોતી થી તબ કભી નહીં લાયા. એક બાર પકડા ગયા તબ સે ઝઘડા શુરૂ હુઆ.. રોજ ઝઘડા કરતી થી...વિલ્લાતી થી...બર્તન ફેંકતી થી.’ ‘તુમ ઉસકો મારતે થે ચે સચ હૈ.’? મોરેએ પૂછ્યું. ‘ઉસને મેરી ફ્રેન્ડ પે હાથ ઉકાયા તો મૈને ભી ઉસકો...સાહબ, સીમા ઇન્સિક્યોરિટી કી શિકાર થી. પાગલ થી. ઉસને ચંદન મેં સિક્ચોરિટી દેખી. ભાગ નીકલી ઉસ ટેકસી ડ્રાઇવર કે સાથ. આપકો માલૂમ નહીં હોગા સાહબ, સીમા કી મેન્ટલ હેલ્થ કી ટ્રિટમેન્ટ ચલ રહી થી. સાયકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ કે પાસ હમે મેં એક બાર જાતી થી. મેરી બેટી બીએ વિથ સાયકોલોજી....ખુદ સાયકોલોજિકલ કેસ હૈ.’ મેકમોહનની મુરલીમાંથી કોઇ જુદા જ સૂર રેલાયા. એણે તદ્દન જુદું જ પિક્ચર આપ્યું. એસીપી મોરે મેકમોહનને તાકીને જોઇ રહ્યા હતા ને શિંદે વારાફરતી બંનેને જોઇ રહ્યો હતો.

ટેબલ પર પડેલી ચા પર મલાઇ અને રૂમમાં સન્નાટો પથરાઇ ગયો હતો. ‘ચાથ ઠંડી હો ગઇ હૈ. ગરમ ચાથ મંગાઉં.’? શિંદેએ પૂછ્યું. ‘નહીં....ઔર કૂછ પૂછના હૈ.’? મેકમોહનને ઠંડી ચાનો ઘૂંટડો ભરતાં કહ્યું. ‘ચંદન કહાં રહેતા થા.’? શિંદેએ આંગળીથી ચાની મલાઇ ગ્લાસની કોરે મૂકી. ‘મેરે સામનેવાલે ફ્લેટ મેં.’ શિંદે ચમક્યો. કેમ કે એણે સામેના ફ્લેટનો અડધો ખુલેલો દરવાજો જોઇ લીધો હતો. ‘અબ ઉધર કૌન રહેતા હૈ.’? શિંદેએ પૂછ્યું. ‘ચંદન કી બુઢી મા.’ મેકમોહન બોલ્યો. ‘ચંદન મર ગયા, અબ ઉસકા ગુઝારા કેસે ચલતા હૈ?’ ‘પહેલે ચંદન પૈસા ભેજતા થા. ઉસકે જાને કે બાદ કોઇ મોતી નામ કા આદમી પૈસા દે કર જાતા થા.’ ‘લેકિન અબ વો ભી નહીં રહા. મદદ કૌન કરતા હૈ?’ શિંદેએ પૂછ્યું. ‘મૈં...મેં ઉનકી મદદ કરતા હું.’ ‘તુમ ક્યા કામ કરતે હો...?’ મોરેએ પૂછ્યું. ‘મૈં રેસ કોર્સ મેં કામ કરતા હું...ઘોડે પે દાવ લગાતા હું. બુકી હું....વરલી મટકા ખેલતા હું...જુઆ ખેલતા હું...જુઆ પે જિંદા હું. જુઆ મેરી જિંદગી હૈ.’ ‘શિંદે, ઇસ આદમી મેં એક બાત હૈ.....બિન્દાસ્ત બોલતા હૈ.’ મોરે બોલ્યો. ‘સાહબ મેં એક્ટર નહીં હું....મેરા ચહેરા ઔર મ્હોરા દોનોં એક હી રહેતા હૈ.’ ‘ચંદન કી મૌત કે બાદ સીમાને અભિ સે શાદી કર લી થી...તુમકો તો પતા હોગા.’ મોરેએ કહ્યું. ‘સીમાને અભિ સે શાદી કી ચે આશ્ચર્ય કી બાત નહીં હૈ. આશ્ચર્ય ઇસ બાત કા હૈ કી અભિને સીમા સે શાદી કી..’ ‘તુમ જા સકતે હો. જબ બુલાઉં તબ આના.’ મોરેએ કહ્યું. મેકમોહનના ગયા પછી શિંદેએ કહ્યું: ‘જાન લિયા...સીમા કે બાપ કા ચાલચલન. મુઝે તો ચે

.....

વિશેષ પ્લસ

કે.પી.સિંઘ

feedback@bombaysamachar.com

અમેરિકન ટોટાંઈઝ રેસ્ક્યુ દ્વારા ૨૩ મેએ વર્લ્ડ ટર્ટલ ડે મનાવવાની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. આ દિવસની શરૂઆત ૨૩ મે ૨૦૦૦માં થઈ હતી. કેલિફોર્નિયાના માલીબુ શહેરમાં રહેતી આ સંસ્થાની સંસ્થા પર સુઝાન ટેલમેલે આ દિવસની શરૂઆત કરાવી હતી. લોકોમાં કાયબાઓ પ્રત્યે સભાનતા અને જાગૃતિ લાવવાનો ઉદ્દેશ છે. કાયબાઓના થતાં શિકાર અને બદલાતા પર્યાવરણની અસર તેમની પ્રજાતિ પર પડી રહી છે. આ દિવસ મનાવવાનો હેતુ એ છે કે કઈ રીતે કાયબાની પ્રજાતિને સુરક્ષિત રાખી શકાય? આજે સ્થિતિ એવી છે કે કાયબા અને મગરો લુપ્તપ્રાય જીવ થઈ ગયા છે. ઑક્સફર્ડ યુનિવર્સિટીએ કરેલા એક રિસર્ચ મુજબ જાણવા મળ્યું છે કે કાયબા અને મગરોને લુપ્તપ્રાય પ્રજાતિ તરીકે મૂલ્યાંકિત કરવામાં આવે છે. એમાંથી ૧૩ ટકા અનોખા જીવ પણ ગાયબ થઈ શકે છે. વિશ્વભરના કાયબાની પ્રજાતિઓ પર તોળાતું જોખમ મુખ્યત્વે તેમના રહેવાના સ્થળ પર પણ મંડરાય છે. સાથે જ જળવાયુ પરિવર્તનને કારણે, ઉપરાંત વેપાર માટે થતાં તેમના શિકારને કારણે પણ તેમના અસ્તિત્વ પર જોખમ છે. કાયબા અનેક વર્ષો સુધી જીવિત રહે છે, પરંતુ હવે

સાયકોલોજિકલ કેસ લગતા હૈ.’ ‘બાતચીત સે કૂછ તો જાનકારી મિલ હી જાતી હૈ.’ મોરેએ કહ્યું. ‘મુઝે મેકમોહન કા ઇસ મર્ડર કે સાથ કોઇ કનેક્શન નહીં લગતા.’ ‘તુમ સાયકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ કા કોન્ટેક્ટ કર કે ડિટેલ નીકાલો.’ મોરેએ કહ્યું. ‘સમથ કી બરબાદી હૈ સર.’ શિંદે કમને નીલમ શાહને મળવા તૈયાર થયો. *** શિંદેને જે સમયની બરબાદી લાગી હતી એ મોરેને સમયની ઉપયોગિતા લાગી હતી. એમના દિમાગની એક આંગળી રહસ્યમય રિવોલ્વરના ટ્રીગર પર ગોકવાયેલી હતી જ. ટ્રીગર દબાવતા પહેલા બબલુ, છપ્રા પોલીસ અને વાગલેની સચ્ચાઇ પારખવી જરૂરી તો હતી જ પણ એ પહેલાં સીમા સચ્ચાઇ પરથી પડદો ઉઠાવે એ જરૂરી હતું.

‘સીમાદેવી, વો રિવોલ્વર કહાં હૈ જો બબલુને આપકો દી થી.’ મોરે સીધા પોલ્ટન પર આલ્યા. ‘રિવોલ્વર?’ કૌનસી રિવોલ્વર? બબલુને મુઝે કોઇ રિવોલ્વર નહીં દી....ચે ક્યા બાત કર રહે હો આપ?’ ‘બબલુ દુસરી બાર ભાગ કર આપકે ઘર છૂપને કે લિયે આયા થા. આપને ઉસકો છૂપાની કિમત માંગી થી.....રિવોલ્વર.’ ‘ચંદન જિંદા થા તબ પહેલી બાર વો આયા થા....ઇસકે બાદ વો કભી આયા નહીં. ઔર ભલા મુઝે રિવોલ્વર કા ક્યા કામ...’ ‘આપકો ચંદન કી મૌત કા બદલા લેના થા. મોતી સે બસ્તા કા મર્ડર કરવા કર.’ ‘લગતા હૈ આપકો ફિલ્મ કી સ્ક્રિપ્ટ મિલ ગઇ હૈ. આપ એસી મનઘડંત કહાની પર સે ખૂની કો પકડ કર કિસી બેગુનાહ કો સઝા દિલાઓગે.’ સીમા બોલી. એસીપી મોરે સહેજ મલકયા પણ અટક્યા નહીં.

‘આપકે પિતાજી મોહન ઉર્ફ મેકમોહન...’ મોરે આટલું બોલ્યા ત્યાં સીમાએ કહ્યું: ‘અચ્છા તો ચે ભી આપકી સ્ક્રિપ્ટ કા એક હિસ્સા હૈ. ઉસકા ઇસ કેસ સે ક્યા સંબંધ હૈ?’ ‘આપ ઇન્સિક્યોરિટી કી શિકાર થી.’ મોરેએ પૂછ્યું. ‘મેરી સિક્ચોરિટી ચા ઇન્સિક્યોરિટી કા ઇસ મર્ડર કેસ સે ક્યા લેના દેના હૈ? મોરે સાહબ, અભિ કે ખૂની કા પતા લગાને કા આપને ગલત ઔર ગેરકાનૂની તરીકા અપનાયા હૈ.’ ‘સાયકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ સે આપકી ટ્રીટમેન્ટ ચલ રહી થી. હમે મેં એક બાર આપ ઉન્ને પાસ કાઉન્સેલિંગ કે લિયે જાતી થી....ક્યા ચે ઝૂઠ હૈ.’? સીમાએ નારાજગી સાથે પોતાના કપાળ પર હાથ મૂક્યો....ને એ જ વખતે શિંદે દાખલ થયો. એણે મોરેને ખૂણામાં બોલાવીને કાનમાં કંઇક કહ્યું.

‘ઓકે સીમાદેવી.’ મોરેએ કહ્યું. ‘મોરે સાહબ, અભિ કી આધીઅધૂરી ફિલ્મ કી સચ્ચાઇ મુઝે માલૂમ નહીં, લેકિન મૈં ચે કહે સકતી હું કી આપ કિસી ફિક્શન કી રાઇ પર ચલ રહે હો....જિસકા અંત ખતરનાક હોગા.’ *** ‘સર, ડો. નીલમ શાહને કાઉન્સેલિંગ કન્ફર્મ કિયા. મૈંને ફાઇલ માગી. ઉસને કહા કોર્ટ કે ઓર્ડર સે હી વો દે સકતી હૈ.’ શિંદેએ પોલીસ જીપમાં બેસતાની સાથે કહ્યું. ‘એથિક્સ કી બાત હૈ. લગતા હૈ મુઝે ઉસ સે મિલના પડેગા.’ ‘રિવોલ્વર કે બારે મેં સીમાદેવીને ક્યા કહા?’ શિંદેએ પૂછ્યું.

.....

.....

કાયબા કેમ થઈ રહ્યાં છે ગાયબ?

તેમની સંખ્યામાં ઘટાડો થઈ રહ્યો છે. શહેરીકરણ, ઘટતાં જંગલો, પ્રદૂષણને કારણે કાછબા પર અસર થઈ છે. કાયબાને પકડીને તેમની તસ્કરી કરવામાં આવે છે અને તેમને કેદ કરી રાખવામાં આવે છે. જે લોકોને કાયબાના અસ્તિત્વની ચિંતા છે તેમણે તેમના સંરક્ષણ માટે યોગ્ય પગલાં લેવા જોઈએ. સાથે જ તેમનાં બનાવેલાં ઉત્પાદનો ન ખરીદવા જોઈએ. યુનાઈટેડ કિંગડમ સ્થિત વર્લ્ડવાઇડ ટ્રેડ મોનિટરિંગ નેટવર્ક ઑફ ધ ઇન્ટરનેશનલ યુનિયન ફૉર કન્ઝર્વેશન ઑફ નેચર સાથે જોડાયેલી સંસ્થા ટ્રાકિંગ ઈન્ડિયા દ્વારા

‘કહેતી હૈ કી બબલુ ના તો ઘર આયા થા ના ઉસને કોઇ રિવોલ્વર દી હૈ.’ મોરેએ કહ્યું. ‘તો ક્યા વાગલે કી કહાની ઝુકી હૈ...?’ શિંદેએ કહ્યું. ‘લેકિન વાગલે એસા ક્યું કરેગા? ઉસે ભી મિલના પડેગા.’ મોરે કહ્યું.

*** એસીપી મોરેના દિમાગમાંની રિવોલ્વર નિશાન શોધી રહી હતી. સીમાદેવી સાચું બોલી રહી હતી કે વાગલે. રિવોલ્વરે મોરેની તપાસને એક નવો વળાંક આપ્યો હતો. પણ શું રિવોલ્વરનું રહસ્ય બહાર આવશે તો મર્ડર કેસ ઉકેલાઇ જશે ખરો.? શું રિવોલ્વર ખૂની સુધી લઇ જશે ખરી.? સીમાએ કરેલા ઇન્કાર પછી વાગલેની પ્રતિક્રિયા કેવી હશે.? વાગલેને મળવા પોલીસ જીમખાના જઇ રહેલા મોરે પાસે આવી બધી માત્ર અટકળો જ હતી. બધો આધાર વાગલેના જવાબ પર હતો. એસીપી મોરેને દાઝની તલબ નહતી...એમની પ્યાસ વાગલેના જવાબથી ખૂઝાવાની હતી. મોરે ખુરસી ખેંચીને બેઠા. ‘વાગલે, બબલુ ઝુકા હૈ, વો છૂપને કે લિયે સીમા કે ઘર ગયા હી નહીં થા. છપ્રા પુલીસને ગલત કહા તુમસે’ ‘મોરે, મેરી ઇન્ફર્મેશન ગલત નહીં હો સકતી. વાગલે કોઇ ઊંડા વિચારમાં ગરકાવ થઇ ગયો. મેરે પાસ એક પ્લાન હૈ. એ બોલ્યો. ત્યાર પછી બંને પોલીસ ઓફિસરોની પ્લાન પર ચર્ચા ચાલી.

*** ‘શિંદે, તુમને કભી એક્ટર્સ અડા દેખા હૈ?’ ‘નહીં મૈંને ગુંડાલોગોં કા અડા દેખા હૈ. જુઆરીઓ કા અડા દેખા હૈ.’

‘ચલો, મૈં આજ તુમ્હે ઉભરતે એક્ટરોં કા અડા દિખાતા હું.’ મોરે ચૌબેજીને મળવા ગયા ત્યારે શિંદે ને પોતાની સાથે એક્ટર્સ અડા લઇ ગયા. ટેબલે ટેબલે અતરંગી અદાકારો ને શતરંગી સપનાઓ બેઠા હતા ને મોરેની નજર ચૌબેજીને શોધતી હતી. ચૌબેજીએ અચાનક એન્ટ્રી મારીને બગલથેલામાંથી સ્ક્રિપ્ટ કાઢીને મોરેના હાથમાં પકડાવતાં કહ્યું: ‘ધી એન્ટ. મેં જલ્દી મેં હું. ચલતા હું.’ મોરે અને શિંદે એમને જતાં જોઇ રહ્યા. શિંદેને ધી એન્ટ

શબ્દ સમજાયો નહતો. ને મોરેને સ્ક્રિપ્ટના આગળના ભાગમાં રસ હતો. એમણે બેસવા માટે આસપાસ નજર કરી. એક ખૂણાની જગ્યાએ જઇને બેઠા. મોરે સ્ક્રિપ્ટ વાંચવા લાગ્યા. ‘હેલો સર’ મોરેએ જોયું એમના આશ્ચર્યની વચ્ચે શીલા

‘સર, મુઝે આપસે કૂછ કહેના હૈ.’ શીલાએ કહ્યું. ‘કહો..’ મોરેએ કહ્યું. શીલાએ શિંદેની સામે જોયું. ‘કોઇ બાત નહીં ઇનકે સામને બોલ સકતી હો.’ ‘એકબાર અભિને શાદી કે બાદ. જબ સીમા ઘર પર નહીં થી તબ ઉન્ને ઘર બુલાયા થા.’ (ફ્લેશબેક) અભિ અને શીલા બેડરૂમમાં સૂતાં હતાં. ‘શીલા, મુઝસે શાદી કર લો.’ અભિએ કહ્યું. ‘અભિ, તુમ્હારી શાદી હો ચુકી હૈ.’ ‘અરે....ચે કોઇ શાદી થોડી ના હૈ....એક અરેન્જમેન્ટ હૈ. મૈંને સીમા પર અહેસાન કિયા હૈ.’

‘લેકિન મુઝે શાદી કે ઝમેલે મેં નહીં પડના...મૈં અપની કરીઅર પર ધ્યાન દેના ચાહતી હું. કભી કભી ઇસ તરહા મિલતે રહેંગેં. (ઇતને મેં સીમા આ ગઇ. શાયદ ઉસને હમારી બાત સૂન લી થી) મુઝે મારને લગી.....જો હાથ મેં આયા વો ફેંકને લાગી.....વિલ્લાને લાગી....રોઝ રોઝ કિસી ના કિસી કો લાતે હો....ફિલ્મ કી એકસ્ક્રા તક કો નહીં છોડી તુમને’ (ફ્લેશબેક પૂરો) ઉસ વક્ત અભિ કા રિએક્શન કેસા થા. મોરેએ પૂછ્યું. ઉસ કા કોઇ રિએક્શન નહીં થા...વો અપના પેગ બનાને મેં લગ ગયા. સિર્ફ સીમા કે વિલ્લાને કી આવાઝ આ રહી થી. મોરેને સીમાના બાપ મેકમોહનને કરેલી વાત યાદ આવી ગઇ: સીમાને અભિ સે શાદી કી ચે આશ્ચર્ય કી બાત નહીં હૈ. આશ્ચર્ય ઇસ બાત કા હૈ કી અભિને સીમા સે શાદી કી..... શીલાના ગયા પછી મોરેએ શિંદેને કહ્યું: તો ચે અસલી રૂપ થા અપને લાખો ફેન કે દિલોં પર રાજ કરનેવાલે હીરો કા. હમે ખૂની કા પતા લગાના હૈ....હીરો કે ચાલનચલન સે હમારા ક્યા સંબંધ....શિંદેએ કહ્યું ને મોરે માર્મિક હસ્યો. (ક્રમશઃ)■

ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે કે કાયબાની દેશી ૨૯માંથી ૨૫ પ્રજાતિઓના ગેરકાયદે શિકાર અને કાર્યવાહીને કારણે તેમનું અસ્તિત્વ ખતરામાં છે. ઉત્તર પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળ જેવાં સીમાવર્તી રાજ્યોના માધ્યમથી એની બેકામ તસ્કરી થઈ રહી છે. આવી તસ્કરી માટે મુંબઈ, ચેન્નઈ અને બેંગલુરુ જેવા ઍરપોર્ટ પ્રખ્યાત થઈ ગયા છે. તાજા પાણીના ટર્ટલને ભારતમાં રેડ લિસ્ટમાં મૂકવામાં આવ્યા છે. માથા પર લાલ મુકુટધારી કાયબાને ગંભીર જોખમી શ્રેણીમાં રાખવામાં આવ્યા છે. ઉત્તર પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળ એની તસ્કરી માટે મોખરે છે. એવા અનેક કેસ ઉજાગર થયા છે.

ઘરતી પરના કાયબાની વિવિધ પ્રજાતિઓ પર મંડરાતું જોખમ વૈજ્ઞાનિકો માટે પણ ચિંતાનો વિષય છે. લગભગ બસો વર્ષ સુધી જીવિત રહેનારા કાયબાના શરીરની રચના એવા પ્રકારની હોય છે, જેને જોખમનો અંદાજો આવતા પોતાના કવચ કે ઢાલમાં સુરક્ષા માટે છુપાઈ જાય છે. હવે તેઓ પોતાને બચાવવામાં નિષ્ફળ જઈ રહ્યા છે. એવાં જો કાયબાના અસ્તિત્વને ટકાવી રાખવા માટે જરૂરી પગલાં ન લેવામાં આવ્યાં તો એ સમય દૂર નથી જ્યારે કરોડો વર્ષોથી ઘરતી પર વસતા કાયબા જલદી ગાયબ થઈ જશે. ■

આકાશ મારી પાંખમાં

ડૉ. કલ્પના દવે

feedback@bombaysamachar.com

લડી, તુમકો ન ભૂલ પાયેંગે

લડી, તું આજે પણ મારી સાથે જ છે. તારી મસ્તી, તારો સ્નેહ, તારી સાથે માણેલી એ મધુર ક્ષણો મારા જીવનને સભર કરી જાય છે. નાશિકના મારા કોટેજ હાઉસમાં સાંજે ચાર વાગે અચાનક તું પોતાનો હક્ક જમાવતો હળવેથી મારા બેડ પર ચઢી ગયો! સફેદ રૂ જેવું મુલાયમ-પોચું તારું કાફું-ભૂરી અણિયાળી આંખોથી તું ટગર ટગર મારી સામું તાકી રહ્યો હતો. તું આમ અચાનક આવી ચઢ્યો એ જોઈને હું ગભરાઈ તો ગઈ પણ, તારા પગના કોમળ સ્પર્શો અને મર્માળા સ્પ્રિંતે મને અકળ રોમાંચ જાગ્યો. તારી આંખમાં મેં એક દૈવી ચમક જોતાં, મેં તારી પીઠ પસવારી. હું સોળ વર્ષની કન્યા અને તું ત્રણ મહિનાનું નાનું પપ્પી ડોગ ! આ મારા પપ્પી ડોગ અને મારો, એટલે કે દિવ્યા જોશીનો ફર્સ્ટ સાઈટ લવ. અમે જેના ઘરે ગયા હતા એ ડો.સુલભા આંટીને મેં કહ્યું- આંટી, મને આ પપ્પી ડોગ ગમી ગયો છે. હું એને મારા ઘરે મુંબઈ લઈ જઈઉં મારી સોસાયટીમાં ગાર્ડન છે. ત્યાં આવા બે ડોગી પણ છે.

સુલભા આંટી, મોમ અને હું પપ્પી ડોગને લઈને અમે બધા મહાબળેશ્વર ફરવા ગયા. હું તો ડ્રાઇવરની બાજુની સીટમાં જ પપ્પી ડોગને લઈને બેસી ગઈ. એના માથે મેં એક નાની લાલટોપી પહેરાવી ત્યારે એ ખૂબ સોહામણો લાગતો હતો. સુલભા આંટીએ કહ્યું- દિવ્યા તું તો લડી છે, આ પપ્પી ડોગ ફીરેનનો છે. એ સંસ્થાવાળા જેમણે મારા ઘરે મોકલ્યો હતો, એણે કહ્યું એની મા બ્રિટિશર છે, અને પિતા સ્પેનીશ છે. અમે વિદેશી પપ્પી ડોગ મંગાવીએ છીએ એની ડિમાંડ વધારે છે. જો, આ સંસ્થાના આયોજકો એનુંકેવું સરસ ધ્યાન રાખે છે. આંટી, આવો સરસ પપ્પી ડોગ મને મળ્યો અને આજે જ મને જાણવા મળ્યું કે હું મેડીકલની એન્ટરંસ પરીક્ષામાં ફર્સ્ટીડમાં પાસ થઈ ગઈ- મોમ, એનું નામ હું લક્કી પાડું? મોમ અને આંટીએ કહ્યું- વાહ, સરસ નામ, લક્કી.

એ સાંજે તો હું લક્કીને એક મોટી બાસ્કેટમાં બેસાડીને ગર્લબેર આખા માર્કેટમાં ફરી. બજારમાં બધા મારા લક્કી સામું જ તાકી તાકીને જોતા હતા, પણ મારો પપ્પી ડોગ-લક્કી મારી સામું જ જોતો હતો. ક્યારેક એના માથા પર તો ક્યારેક તેની પીઠ પર હાથ ફેરવતી હતી. હું મનોમન ફૂલાતી હતી, કે હવે મેહુલની જેમ મારી પાસે પણ રૂપાળો લક્કી છે. સ્ટોરમાં જઈને લક્કી માટે ડોગીફૂડ ખરીદ્યું, એની સફાઈ માટેનાં સાધનો પણ આંટીએ અપાવ્યા. હવે તો જ્યાં હું ત્યાં લક્કી અને જ્યાં લક્કી ત્યાં હું. અમારી સોસાયટીનાં બાળકો લક્કી સાથે રમવા સાંજે ગાર્ડનમાં આવે. લક્કી બોલ રમે, અમે એની પાસે જુદા જુદા બેલ કરાવીએ. પણ, એને ચોખ્ખા રહેવું ગમે, પગ પર વૂળ લાગે તો રામુ પાસે જાય,અમારો ઘરનોકર રામુ એનું ધ્યાન રાખે, પણ, હું ઘરમાં હોઉં તો મારી સાથે જ બેઠો હોય. હું ભગવાનના મંદિર આગળ પૂજા કરું તો એ પણ આંખ મીંચીને બેસે, પછી આગલા બે પગથી રમે. મારો લક્કી એક વર્ષનો થયો, મેં સોસાયટીના ગાર્ડનમાં બચ્યા પાર્ટી રાખી.

મેં એને લાલ ચઢી પહેરાવી હતી અને માથે લાલ ટોપી મૂકી હતી, મારો લક્કી રાજકુમાર જેવો શોભતો હતો. મેં એને નાની ખુરશી પર બેસાડ્યો અને કેક કાપી. બધાએ ગાણું હેપી બર્થ્ડે લક્કી. આજે કેક સાથે લક્કીએ ફૂકીસ પણ ખાધી. અમે લક્કીને લઈને હરદ્વાર ગયા હતા, એક દુકાન પાસે અમે ખરીદી કરી રહ્યા હતા તે અચાનક લક્કી કરો ક જતો રહ્યો. હવે એને કેવી રીતે શોધવો. હું તો એકદમ મૂંઝાઈ ગઈ, મારો લક્કી ક્યાં ખોવાઈ ગયો? દુકાનવાળાએ કહ્યું- તમારા કૂતરાની કોઈ વસ્તુ મારા કૂતરાને આપો, એ તમારા કૂતરાને શોધી લાવશે. મારી પાસે લક્કીની સુપરસ્ટીક હતી તે મેં દુકાનદારને આપી. પેલા કૂતરાના મોંમા નાંખીને પેલો દુકાનદાર એ કૂતરાના કાન પાસે જઈને કશુંક બોલ્યો.

મેં જોયું પેલો કૂતરો અમારી આસપાસ ફર્યો, પછી જરા દૂર ગયો. દુકાનવાળાએ તરત એક ફોન કર્યો. અજયબાઈ. આપ ઓફિસમેં હો? ચે બંબઈકી એક પાર્ટી હૈ. અંકકા સફેદ રંગ કા છોટા કુત્તા ગુમ હો ગયા હૈ- હાં જરૂર મેં હમારી આસ્થા ચેનલ પે એનાઉસમેન્ટ કરાતા હું. ઔર સબીકો તાકીદ

.....

કરતા હું અગર કોઈ સફેદ કુત્તા દીખે તો પકડ લે. આપ ઉસકા કાંટો વોટ્સએપ કર દો. મેં મનોમન માતાજીની માનતા રાખી કે મા, હું સુખડીનો ભોગ ધરાવીશ. મા, મારા લક્કીની રક્ષા કરજે.

બરાબર બે કલાકમાં જ પેલો સ્ટીકવાળો કૂતરો અમારી ગાડીની આસપાસ આંટા મારવા લાગ્યો અને એક પોલીસ મારા લક્કીને લઈને આવ્યો. ચે દૂસરી ગલી કે મંદિરકે ચોગાનમેં બૈઠા થા. મેં એને તરત બે હાથે ઉપાડીને વહાલ કર્યું. અમારી બંનેની આંખ ભરાઈ આવી. મેં મનોમન નક્કી જ કર્યું હવે લક્કીને પક્ટો બાંધીને રાખીશ. ગયા મહિને અમે લક્કીને ડોગશોમાં લઈ ગયા હતા, ત્યાંના ટ્રેનરે કહ્યું લક્કી અમને સોંપી દો- અમે એને ટ્રેન કરીશું. અઠવાડિયા પછી પાછો લઈ જજો.

અઠવાડિયા પછી લક્કીને લઈ આવ્યા. મને જોતાની સાથે જ ખુશ થઈ ગયો. ઘરે લઈ આવ્યા પણ એ સાવ બદલાઈ ગયેલો લાગ્યો.

ત્રીજે જ દિવસે લક્કીને તાવ આવ્યો, એ કશું જ ખાતો ન હતો. એની આંખો લાલ થઈ ગઈ. અમે વેટરનીટી ડોક્ટરને ફોન કર્યો. ડોક્ટરે કહ્યું- એના પેટમાં કંઈ ઈન્ફેક્શન લાગે છે. હોસ્પિટલ લઈ જવો પડશે. મેં હોસ્પિટલમાં ફોન કર્યો. એમણે એક ખાસ વાન મોકલી જેમાં હોસ્પિટલના બે વોર્ડ બોય હતા. તે સમયની લક્કીની એ ગંભીર હાલત આજે પણ ભૂલી શકી નથી. સાંજે વેટરનીટી હોસ્પિટલમાંથી જ ફોન આવ્યો કે સોરી અમે તમારા ડોગીને બચાવી શક્યા નહીં. હમણાં જ એ એક્સપાયર થઈ ગયો છે. તમે એને જોવા આવશો કે મ્યુનિસિપલ સ્મશાનમાં મોકલીએ.

મારા માથે જાણે આભ તૂટ્યું- મારા લક્કીને શું થઈ ગયું? મેં કહ્યું કે હું એને જોવા આવીશ. પછી જ તમે આગળની કાર્યવાહી કરજો.

હોસ્પિટલમાં હું અને પપ્પા પહોંચ્યા. ડોક્ટરે અમને શબઘરમાં લક્કી બતાવ્યો. મને તખ્તર આવી ગયા, મેં ડોક્ટરને પૂછ્યું- મારા લક્કીને આમ અચાનક શું થઈ ગયું? ડોક્ટરે સામું પ્રશ્ન કર્યો કે તમારા કૂતરાનું ઓપરેશન કોણે કર્યું હતું? ઓપરેશન? અમને તો કંઈ ખબર જ નથી. એને સખત તાવ આવે છે એટલે અહિં રાખ્યો હતો.- પપ્પાએ કહ્યું. મિ.જોશી તમારી સાથે દગો થયો છે. કોઈએ એની કિડની કાઢીને એનો ધંધો કર્યો. શું આવું કોઈ શકે? મેં પૂછ્યું. આપણે તપાસ કરાવીએ કે એ કોણ હતું. આપણે એની સામે કેસ માંડીશું.- પપ્પાએ કઠોર શબ્દોમાં કહ્યું. દિવ્યાએ કહ્યું- એ નરાધમને ઈશ્વર શિક્ષા આપશે જ. મારો લક્કી તો ગયો જ ને- કેસ માંડું તો પણ મારો લક્કી તો મને નહીં જ મળે. સાથે લાવેલી મીણબતી એની પાસે પ્રગટાવીને દિવ્યાએ એના વહાલા લક્કીને વિદાય આપી.

હા, સાચું કહું છું એ ઘટનાને ચાર વર્ષ થયા પણ મારો લક્કી આજે પણ મારી સાથે જ છે. સદેહે નહીં એના સૂક્ષ્મ દેહે એ મારી સાથે જ છે. એક વાર હું મારા એક મિત્રને ત્યાં ગણપતિના દર્

સ્પોટ
લાઈટ

મહેશ્વરી

feedback@
bombaysamachar.com

૧૯૮૦ - ૯૦ના દાયકામાં શાળામાં આક્રિફા એટલે ‘અંધારિયો ખંડ’ એવું ભણાવવામાં આવતું હતું. મારી એવી ગેરસમજ હતી કે એ ખંડમાં અંધારં વધારે રહેતું હશે એટલે એની આવી ઓળખ બની હશે. જોકે, આક્રિફાના પ્રવાસ દરમિયાન એક અભ્યાસુ સહ કલાકારે મને સાચો અર્થ સમજાવી મારા અજ્ઞાનનો અંધકાર દૂર કર્યો હતો. કવિ ન્હાનાલાલની પંક્તિ યાદ આવી ગઈ ‘ઊંડા અંધારેથી, પ્રભુ! પરમ તેજે તું લઈ જા.’

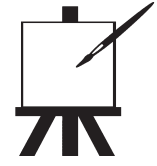
આક્રિફામાં રણ વિસ્તાર બહુ જ વિશાળ. વિશ્વનું સૌથી મોટું ઉષ્ણ રણ સહારાનું રણ ઉત્તર આફ્રિકામાં આવ્યું છે. અહીં બંદરગાહનો વિસ્તાર ન થયો હોવાથી અને હવામાન અત્યંત ગરમ અને ભેજવાળું હોવાને કારણે વિદેશના પ્રવાસીઓ આક્રિફા આવતા ખચકાતા હતા અને પરિણામે આક્રિફા ખંડના અંતરિયાળ વિસ્તાર ફરતે રહસ્યનું જાળું વીંટળાઈ ગયું હતું. એટલે વિદેશીઓ એને ‘ડાર્ક કોન્ટિનેન્ટ’ - અંધારિયો ખંડ કહેવા લાગ્યા હતા. સહારા શબ્દ અરેબિક શબ્દ સહરા પરથી આવ્યો છે જેનો અર્થ વન - જંગલ એવો થાય છે. એવી જ રીતે આક્રિફન સહારીમાં સહારી શબ્દ અરેબિક શબ્દ સફર પરથી આવ્યો છે જેનો અર્થ મુસાફરી થાય છે. આક્રિફાના પ્રવાસમાં નાટક ભજવવાના આનંદ સાથે આવી જાણકારી મળતા મન પ્રકુલિત થઈ ગયું.

સાઉથ આફ્રિકામાં અમારો પહેલો પડાવ હતો ડર્બન નામના શહેરમાં. આ જ શહેરમાં ગાંધીજીએ ૧૯૦૪માં ફિનિક્સ સેટલમેન્ટમાં એક આશ્રમની સ્થાપના કરી હતી. આ આશ્રમમાં જ સત્યાગ્રહના પ્રયોગોની શરૂઆત કરી હતી અને ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ અખબારનું પ્રકાશન કર્યું હતું. આવી ભૂમિ પર મને ટહેલવા મળી રહ્યું હતું એના આનંદ અને અભિમાનનું વર્ણન કરવા માટે શબ્દોનો પત્તો ટૂંકો પડે. ડર્બનમાં રહેવાની વ્યવસ્થા બહુ જ સરસ હતી. દરિયા કિનારા નજીક એક મોટું રેસિડન્સ હાઉસ હતું જ્યાં અમે બધા કલાકાર સાથે રહેતા હતા.

ડર્બનના નાટકના શો દરમિયાન એક પટેલ દંપતીને મળવાનું થયું. પતિ - પત્ની બંને ડોક્ટર હતાં. ભાઈનું નામ હતું પ્રભાકાંત પટેલ. દંપતીને અમારું નાટક તો પસંદ પડ્યું જ, મિસ્ટર પટેલને મારો અવાજ બહુ જ ગમી ગયો હતો. દંપતીએ ઘરે જમવાનું આમંત્રણ આપ્યું અને મારી પાસે ગીતો ગવડાવ્યાં. ગીતોની સાથે મારી પાસે ડાયલોગ બોલાવી મારો અવાજ પણ રેકોર્ડ કર્યો. બીજુ પણ કેટલીક વાતો એમની સાથે થઈ. વાતચીતમાં ખબર પડી કે ભાઈ હતા હાર્ટ સ્પેશિયાલિસ્ટ પણ આર્ટ માટે સુધ્ધાં સ્પેશિયલ રુચિ ધરાવતા હતા. આમ પણ આર્ટનો જન્મ હાર્ટમાં જ થતો હોય છે ને.

ડર્બનમાં નાટકના શો પૂરા થયા પછી અમારો કાફલો પહોંચ્યો જોહાનિસબર્ગ. ૧૯મી સદીમાં સોનાની ખાણના શહેર તરીકે ઓળખ મેળવનાર જોહાનિસબર્ગ સાઉથ આફ્રિકાનું સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું શહેર હતું. ડર્બનની જેમ અહીં અમને બધાને સાથે રહેવા ન મળ્યું. બધા વિખેરાઈ ગયા. અહીં એક પત્રકાર પરિષદમાં હાજર રહેવા અમને આમંત્રણ મળ્યું હતું જેમાં એક સાવ નવી જ વાત જાણવા મળી. માણસને પોતાના સાંસ્કૃતિક મૂળિયાં માટે કેવો લગાવ હોય છે એ જોવા મળ્યું.

વાત એમ હતી કે એ સમયમાં ઘણી ભારતીય કન્યાઓ પરણીને સાઉથ આફ્રિકા સ્થાયી થતી હતી. આ વાત પર પ્રકાશ પાડી પત્રકાર પરિષદમાં જણાવવામાં આવ્યું કે ‘અહીંના લોકો ભારતીય કન્યા સાથે લગ્ન કરવામાં વિશેષ રુચિ એટલા માટે ધરાવે છે કે એ કન્યાના આગમન સાથે પરિવારને એક પુરવઠૂ તો મળે જ છે, સાથે સાથે

કેનવાસ

અભિમન્યુ મોદી

feedback@
bombaysamachar.com

કેરીના ગરવાળા ભીના પીળા હાથોમાં લોહીનો લાલ રંગ....ઘરે જમણવાર હોય અને કોઈ એક પરિવારજન કેરીની આખી પેટી સુધારવા માટે બેઠું હોય તો છરી વાગી જતા આવું દૃશ્ય જોવા મળે. પીડાની દ્રષ્ટિથી આ દુઃખમય અણગમતું લાગે, પણ પીડામાં સૌંદર્ય હોય છે. ઘાટા પીળા અને ઘાટા લાલ રંગનું જ્યાં સંયોજન થાય એ સૌંદર્યશાસ્ત્રનું એક સુંદર પ્રકરણ બની શકે.

કેરીની સિઝન આખા વર્ષને યાજ્ઞ કરી દે. મોટા ભાગે વેકેશન હોય. વેકેશન દરમિયાન આખો દિવસ ચોરના માથાની જેમ કૂર રીતે રખડવાનું ને સમય બગાડવાનો થતો. મોબાઈલ ન હતો એટલે સમયનો વેડફાટ પણ ગુણવત્તા સભર થતો. પોતાની જાત અને દુનિયાની અવનવી ભાત સરસ રીતે એકસપલ્લોર થઇ શકતી. એક ડઝન છન્ડોર ગેમ્સ ને એક ડઝન આઉટડોર ગેમ્સ રમી શકાતી. રાતે મમ્મી-પપ્પા પરાણે ઘરે બોલાવે ત્યારે માંડ માંડ પરાણે સૂવું પડતું. ટમટમતા તારલા નીચે હવાની લહેરખીઓની રાહ જોતા ક્યારે આંખ મળી જતી એ ખબર ન રહેતી. ચયાપચય એટલું સારું હતું કે ઋજુતા દિવાકરોની મદદ વિના સવારે આંખ ખુલે એ ભેગી કકડીને ભૂખ લાગી જતી. ધાબેથી નીચે ઊતરીએ ને ઘરમાં પ્રવેશ કરીએ એ ભેગી કેરીની અવાર્ણનીય સોડમ નાકમાં પ્રવેશીને આખા અસ્તિત્વને ભરી દે. કેરીની સુગંધ એટલે ઘરની સુગંધ. ઘર એટલે તમારું સ્વર્ગ.... તમારું રજવાડું.

ઘરના વડીલોએ આખાય ઘરમાં સર્વે કરીને એક સરસ જગ્યા શોધી હોય, જ્યાં કેરીનો ‘દાબો’ નાખવામાં આવે. કાચી કેરીઓને જ્યાં એક જ દિશામાં હારબંધ ગોઠવીને પકવવામાં આવે. મમ્મી શીખવોડે કે બધી કેરીનું મોઢું એક જ દિશામાં રાખવું. બધી કેરી અડકાડીને રાખવી. એક હરોળ પછી બીજુ હરોળ એની નીચે ચોક્કસ પદ્ધતિથી કરવી. કેરી બહુ કાચી હોય તો કેરીના દાબા ઉપર સૂકું ઘાસ લઈને તેને ગરમાટો આપવો. તેની ઉપર ઓછા ઢાંકવો. બીજે દિવસે કોઈ કેરી પાકી છે કે નહીં એ ચેક કરવા અવશ્ય જવું.

કેરીને કઈ રીતે દાબીને તે પાકી ગઈ છે કે નહીં તે શિક્ષા પણ પદ્ધતિસર લેવી પડે. દાબો નાખ્યો હોય એમા રોજિંદુ કામ એ હોય કે રોજ કેરીઓ પલટવી પડે. કેરીની સાઈઝ બદલવાની. ડાબા પડખે હોય તો જમણા પડખે ફેરવવી. આ કામ બાળકોને સોંપવામાં આવે. જાણે જમીનમાંથી સોનાની ખેતી કરતા હોઈએ એ અદાથી અને એટલી જ ગંભીરતા સાથે એ કામ કરવામાં કઈક અનેરો સંતોષ થતો.

એ પછી પસંદ કરેલી કેરી આરોગવી કઈ રીતે?

એની જુદી સભા ન ભરાય, પણ સીઝન પહેલા એકાદ-બે વખત ઘરના બધા સભ્યોને એ પ્રેક્ટન્સ પૂછી લેવામાં આવે. ભીંડા જેવા સુકકા કે કારેલા જેવા કડવા શાકની સાથે ફરજિયાત કેરીનો રસ કાઢવાનો આવે. ઘરની યુવા બ્રિગેડને રસમાં કેરીના થોડા ટુકડા તરતા હોય એવું ગમે. થેપલા-ભાખરી સાથે કેરીના બટકાને મહત્ત્વ આપવામાં આવે. વસ્તારી ઘર હોય તો કેરીની ફટાફટ ચીર કરી નાખવામાં આવે - છાલ વાળી. બપોર વચાળે ટાઈમપાસ માટે કોઈ ફિમેલ કેરીને ઘોળીને એની જચાફત માણતી પણ દેખાય. અમુક પ્રયોગશીલ લોકો કેરીનો ઘોટો પણ ખાય એટલે કે છાલ ઉતારેલી પણ સમાર્પા વિનાની આખી હોલસસ કેરી. હાથ અને હોઠ જ્યાં સુધી બગડે નહીં ત્યાં સુધી કેરી ખાવાનો સંતોષ ન થાય. મહેમાન આવે ત્યારે કેરીનો મેંગો શેક પણ બને અને કેરીના ગોટલા ઘોઈને અમુક ઘરોમાં કેરીનો ફજેતો પણ બને. મેંગો કરડઈ ને મેંગો પાઈ ને એ બધા ફેસ્ટી ડેઝઈ છેલ્લા પંદરેક

કસીનોમાં ભાગ્યદેવીનું હેત ઊભરાયું...

ભારતીય સંસ્કૃતિનો ભવ્ય વારસો પણ એ આણમાં લઈ આવે છે. આ વાત સાંભળ્યા પછી હું વિચારે ચડી ગઈ. વાતચીતમાં જાણવા મળ્યું કે ભારતીયો પહેલી વાર સાઉથ આફ્રિકા આવ્યા ત્યારબાદ પેઢીઓ વિકસતી ગઈ પણ એ લોકોનો સ્વદેશ સાથેનો નાતો તૂટી ગયો. ભારતીય વંશના અમુક લોકોએ તો ભારત જોયું પણ નહોતું. મૂળ સોતા ઊખડેલા માણસોની વ્યથા અને પીડા બહુ તીવ્ર હોય છે. ભારતે કેટલી પ્રગતિ કરી એનાથી પણ એ લોકો અજાણ હતા. ટૂંકમાં સ્વદેશી સંસ્કૃતિ સાથે ફરી અનુસંધાન થાય એ આશય સાથે ભારતીય કન્યાઓનું વિદેશગમન થઈ રહ્યું હતું. મૂળ સોતા ઊખડેલા ફરી મૂળિયાં સાથે જોડાઈ જવા તલપાપડ હતા.

જોહાનિસબર્ગમાં પણ નાટકના શો કર્યા અને મુંબઈ પાછા ફરવાને દસેક દિવસની વાર હતી ત્યારે અમને એક એવા સ્થળે લઈ જવામાં આવ્યા જે અમારામાંના મોટા ભાગના લોકોએ અંગ્રેજી ફિલ્મમાં જ જોઈ હતી. એ જગ્યા હતી

જોહાનિસબર્ગથી આશરે ૧૪૦ કિલોમીટર દૂર આવેલો સનસિટી નામનો લકઝરી રિઝોર્ટ અને કસીનો. રિઝોર્ટની ભવ્યતા જોઈ આંખો અંજાઈ ગઈ. આ સન સિટીમાં અનેક બ્યુટી કોન્ટેસ્ટનું આયોજન થયું

હતું અને વિશ્વવિખ્યાત મિસ વર્લ્ડ સ્પર્ધા અહીં થઈ ચૂકી હતી. ૧૯૯૫માં સન સિટીમાં આયોજિત મિસ વર્લ્ડ સ્પર્ધામાં એક નિર્ણાયક અમિતાભ બચ્ચન પણ હતા. રિઝોર્ટમાં જ્યારે કસીનોમાં એન્ટ્રી લીધી ત્યારે આંખો ચકળવકળ થવા લાગી. ઠેર ઠેર સ્લોટ મશીનો દેખાતાં હતાં અને એ મશીનમાંથી નીકળતા સિક્કાઓનો ખણખણાટ મનમાં ગલગલિયાં કરતો હતો.

કસીનોમાં કેમ નસીબ અજમાવવું એ મેં જોઈને તરત શીખી લીધું. બહુ સહેલું હતું. આજે તો દાવ રમી આનંદ માણવો છે, પૈસા જાય તો કોઈ પ્રકારે કકળાટ નહીં કરવાનો એવા મક્કમ નિર્ધાર સાથે હું રમવા લાગી. એ દિવસે ભાગ્યદેવી મારા પર પ્રસન્ન હોય અને હેત ઉભરાવતા હોય એમ કસીનોના સ્લોટ મશીનમાંથી ઘડાધડ સિક્કા મને મળવા લાગ્યા. એક સિક્કો નાખું અને એનો મોટો ગુણાકાર થઈ મને મળવા લાગ્યા. મને પણ ચાનક ચડી. પૈસાનો રણકાર કોને ન ગમે! આ બધું ક્રાંતિ મહિયામાં પત્ની નીતિન બહેને જોયું અને એમની આંખો આશ્ચર્યથી પહોળી થઈ ગઈ. નસીબ કેવું બળવાન હોઈ શકે એ એમણે નજરોનજર જોયું. એવામાં મુંબઈથી એક ફોન આવ્યો અને નીતિન બહેને તેમને કહ્યું કે...

નાટ્ય લેખકનો એક દેશ એક લિપિનો આગ્રહ

રણછોડભાઈ ઉદયરામ દવે. ગુજરાતી રંગભૂમિની અત્યંત આદરણીય વ્યક્તિ. કોઈ કારણસર મળવી જોઈએ એવી ખ્યાતિ કે પ્રશંસાના હુકદાર નથી બન્યા. કાલ્પદાનો અભ્યાસ કરી સામયિકના તંત્રી બન્યા અને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું પ્રમુખપદ પણ શોભાવ્યું હતું. ભાષાપ્રેમ એવો તીવ્ર કે સમગ્ર ભારત માટે એક લિપિ હોવાની દરખાસ્ત તેમણે રજૂ કરી હતી. આ વિચારને ઉત્તેજન મળે એ સાટુ પોતાના કેટલાક પુસ્તક તેમણે દેવનાગરી લિપિમાં છપાવ્યા પણ હતા. રણછોડભાઈ ઉદયરામ દવેએ અન્ય નાટ્ય પ્રેમીઓ સાથે ભેગા મળી ‘નાટક ઉત્તેજક મંડળી’ સ્થાપી હતી. રણછોડભાઈ દવેનું ‘હરિશ્ચંદ્ર’

નાટક ૧૮૭૬માં ભજવાયું હતું. ગાંધીજીની આત્મકથામાં એમણે જે ‘હરિશ્ચંદ્ર’ નાટક જોયાનો ઉલ્લેખ છે તે આ જ નાટક હતું. ૧૮૮૪ સુધી નાટક ઉત્તેજક મંડળીએ રણછોડભાઈનાં નાટકો ભજવ્યાં હતાં. ‘નળ-દમયંતી’ના ત્રણસો અને ‘હરિશ્ચંદ્ર’ના અગિયારસો પ્રયોગ થયા હતા. નાટક દ્વારા સંસ્કાર શિક્ષણ મળે એ રણછોડભાઈનો ઉદ્દેશ હતો. જોકે, લેખકશ્રીને ભવાઈ પ્રત્યે ભારે સુગ હતી. એટલે એનો કોઈ અંશ તેમનાં નાટકોમાં જોવા નથી મળ્યો. રણછોડભાઈ અન્ય ભાષાનાં નાટકો ગુજરાતીમાં ભજવાય એના આગ્રહી હતા. તેમણે સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી નાટકોના ગુજરાતીમાં અનુવાદ પણ કર્યો હતો.

માણો, સ્વાદ- આસ્વાદ કેરી પુરાણનો...!

વર્ષથી વધુ પ્રચલિત થયા. બાકી કેરી ખાવાના આ ચાર-પાંચ તરીકા જ હતા અને તે પ્રોફાઉન્ડ હતા. કેરી સમારવા માટે ઘરના કુશળ માણસને જ બેસાડવા પડે. કાઢવામાં આવતી છાલ સાથે કેરીનો ગર મિનિમમ અમાઉન્ટમાં ચોટેલો હોવો જોઈએ. કેરીની છાલ સાથે જ અડધોઅડધ કેરી વેસ્ટ જતી જોવામાં આવે તો તરત તેની પાસેથી એ કામ આંચકી લેતા કોઈને પણ સંકોચ થાય નહીં. કેરી સુધારી લીધા પછી અને તેને ફિજમાં મૂકી દીધા પછી કેરીના ગોટલા બચે.

આ ગોટલા કોણ ચૂસશે? એક મહાન લેખકે કરેલા સર્વે મુજબ કેરીના ગોટલા ચૂસવાનું મુખ્ય કામ મોટાભાગે દરેક ઘરમાં એક જ વ્યક્તિ કરતી હોય છે અને તે જવાબદારી એમણે જ આખી જિંદગી નિભાવવી પડતી હોય છે. ગૃહિણી ઘરમાં હોય તો એ કેરીના ગોટલા ઘોઇને સૂકવીને આખું વર્ષ ચાલે એટલો ગોટલીનો મુખવાસ પણ બનાવે. કાચી કેરીના અથાણા બનાવવાનો તો એક અલગ જ અધ્યાય છે.

કેરીને લઈને આવી કેટલી મીઠી ગોકડી માંડી શકાય. પણ આ પાંચ ફકરાથી વધુ વાત નથી કરવી. અંદર રહેલું સામાજિક પ્રાણીત્વ ના પોડે છે. આપણે ત્યાં કેરી એક ફળ જ નથી પણ એક વ્યવહાર પણ છે. કેરી સમૃદ્ધિનું પ્રતીક છે, કેરી અમીરીનો સિમ્બોલ છે. સમાજનો એક હિસ્સો

કેરી માણી શકવા સક્ષમ નથી. તે હિસ્સો મોટો છે, મેજોરીટી છે. એક મોટા વર્ગ માટે કેરી લકઝરી છે. આખો દિવસ કામ કરતા અને ચાર વર્ષથી ઘસાયેલું પાકીટ ન ફેંકી શકતો માણસ કેરીનાં સપનાં જુએ છે અને ઓફ સિઝનની રાહ જુએ છે. જે ગામમાં પિત્તળ-કાંસાનાં વાસણો વપરાતા હોય ત્યાં સિલ્વર ડિનર સેટમાં ડિનરનો આગ્રહ રાખવો શોભનીય છે?

બ્રાન્ડ બનશે
બિઝનેસ વધશે

સમીર જોશી

feedback@
bombaysamachar.com

ઇવેન્ટ... માર્કેટિંગ માટે એક મૂલ્યવાન અંશ

‘ઇવેન્ટ’ શબ્દ આજે લોકો માટે નવો નથી. માર્કેટિંગમાં આનું મહત્ત્વ મોટું છે, ખાસ કરીને B2B બિઝનેસ માટે. B2C માટે પણ આ ઉપયોગી છે પણ B2C માટે બીજાં ઘણાં માધ્યમ છે, જેના થકી કંપની પોતાની બ્રાન્ડ અને વેપારને લોકો સુધી લઇ જઇ શકે. માર્કેટિંગના વિવિધ પ્રકારોમાંનો એક પ્રકાર છે ઇવેન્ટ, બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો ઇવેન્ટ એક માધ્યમ છે લોકો સુધી પહોંચવાનું. ઇવેન્ટ માર્કેટિંગ એ એક વ્યૂહાત્મક અભિગમ છે, જેમાં બ્રાન્ડ, પ્રોડક્ટ અથવા સર્વિસને પ્રમોટ કરવા માટે ઇવેન્ટ્સને પ્લાન કરવામાં આવે છે. આ ઇવેન્ટ મોટા પાયે ટ્રેડ શો અને કોન્ફરન્સથી લઈને વર્કશોપ અને વેબિનાર્સ સુધીની હોઈ શકે છે.

ઇવેન્ટ માર્કેટિંગનો પ્રાથમિક ધ્યેય પ્રેક્ષકોની સાથે સીધો સંપર્ક સાધવાનો, બ્રાન્ડ અને તેના ટાર્ગેટ માર્કેટ સાથે ઇવેન્ટમાં આવનાર સંભવિત વર્ગ વચ્ચેના જોડાણને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

પરંપરાગત માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાઓ જેમ કે ટીવી, ન્યૂઝ પેપરમાં જાહેરાતો અથવા ઇમેલ, જે મોટેભાગે એકતરફી હોય છે, અર્થાત્ તમે બ્રાન્ડ જે મેસેજ આપે છે તે જુવો અથવા સાંભળો છો. તેનાથી વિપરીત, ઇવેન્ટ માર્કેટિંગ ઈન્ટરેક્ટિવ અર્થાત્ બેતરફી હોય છે, જે બ્રાન્ડ સાથે મજબૂત ભાવનાત્મક જોડાણ તરફ દોરી શકે છે.

ઇવેન્ટ માર્કેટિંગનાં ઉદાહરણો જોઈએ તો નવા પ્રોડક્ટ કે સર્વિસ અથવા નવી ઓફરો રજૂ કરવા માટે પ્રોડક્ટ લોન્ચ પાર્ટીઓ, પ્રોડક્ટ અને નેટવર્ક પ્રદર્શિત કરવા માટે ટ્રેડ શો અને પ્રદર્શનો, વર્કશોપ્સ અને વેબિનાર્સ જે શૈક્ષણિક સામગ્રી પ્રદાન કરે છે વગેરે.

ઈવેન્ટ્સ વિવિધ પ્રકારના હોય છે અને તેનું એ રીતે પ્લાનિંગ થાય છે પણ આમાં સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ વાત એટલે તમારા ઇવેન્ટનો હેતુ નક્કી કરવો, જેમકે...

તમારું લક્ષ્ય શું છે? ટાર્ગેટ ઓડિયન્સ અર્થાત્ લક્ષ્ય પ્રેક્ષકો કોણ છે? ઇવેન્ટમાં આવનારાઓની અપેક્ષા શું હશે? આ હેતુ સ્પષ્ટ થશે ત્યારે તમારા વ્યવસાય કે બ્રાન્ડ માટે કેવી ઈવેન્ટ શ્રેષ્ઠ રીતે અનુકૂળ રહેશે એનો અંદાજ આવશે. એ મુજબ ઇવેન્ટનો પ્રકાર પસંદ કરી શકાશે, જેમ કે :કોન્ફરન્સ, ટ્રેડ શો, વર્કશોપ, સેમિનાર વગેરે. તમે વિવિધ ઇન્સ્ટ્રીના ટ્રેડ શો જોયા હશે. મુંબઈમાં ગોરેગામમાં નેસ્કો અને હવે જીઓ સેન્ટરમાં કોઈને કોઈ ઇન્ડસ્ટ્રીના એક્સ્પો જોવા મળશે. આનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય તે ઇન્ડસ્ટ્રીમાં શું નવું છે તે બતાવવાનો અને વિવિધ કંપની / બ્રાન્ડ માટે પોતાને પ્રમોટ કરવાનું પ્લેટફોર્મ પ્રદાન કરવું.

કોન્ફરન્સ અને સેમિનાર મોટેભાગે અભ્યાસાત્મક હોય છે, જેમાં વિવિધ વિષયો પર ચર્ચા-વિચારણા, આખ્યાનો, અનુભવોની આપ-લે થતી જોવા મળે છે.

હમણાં થોડા સમયથી અમુક ઇવેન્ટ નાના પાયે થાય છે, જેમાં નાના વેપારીઓ પોતાનો માલ લાવી સીધા ઘરાકોને વેચે છે. આ મોટા લેવલના ટ્રેડ શોથી અલગ હોય છે. આમાં ફેશન, ઘરનો સમાન, ફર્નિચર, પુરતકો વગેરે જેવી વસ્તુઓનો સમાવેશ થાય છે. કોઈ એક બેન્ક્વેટ હોલ અથવા હોટેલમાં નાના નાના સ્ટોલ બનાવી આ ઇવેન્ટ યોજાય છે. આજે ઘણા એવા વેપારીઓ છે જે પોતાનો વેપાર ફક્ત અને ફક્ત આ માધ્યમના સહારે કરે છે. કોઈ જગ્યામાં રોકાણ નહિં અને બીજા રોજિંદા ખર્ચ નહિં. આવા ઈવેન્ટ એક્ઝિબિશન તરીકે ઓળખાય છે.

હવે ઇવેન્ટના ફાયદાઓ જોઈએ તો સૌથી અગત્યની વાત થાય છે અને ઈવેન્ટથી તમારી બ્રાન્ડની અવેરનેસ વધે છે. તમારા ટાર્ગેટ ઓડિયન્સ સાથે સીધો સંપર્ક થાય છે.

ગ્રાહકને ફેસ ટુ ફેસ મળવાના ફાયદાથી આપણે વાકેફ છીએ અને આવી ઇવેન્ટ તે પૂરી પાડે છે. અહીં તમને તમારી ઇન્ડસ્ટ્રીના લોકો મળશે અને ગ્રાહકો પણ, આથી ફાયદો તો થશે કે તમને તમારી બ્રાન્ડનો ફસ્ટ હેન્ડ ફીડબેક મળશે અને જો નવું પ્રોડક્ટ લોન્ચ કરતા હશો તો રિસર્ચ પણ થઇ જશે. તમે જો કંઈ નવું લાવ્યા હશો તો લોકો તેની તરત નોંધ લેશે,

જો તમારો સ્ટોલ અલગ ડિઝાઇનનો હશે અથવા તમારી બ્રાન્ડ અલગ રીતે પ્રદર્શિત કરશો તો પ્રતિસ્પર્ધાથી અલગ તરી આવશો.

એકંદરે, ઇવેન્ટ માર્કેટિંગ માત્ર લીડ્સ અને વેચાણના સંદર્ભમાં તાત્કાલિક પરિણામો લાવતું નથી, પરંતુ લાંબા ગાળાના સંબંધોને પણ પોષે છે અને બ્રાન્ડ ઇક્વિટીમાં વધારો કરે છે, જે તેને વ્યાપક માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાનો મૂલ્યવાન અંશ બનાવે છે.

ઝબાન સંભાલ કે

હેન્રી શાસ્ત્રી

feedback@bombaysamachar.com

તમારું શાળા શિક્ષણ જો ગુજરાતીમાં થયું હશે તો તમને મજેદાર બાળ કાવ્યોનો રસાસ્વાદ કરવાનો મોકો મળ્યો હશે. કવિ ‘સુંદરમ્’નું હાંરે અમે ય્યાં’તાં. હો રંગના ઓવારે, કે તેજના ફૂવારે, અનંતના આરે, કે રંગ રંગ વાદળિયાં બાળકાવ્યનો આનંદ જરૂર માણ્યો હશે. એ સિવાય લાલ પીળો ને વાદળી એ મૂળ રંગ કહેવાય, બાકીના બીજા બધા મેળવણીથી થાય પંક્તિઓથી પણ પરિચિત થયા હશે. દરેક રંગની ખાસિયત છે, લાક્ષણિકતા છે. લાલ રંગને ગુસ્સો – રોષ સાથે સીધો સંબંધ છે. લાલ આંખ કાઢવી કે દેખાડવી એટલે કોથિત નજરે જોવું, ગુસ્સે થઈને જોવું. રાતો રંગ ચળકતો હોય, ઝગારા મારતો હોય ત્યારે લાલચટ છે એમ કહેવાય છે. એવી જ રીતે લાલાશ તેજસ્વિતા સાથે સંબંધ ધરાવે છે. ખુશનુમા વાતાવરણમાં રહેવાને કારણે ચહેરા પર લાલાશ આવી ગઈ. લીલો રંગ તાજગી સાથે સંબંધ ધરાવે છે. લીલુંછમ મેદાન કે લીલુડી ધરતી પ્રયોગ જાણીતા છે. સફેદ – ધોળો રંગ સાદગીનું પ્રતીક છે. જોકે, ધોળી પૂણી

જેવો એટલે નિસ્તેજ – ફિક્કો એવો અર્થ છે. ઘરે અચાનક પોલીસ જોઈ એનો ચહેરો ધોળી પૂણી જેવો થઈ ગયો. જોકે, ધોળામાં ધૂળ પડવી એટલે ઘડપણમાં શરમજનક કૃત્ય કરવું, વૃદ્ધાવસ્થા વગેરેવી. ચિત્રપટમાં અને ટીવીમાં રંગની હાજરી નહોતી ત્યારે એ બ્લેક એન્ડ વાઈટ – શ્વેત શ્યામનો યુગ હતો. જોકે, કાળા ધોળા કરવા એટલે ખરાબ – સારા કામ કરવા. કાળું એટલે હીન, ખરાબ, વિલન જ્યારે સફેદ એટલે ઊચ્ચ કોટિનું, સાદું, હીરો જેવું. સફેદ જૂઠ એટલે સત્યના આભાસવાળું નફટાઈપૂર્વક રજૂ થતું જૂઠાણું. પીળો રંગ હળદરનો હોય અને સોનાનો પણ હોય. એક ગુણકારી પદાર્થ જ્યારે બીજી કિંમતી ધાતુ. જોકે, પીળે પાને એટલે માંડી વાળવું કે ન મળવાની ખાતરી હોય અને માટે કહેવાય છે. લખાણ કે દસ્તાવેજ વગર આપેલી રકમ પીળે પાને અપાઈ કહેવાય છે. હાથ પીળા કરવા એટલે પરણાવવું એવો અર્થ છે. પીળું પથ એટલે શરીરમાંથી લોહી ઊડી ગયું હોય એવું કિફું, પીળું પત્રકારત્વ એટલે વાચકવર્ગને ખેંચવા સનસનાટીપૂર્ણ વચન સામગ્રી આપવી.

BLUE IDIOMS

દરેક રંગને પોતાનો મૂડ, પોતાની આગવી ભાષા હોય છે. Do you feel energized when you see red? Does the colour blue make you feel calm and relaxed? Colour can dramatically affect moods, feelings, and emotions. લાલ રંગ જોઈને શરીરમાં ઊર્જાનો અનુભવ થાય છે? બ્લુ રંગ જોઈ શાંતિ અને નિરાંત અનુભવાય છે? રંગ મનુષ્યના ચિત્ત પર અસર કરે છે એવું વિજ્ઞાન પણ કહે છે. આજે આપણે બ્લુ – વાદળી રંગ ભાષાને કેવા કેવા રંગ આપે છે એ જાણીએ. There are many idioms with reference to BLUE. Today we will see how BLUE is related to Rare - Unexpected events. વાદળી રંગના સંદર્ભમાં અંગ્રેજીમાં ઘણા રૂઢિપ્રયોગો છે. અણધાર્યાં કે કવચિત પ્રસંગોમાં વાદળી રંગ કેવો વણાઈ ગયો છે એ આપણે જાણીએ. Happen once in a blue moon એટલે ભાગ્યે જ બનતી ઘટના. I am very health conscious. So once in a blue moon I eat

fast food. સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે હું એકદમ સભાન છું અને એટલે ક્યારેક જ ફાસ્ટ ફૂડ ખાઉં છું. Appear out of the blue એટલે અચાનક કે અણધાર્યાં પ્રગટ થવું કે સામે થવું. One day, out of the blue, I got a call from my school teacher, 30 years after leaving the school. શાળા ભણતર પૂરું કર્યાના ૩૦ વર્ષ પછી એક દિવસ

અચાનક સ્કૂલ ટીચરનો ફોન આવ્યો. A bolt from the blue એટલે ધાર્યું ન હોય કે અપેક્ષા ન રાખી હોય એવો આંચકો મળવો. The news of his retirement was bolt from the blue. એના નિવૃત્તિના સમાચાર એકદમ અણધાર્યાં હતા. Blue twist એટલે અનપેક્ષિત વળાંક. It seemed that India will lose, but bowlers' performance gave the Blue twist to the match and ultimately India won. ભારત મેચ હારી જશે એવું લાગતું હતું, પણ બોલરોએ મેચને અણધાર્યો વળાંક આપ્યો અને અંતે મેચમાં ભારતનો વિજય થયો.

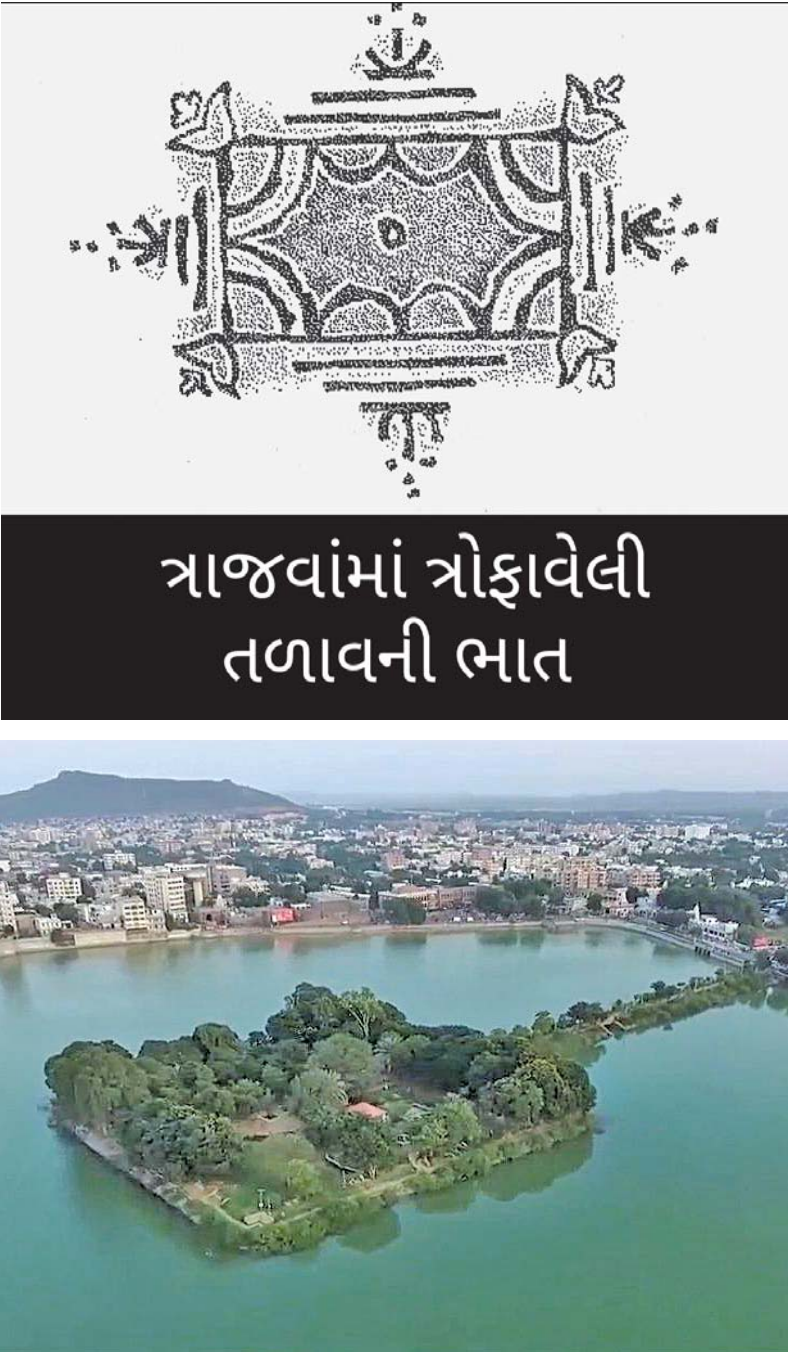

વલો કચ્છ

ડૉ. પૂર્વી ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

અનુપમ મિશ્ર લિખિત ‘આજ ભી ખરે હે તાલાબ’નું દિનેશભાઈ સંઘવી દ્વારા ગુજરાતી અનુવાદિત અદ્ભુત અને અભ્યાસપૂર્ણ પુસ્તક હમણાં વાંચ્યું. સંસ્કૃતિ, પરંપરા અને સહજવનનું પ્રતીક સ્વરૂપ તળાવને એકદમ સહજ સુંદર રીતે સમજાવ્યું છે કે કોઈ મારા જેવો અભ્યાસી જીવડો હોય તો તો મજા પડી જાય. દિનેશભાઈના શબ્દોમાં કહીએ તો તેમણે આજના સળગતા સવાલ ‘પાણી’ વિષેની પુરાતન ભારતની એક નવીન ઓળખ આપણી સમક્ષ સુચારુરૂપે પ્રસ્તુત કરીને આપણને ઓશિંગણ બનાવ્યા છે. આપણે અત્યારે એકવીસમી સદીના ઊંબરે ઊભા છીએ અને સમાજ જીવનમાં ‘સાત સાંધો ત્યાં તેર તુટે’ની ઘોર નિરાશાની સ્થિતિનો સામનો કરી રહ્યા છીએ ત્યારે આજથી માત્ર એકસો વર્ષના ભૂતકાળમાં ડોકિયું કરવાનું ગમશે. કેવળ લોકશક્તિના સહારે પાણી, તળાવો અને સિંચાઈની ભવ્ય, સમુચિત અને સુરૂઢ પરંપરા ભારતવર્ષે ઊભી કરેલી હતી અને ચલાવેલી હતી એ વાંચીને આપણે ગૌરવ અને શરમની મિશ્ર લાગણીના આનંદ અને આધાતના ઓઘમાં ડૂબકાં ખાઈએ છીએ. હમણાં થોડા દિવસો પહેલા વર્લ્ડ મોન્યુમેન્ટ ફંડ (WMF) દ્વારા વિશ્વના પાંચ ખંડોમાંથી ‘૨૦૨૫ વર્લ્ડ મોન્યુમેન્ટ વોય’ માટે ૨૫ ટોચના સ્થળોને પસંદ કરવામાં આવ્યા છે જેમાં ભારતના માત્ર બે પૈકી હૈદરાબાદની મુસી જળ વ્યવસ્થા સાથે ભુજના સાડા ચારસો વર્ષ જૂની હમીરસરની જળ વ્યવસ્થાને પસંદ કરવામાં આવી છે. ઐતિહાસિક શહેરના પ્રારંભિક વિકાસને ટકાવી શકે એવી રીતે ભુજના દૃઢચસમાં હમીરસરમાં તળાવની ડિઝાઇન તૈયાર કરવામાં આવી હતી. વિતેલી ત્રણ સદીઓમાં આ તળાવની આસપાસ વાવ, ફૂવા અને નહેરોનું સુવ્યવસ્થિત માળખું રચાયું હતું; જે વિષમ આબોહવામાં પણ જળાશયોના પાણીને સાચવી રાખવા માટે સક્ષમ હતું. સમય જતાં શહેરના આધુનિક માળખાકીય વિકાસમાં પરંપરાગત જળ વ્યવસ્થા અસરગ્રસ્ત બની! અલબત્ત, ઐતિહાસિક જળ વ્યવસ્થા આજે પણ શહેરને પાણી પૂરું પાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે પરંતુ કયાંક ને કયાંક માનવસહજ હસ્તક્ષેપો જળ વ્યવસ્થાની કાર્યક્ષમતા છીનવી રહ્યા છે. આમ WMF ની આ પસંદગી ભવ્ય ભૂતકાળને પુનર્જીવીત કરવાની તક અને જળ વ્યવસ્થાઓના મહત્વને વૈશ્વિક ધોરણે માન્યતા આપશે.

વાત કરવી છે એક ‘જલસંહિતા’ પુસ્તક વિશે

રાષ્ટ્ર ભાષા ગાનો મેં લાલ રંગ હિન્દી ચિત્રપટ રંગીન હોય છે અને એની વાર્તામાં પણ વિવિધ રંગ પૂરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે. ગીત – સંગીત પણ ફિલ્મમેકીંગનો એક રંગ જ છે ને. મેઘધનુષના સાત રંગો પૈકી લાલ રંગ ઘણા ગીતોમાં ઘૂંટાયેલો નજરે પડે છે. જોકે, આ એક લાલ રંગ અનેક રંગ દેખાડે છે. રાજેશ ખન્ના પર પ્રમુખપણે ફિલ્માવાયેલા ચે **લાલ રંગ કબ મુછે છોડેગા, મેરા નામ કબ તલક મેરા દિલ તોહેગા**. ગીતમાં લાલ રંગ શરાબની સંબોધિત છે. શરાબના વ્યસનને કારણે નાયકનો પરિવાર છિન્નભિન્ન થાય છે અને એના પસ્તાવા રૂપે શરાબની લત છોડવાની તમન્ના આ ગીતમાં વ્યક્ત થઈ છે. **લાલ છઢી મૈદાન ળહી ક્યા ળૂબ લહી ક્યા ળૂબ લહી**. ગીત પ્રેમિકાને સંબોધિત છે. લાલ રંગના પહેરવેશમાં નાચિકા એટલી મોહક લાગે છે કે નાયકનું દિલ ડોલવા લાગે છે અને આ ગીત ગાય છે. **લાલ લાલ હોઠોં પે ગોરી કિસકા નામ હૈ** ગીતમાં પ્રેમની ભાવના વ્યક્ત કરતી વખતે ટીમળ કરવામાં આવ્યું છે. પ્રેમિકાના મોઢે પોતાનું નામ સાંભળવા તલપાપડ નાયકનો તલસાટ સમજી શકાય છે. રાજ કપૂરના દોરના પ્રારંભનું પહેલું રેકૉર્ડ થયેલું ગીત એટલે **હવા મેં ડહતા જાए मेरा लाल दुपट्टा मलमल का** રમેશ શાસ્ત્રી નામના ગીતકારે પ્રેમિકાના હૃદયના ભાવ બહુ સુંદર રીતે ઉપસાવ્યા છે. રૂણા લૈલા નામની ગાયિકાએ સુપરહિટ બનાવેલા **ઓ લાલ મેરી પત રહિયો बला झूले लालण** ભજનમાં ભક્તિ ભાવ કેન્દ્રમાં છે. ઓ લાલ સિંધ પ્રાંતના પ્રસિદ્ધ સૂફી સંત ઝૂલેલાલને સંબોધીને કરવામાં આવ્યું છે. ભક્ત પ્રાર્થના કરે છે કે સંત એની રક્ષા કરે અને એના દુઃખ દૂર કરે. લાલ રંગના કેટલા બધા રંગ જોવા મળે છે, હૈ ને.

मराठी म्हणी मध्ये रंग

सम्प्र बहिण मराठी भाषाમાં પણ રંગનો વિસ્તાર જોવા મળે છે. કવિતા અને કહેવતમાં એનો પ્રભાવ ભાષાને સૌંદર્ય આપવાની સાથે અનોખો ભાવ સુધ્ધાં બંધે છે. મરાઠી ભાષાના પ્રતિષ્ઠિત કવિ સુરેશ ભટનું કાવ્ય **રંગુલી રંગાંત સાન્ના રંગ માझा वेगळा! गुंतुनी गुंत्यात सान्ना पाय माझा मोकळा!** કેવળ રંગનો મહિમા નથી ગાતું, બલકે તત્વજ્ઞાન દર્શાવે છે. આધ્યાત્મના રંગ સુધી પહોંચી ગયેલા કવિ કહે છે કે ભલે હું બધા રંગે રંગાઈ ગયો હોઉં, મારો રંગ નિરાળો છે. લૌકિક ગતિવિધિઓમાં અટવાયો હોવા છતાં હું મુક્ત છું. ટૂંકમાં અર્કિયન રહેવાની વાત છે. રંગની એક જાણીતી કહેવત છે **तेरड्याचे रंग तीन दिवस-कोणत्याही गोष्टीचा ताजेपणा किंवा नवताई अगदी कमी वेळासाठीच असते**. તેરડા નામનું એક ફૂલ હોય છે જે વિવિધ મોહક રંગ ધરાવે છે. જોકે, આ ફૂલનું આયુષ્ય બહુ થોડા દિવસનું હોવાથી એના રંગનો મહિમા બહુ જલદી સમાપ્ત થઈ જાય છે. કોઈ બાબત શાશ્વત નથી હોતી. **रंग जाणे रंगारी, धुनक जाणे पिंपाची! आपआपल्या विघेंत जो तो प्रवीण असतो, इतरांस त्याचें ज्ञान नसतें**. આ કહેવત જેનું કામ તેનું થાય બીજા કરે સો ગોથા પાય જેવો ભાવાર્થ ધરાવે છે. એકંદરે દરેક વ્યક્તિ પોતપોતાની વિદ્યામાં પારંગત હોય છે. અન્ય લોકોને એનું જ્ઞાન નથી હોતું. ■

સંસ્કૃતિ-પરંપરા ને સહજીવનનું પ્રતીક એટલે તળાવ...

ભૂતકાળમાં તળાવો પાણી માટેનો ઉપાય સ્થાન હોવાની સાથે સમાજ જીવનના કેન્દ્રમાં સ્થિત રહ્યા. અહીં મેળા લાગતાં, ઘાટો પર ઉજવણીઓ થતી, સ્ત્રીઓ સંગાથે ગીત ગાતી અને તળાવો આસપાસ સહજીવન વિકસતું. અમુક તળાવોની સ્મૃતિઓ આજે પણ વિવિધ ખાસ તિથિઓ પર તાજી થાય છે. જોકે ઘણી જગ્યાએ શહેરીકરણ, બેકામ બાંધકામ અને પરંપરાગત જ્ઞાનથી દૂર અંધાધૂંધ દબાણો અને ટાઉન પ્લાનિંગ આ તળાવોના અસ્તિત્વને સંકટમાં મૂકી ગયા છે. તળાવ સમાજના દિલમાં રમી રહ્યું છે તો ક્યાંક ક્યાંક વળી એમના વનમાં પણ ઘણા બધા વનવાસી સમાજમાં ત્રાજવાં ત્રોફાવવામાં તળાવ વાવ પણ ત્રોફાવે છે. ત્રોફાવવાની નિશાનીઓમાં પશુ, પક્ષી, ફૂલ વગેરેની સાથે સાથે સહરિયા સમાજમાં સીતા વાવડી અને સાધારણ વાવડીના ચિહ્નો પણ પ્રચલિત છે. સહરિયા શબ્દોને પોતાના પૂર્વજ માને છે. સીતાજી સાથે વિશેષ સંબંધ છે એટલા માટે સહરિયા પોતાની પિંડલીઓ ઉપર સીતા વાવડી ભાવપૂર્વક ત્રોફાવે છે. લેખમાં પ્રસ્તુત તસવીર સીતાવાવડીની છે. જેમાં એક મુખ્ય ચોરસ છે. અંદર મોજાંઓ છે. વચ્ચોવચ એક જિંદુ છે જે જીવનનું પ્રતીક છે. ચોરસની હારની બાજુ પગથિયાં છે અને ચારેય ખૂણા ઉપર ફૂલ છે અને ફૂલમાં છે અને ફૂલમાં છે જીવનની સુગંધ-આ બધી વાતો એક સરળ, સરસ રેખાચિત્રમાં ઉતારવી બહુ જ કંડછ છે છતાંય ત્રાજવા ત્રોફાવનારા કલાકાર અને ત્રોફાવનારા સ્ત્રી-પુરુષોના મન તળાવ અને વાવડીમાં રમમાણ રહે છે. તળાવો એ માત્ર પાણીના સ્રોત નથી અને ભૂતકાળમાં પણ નહોતા. સમાજની સંસ્કૃતિ, પરંપરા અને સહજીવનના પ્રતીક સ્વરૂપ આ તળાવો કચ્છ અને રાજસ્થાન જેવી રણભૂમિમાં માત્ર પ્યાસ શમાવતું જ નહિ, પણ જીવન જીવવાના આધાર તરીકે રજૂ થયા છે. તળાવને લગતા હજુ બે મુદ્દા પર તેનાં વાંચન પછી અને બીજું તેરા ગામના

ઊડતી વાત

ભરત વૈષ્ણવ

feedback@bombaysamachar.com

આજે હાસ્યનો તાકો નહીં ...કટ પીસ વાંચો !

‘એંચ ઉઠો.’ કોઇક આવો અવાજ કરતું હતું. એ પણ રાતના અઢી વાગ્યે. એ વખતે આપણે રશ્મિકા મંદાના કે તૃપ્તિ ડિમરી સાથે સુહાગરાતની સર્જિકલ સ્ટ્રાઇક કરતા હોય.... જેવા જેના નસીબ તેવા તેના ડ્રીમ.

‘એંચ ઉઠોને..’ પાછું કોઇ મને હડબડાવતુ હતું. ઊંધ ઉડી. જાગીને જોવ તો રશ્મિકા મંદાના કે તૃપ્તિ ડિમરી જેવી ડ્રીમગર્લને બદલે કોઠીસુંદરી રાધારાણી મને હચમચાવી રહ્યાં હતાં .

‘શું થયું છે? અડધીરાતે ઊંધ કેમ બગાડે છે? ચોર ચોરી કરવા આવ્યા છે? ચોરેલી વસ્તુના વિસ્તરમાં ચોર મારી સહી માગે છે? મારી સહી ડાખા હાથે કરી દે. તારી તબિયત બગડી છે?’ મેં ઊંધરેટિયા અવાજે આંખો ખોલ્યા વિના સવાલોની ઝડી વરસાવી.

‘તમારા ઘરમાં તમારા લેખની પસ્તી અને ડબ્બા ડૂબલી છે. ચોરે ક્યારેય રદીવાળાના ઘરે ચોરી કરી હોય તેવું સાંભળ્યું છે?’ રાધારાણી અડધીરાતે મારો ઉપહાસ કરવાની કઠી તક છોડતા નથી.

‘તો પછી મારી ઊંધ કેમ બગાડી?’ મેં મારી નારાજગી જતાવી.

‘મારે ત્યાગ કરવો છે.’ રાધારાણીએ મક્કમ અને મૃદુ છરાદો વક્ત કર્યો.

‘શેનો ત્યાગ? એ પણ અડધી રાતે? સવાર સુધી રાહ ન જોઇ શકાય?’ .

‘આપણે ત્યાં બધુ અડધી રાતે થાય છે. ભગવાન કૃષ્ણ અડધી રાતે જન્મેલા. ગોતમ બુદ્ધ અને મહાવીર અડધી રાતે સંસારનો ત્યાગ કરેલો. આઝાદી અડધી રાતે મળેલી. લોકો સીજી રોડ પર અડધી રાતે જ નાતાલની ઉજવણીની ચિચિયારીઓ પાડે છે.

‘તારે ત્યાગ કરવો હોય તો મને જગાડવાની શી જરૂર છે?’ મેં ગુસ્સો બુલંદ કર્યો.

‘મઠીં ગરોળી છે કે નહીં તે તમારે જોવું પડે કે નહીં.’ દીનહીનભાવે રાધારાણી બોલી. ઘત્ તેરે કી. રાધારાણીને મળમૂત્રત્યાગ મંદિરમાં જવું હતું. એમાં અડધી રાતે મારી મેથી મારી. વાંચકોને એમ હશે કે જ્યાં હાસ્ય લેખકો હોય ત્યાં હસગુલ્લા જ હોય. હાસ્યની છોળો જ હોય. કડ્ડણતાને સ્થાન ન હોય. લો, અમારી જિંદગીના કિસ્સા પરથી અમારી સ્થિતિ જોઇ લો. હજુ વધુ બે ત્રણ કિસ્સા વાંચી લો એટલે તમારા દિલને ઠંડક થાય....

આ રહ્યો હાસ્યનો કટ પીસ....

‘ગિરધરલાલ ગિધુ.’ રાધારાણીની એમ્બ્યુલન્સની સાચરન જેવી ચીસથી ડ્રોઇંગરૂમની દીવાલો ધાંય ધાંય કરતી ઘણઘણી ઊડી. મકાનનું બાંધકામ મજબૂત છે એટલે વાંધો આવતો નથી. બાકી હમણા પાલનપુરના એક ગામમાં તકલાદી ડીજેનો વર ગથેડો પસાર થયા પછી કંપન થવાની લીધે મકાનની જર્જરિત દીવાલ જમીનદોસ્ત થઇ ગયેલી.

‘ક્યારની બૂમ મારું છું’ તમે ક્યાં મરી ગયા છો? અહીં ફાટી પડો.’ રાધારાણીએ અમારા પર ગાઇડડ મિસાઇલ છોડી. ‘સવાર સવારમાં શેની બૂમાબૂમ કરે છે? કયું રાજ રંડાઇ ગયું છે?’ અમે હુંફાળા પાણી જેવા ગરમ થયા. ‘સાતે કામ પડતા મેલીને રસોડામાં મારતા ટાંટિયે મારી જાવ ભૈસાબ.’ અમારા નરમગરમ ગુસ્સાથી રાધારાણી ચોકેટલેટની જેમ પીગળ્યા. અમે છાપું ટિપોઇ નજીક મુકયું. અમે રસોડા તરફ અગ્રસર

થયા. ‘આ માટલાના નળથી હું ત્રાસી ગઇ છું. માટલાના પ્લાસ્ટિકના નળનું હેન્ડલ વારંવાર હેડું પડી જાય છે અને માટલું ખાલી થતું નથી. સવાર સવારમાં ગોળા ગળવા, વાસણો માંજવા, શાકભાજી ધોવા, કૂકર ચઢાવવું, તુવેરદાળ ધોવી કે કોચાની જેમ નળ ઝાલીને ઊભું રહેવું? માટલું ખાલી ન થાય ત્યાં સુધી નળને ઝાલીને નારદની જેમ ખોડાઈ રહું તો તો મારા બીજા કામ ક્યારે આટોપું?. હમણા નળ જતો રહેશે.’ રાધારાણીએ ધૂંધવાટ મારા પર ઠાલવ્યો.

‘ઓકે.’ અમને આટલું જ બોલવાનો પતિ અધિકાર છે. કેટલાક તો તુષાર કપૂરની જેમ ‘આ ,ઉ ,એયા, હા હું હીં હૈં’ જ કરી શકે છે. અમે માટલા અને નળ વચ્ચે સોનાનું દિવેલિયું ભરીવી દીધો. (પિતળ કે તાંબાનુ દિવેલિયુ લખીએ તો અમારી આબરૂનું ચીરહરણ થઇ જાય કે નહીં?) નળ બંધ ન થઇ શક્યો અને માટલું ખાલી થઇ ગયું. અમને મગજ વગરના સમજતી મગજવગરની રાધારાણી ફાટી આંખો અને ખુલ્લા મોંએ જોઇ રહી.

હવે છેલ્લો કિસ્સો ન સાંભળો તો તમને મનગમતીના સમ. ‘હું તો કંટાળી.’ ઉપરના ખાલી માળેથી ધમાધમ કરતા રાધારાણી ઊતર્યા . એમનાં ચહેરા પર અણગમના ભાવ હતા. ‘શું થયું?’ મેં આટલી જ જામગીરી ચાંપી કે ભડકો ચાલુ.

‘મારે કિટી પાર્ટીમાં જવાનું છે. અમેરિકન નેલ પોલિશ લગાવી છાકો ભોલાવી દેવો છે. નેલ પોલિશની બાટલી હડે ભરાણી છે. બાટલી દોઢે ચડી ગઇ છે. મેં દસ મિનિટ ટ્રાય કરી પણ હકીલી માનતી જ નથી. હવે તમે ટ્રાય કરો.’ આમ કહી નેલ પોલિશની બાટલી મારા હાથમાં ધમાવી દીધી. મારે મારા સંસારમાં ભરથાર એટલે કે પતિ સિવાયના તમામ કામ એટલે પ્લમ્બર, ટર્નર, ફિટર, પોટર, ડ્રાઇવર, કે શિયર, વેઇટર,વેઇટ લિક્વિટર, એક્ટર, જોકર જેવાં કામો કરવા પડે છે. અમારું કામ જેક ઓલ ઓલ બટ માસ્ટર ઓન નન (અહીં નન (સાફલી) નો ભળતો અર્થ કરવાની સંપૂર્ણ છૂટ છે.)મજબૂરીનું ચોથું નામ વાંચકોને એમ હશે કે જ્યાં હાસ્ય લેખકો હોય ત્યાં હસગુલ્લા જ હોય. હાસ્યની છોળો જ હોય. કડ્ડણતાને સ્થાન ન હોય. લો, અમારી જિંદગીના કિસ્સા પરથી અમારી સ્થિતિ જોઇ લો. હજુ વધુ બે ત્રણ કિસ્સા વાંચી લો એટલે તમારા દિલને ઠંડક થાય....

આ રહ્યો હાસ્યનો કટ પીસ....

‘ગિરધરલાલ ગિધુ.’ રાધારાણીની એમ્બ્યુલન્સની સાચરન જેવી ચીસથી ડ્રોઇંગરૂમની દીવાલો ધાંય ધાંય કરતી ઘણઘણી ઊડી. મકાનનું બાંધકામ મજબૂત છે એટલે વાંધો આવતો નથી. બાકી હમણા પાલનપુરના એક ગામમાં તકલાદી ડીજેનો વર ગથેડો પસાર થયા પછી કંપન થવાની લીધે મકાનની જર્જરિત દીવાલ જમીનદોસ્ત થઇ ગયેલી.

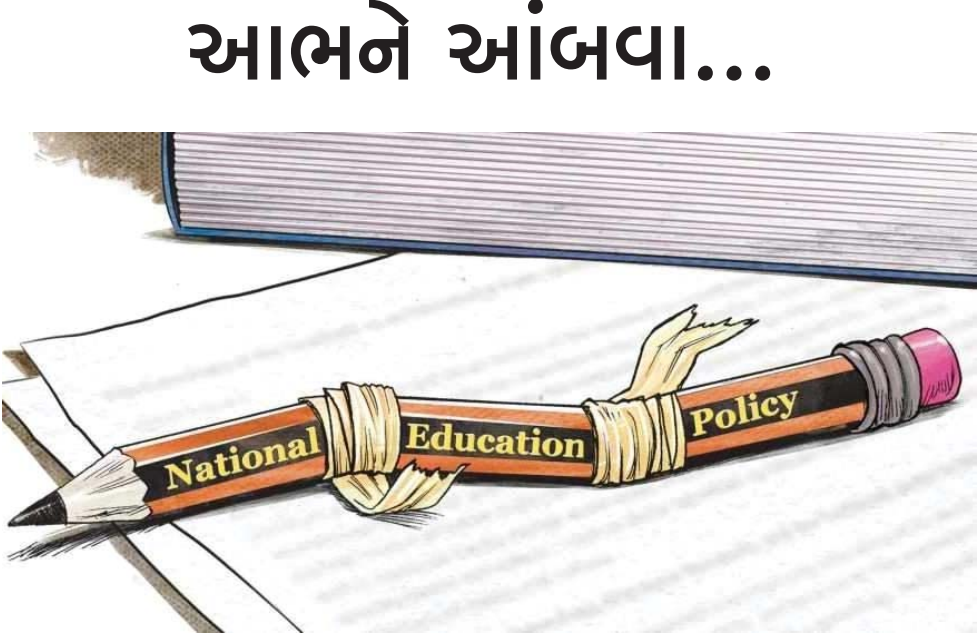
‘ક્યારની બૂમ મારું છું’ તમે ક્યાં મરી ગયા છો? અહીં ફાટી પડો.’ રાધારાણીએ અમારા પર ગાઇડડ મિસાઇલ છોડી. ‘સવાર સવારમાં શેની બૂમાબૂમ કરે છે? કયું રાજ રંડાઇ ગયું છે?’ અમે હુંફાળા પાણી જેવા ગરમ થયા. ‘સાતે કામ પડતા મેલીને રસોડામાં મારતા ટાંટિયે મારી જાવ ભૈસાબ.’ અમારા નરમગરમ ગુસ્સાથી રાધારાણી ચોકેટલેટની જેમ પીગળ્યા. અમે છાપું ટિપોઇ નજીક મુકયું. અમે રસોડા તરફ અગ્રસર

શોભિત દેસાઈ

કાળની સંદુકમાંથી ધીમે ધીમે બહાર નીકળતું નવું વર્ષ થનગની રહ્યું છે ક્ષિતીજ પર. તમે પૂછશો: ભાઈ? બધું ટેકાણે? જી હા, નવું શૈક્ષણિક વર્ષ. આભને આંબવા તૈયાર નવા વર્ષ વેકેશનના અંતના ખેદ સાથે મીઠી ગમતીલી મૂંઝવણનો પણ સંચાર કરવા માંડ્યો છે ગલગોટા જેવા માનસપટ(ઓ) પર.

જ્ઞાનીય અંધારું ઊભું કરી, ફક્ત નિયત જાણકારી પેઢીની પેઢીને પિવડાવવાના બદઈરાદાથી મેકોલે ઈત્યાદિ હરામીઓએ અખંડ ભારતની બહુઆયામી જ્ઞાન પ્રણાલીને તોડીફોડી નાંખી એ આખીય વ્યવસ્થા એવી ટકોરાબંધ હતી કે એમાં ભ્રષ્ટતાને(નો) કોઈ અવકાશ જ નહોતો. હમણાં એક મજાનો મેસેજ વાંચવા મળ્યો હતો કે ભારતના જણાવ્યા પ્રમાણે એના નિશાનમાં હવે પાકિસ્તાનના મોટા શહેરો હોવાથી લંડન, માન્યેસ્ટર અને લીવરપુલને ખાલી કરાવઈ રહ્યા છે...

‘અહીંયાનું અહીંયા’ વ્યક્તિજીવન વિષે વપરાતું, હવે દેશોના સંદર્ભમાં ય... જે દેશ મેકોલે અને ડાયર જેવી કમબખતમાં કમબખત ઓલાદ પેદા કરે એ દેશે આવા દિવસ જોવા જ પડવાના. મૂળ વાત વિસરીને

શોભિતછાપ આડ વાત આગળ ન વધે એ યાદ કરવું તો શિક્ષણની આખી વ્યવસ્થા તહસનહસ થઈ ગઈ છેલ્લા બસ્સો વર્ષમાં, જેના કારમા પરિણામ આઝાદ ભારતે ૧૯૪૭થી ૧૯૯૦ સુધી અનુભવ્યા, વિશેષ ૧૯૬૫થી ૧૯૮૦ સુધી. કોઈ એક પાર્ટીનું મોરોડું પહેરીને ખુલ્લેઆમ લૂંટ ચલાવતા ગુંડા, બદમાશ, મહાદંભી, કમ્યુનિસ્ટોએ આખો દેશ પચાવી પાડ્યો

અને લંપટ યુનિયન લીડર્સના માધ્યમથી, ધમધમી શક્યું હોત એ ઉદ્યોગ ક્ષેત્રને સ્મશાનમાં ફેરવી નાખ્યું. આ તો ભલું થજો કોમ્પ્યુટરનું- સોફ્ટવેરનું કે જેણે ઘેન છાંટીને કુંભકર્ણ નિદ્રામાં સુવાડી દીધેલા દેશને જાગતો કર્યો અને ૧૯૯૮ પછી તો ધમધમાટ કરતો કરી મૂક્યો. BA BSC BCom તો જવા દો, એન્જિનિયર્સની બેકારી અનંત હતી, એમાંથી આજે

સાત ચોપડી પછી ફોન રિપેરિંગ કલા જાણનાર તાજા એન્જિનિયરના પગાર જે ટલું કમાવા માંડ્યો છે.

છે આ બધું... સારું જ છે... પણ આપણો વાંધો જ એ છે કે આપણે માંડ માંડ મળતાં પૂરતાને પુષ્કળ સમજીને જીવતી પ્રજા છીએ. એ હિસાબે તો હજી આ રાજકીય કર્ણાનપ્રક ‘નિપુણો’ના હાથમાંથી શૈક્ષણિક ક્ષેત્રને મુક્ત કરવાની પા પા પગલીય ભરી છે? ઈમાનદારીથી આપજો જવાબ.... અને હજીય બિહાર-યુપી- જે એન્ડ કે વગેરે તરફ નજર નાંખો! હેક્ટરનાં હેક્ટર જગ્યાઓ મફતમાં મેળવી, કર્ણાનના પૈસાથી ઊભા કરાયેલા શૈક્ષણિક સંકુલોમાં પ્રવેશની ગોબાચારી વિષે કેટલા અને શું જાણે છે? અને બાકીના, પશ્ચિમી વગેરે વિસ્તારો પણ દૃધે ધોયેલા છે એમ તમે માનો છો? ત્યારના મુખ્ય મંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીનું દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીને નર્મદ યુનિવર્સિટી અને ઉત્તરમાં હંમચંદ્રાચાર્ય યુનિવર્સિટીનાં નવા નામનું પગલું ખૂબ શાતા પહોંચાડે એવું હતું જ. પણ એવાં પગલાં કેટલા?

જ્યાં સુધી reservation આધારિત admissions દેશમાં ચાલુ રહેશે ત્યાં સુધી કરોડ- બે કરોડ- ત્રણ કરોડ per admissionની લાંચ ચાલુ જ રહેશે અને ત્યાં સુધી લાંચની વસૂલી ભવિષ્યના ડોક્ટરો મોટી દવાઓ ચટાડી, ખોટા એન્જિનિયર્સ નવા નક્કોર પુલ પાડી અને રાજકારણીઓ ‘કંઈ નથી બન્યું, આવું તો થાય આવડા

મોટા દેશમાં’નો નફફટ અંચળો ઓઢીને ચાલુ જ રાખશે.

ગુણાંક વ્યવસ્થાને નામશેષ કરીને દરેક બાળકના મનહદયની પસંદગી ચકાસી એક પણ પૈસાના ડોનેશન વગરની શિક્ષણ વ્યવસ્થા જો આપણને પરવડી શકે તો આપણે અર્થ વગરની વ્યવ્રતામાં પ્રેશર વધારતી મા(બહુવચન) વગરનો સમાજ જોઈ શકીએ... છીએ આપણે તૈયાર એને માટે?

ઉકાવી ભારના વૈભવ શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં ઉપાડીને ખભે શૈશવ શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં

ઘરોની બહાર છે પગરવ, શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં ને નભ જેવા જ છે કલરવ, શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં

મનોરમ મસ્તીઓ લઈ આવતા નિર્જીવ વાહનમાં ભરી જીવંત ગુંજારવ, શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં

બધી ચિંતાઓ બચપણની ભરી દીધી છે દફતરમાં ‘ને દફતરને ગણી ઉત્સવ શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં

‘વઢે છે કેમ તું માડી? તં સપનામાં કર્યું તું વહાલ’ ખયાલોમાં લઈ અવઢવ શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં

‘છૂટારો ક્યારે બચપણથી? અમે ક્યારે બનીયું પુખ્ત?’ લગાડીને બધાને દવ, શિશુઓ જાય છે સ્કૂલમાં...

આજે આટલું જ...

વિરલ રાહોડ

માણસ પર આફત આવે ત્યારે એને આઘાત લાગે પછી એની સીધી અસર વ્યક્તિના હૃદય પર થાય. આવી જ રીતે જ્યારે મોબાઈલ ફોન કે કમ્પ્યુટર પર અણધારી આફત આવે ત્યારે એની પહેલી અસર જે તે મેમરી પર થાય છે. ફોન ડેમેજ થાય એ પહેલાં જ આપણે સૌ એના બેકઅપની ચિંતા કરીએ છીએ. ઘણીવાર ફોન નવો લેવાનો હોય એવા સમયે પણ જૂનો ડેટા યથાવત રીતે સચવાઈ રહે એ વાતને અગ્રતા આપીએ છીએ. ડેટા હવે સામાન્ય જનજીવનનો એક દૈનિક હિસ્સો બની ગયો છે. એ પછી કોઈ પણ ફોર્મેટમાં કેમ ન હોય. આપણો હોય કે આપણને કામ આવે એવો હોય. ડેટાની જરૂરિયાત હવે પાણી અને હવાની જરૂરિયાત જેટલી અનિવાર્યતા બની ગઈ છે. ડેટા કેટલો રાખવો અને કેટલો કાઢી નાખવો એને લઈને દરેક વ્યક્તિએ ક્યારેક તો મુંઝવણ અનુભવી હશે જ. એ પછી ફોટાનો ડેટા હોય કે દરરોજ જરૂરી વિગત સ્પષ્ટ કરતી

પીડીએફની ફાઈલ્સ. આના માટે આમ તો ઘણાબધા એવા જુગાડ છે, જે અંતે તો બધુ મેમરી ઉપર જ નિર્ભર છે. જગ્યા હશે તો કંઈ થશે. નવું ઘર અને નવો ફોન બન્ને કેટલાક અંશે અમુક સમય સુધી સરખા રહે છે. ખાલી અને પૂરતી -મોકળાશ પછી ધીમે ધીમે એવી ભરાય કે ઘર ગોદામ બને અને ફોન ઓલ ઈન વનનું ઉપકરણ.

ડેટા મેનેજમેન્ટ સારી રીતે કરવામાં આવે તો મેમરી લાંબા સમય સુધી સારી રીતે અને સ્પીડ સાથે કામ કરે છે. કમ્પ્યુટર હોય કે ફોન ડેટા કેવી રીતે સેવ થાય છે એ વાતને સમજી લેવી ફાયદાકારક છે. એટલું જ નહીં, એને લીધે તે ડિવાઈસ પાસેથી કામ લેવું પણ સરળ બની જાય છે.

ફોન કે સિસ્ટમમાં મુખ્યત્વે ત્રણ પ્રકારના ડેટા સેવ થતો હોય છે. હા, હવેના ઘણા લેપટોપમાં ઓટોસેવ ઓપ્શન આવે છે. ઘણા ઓનલાઈન પ્રોગ્રામમાં પણ આ વિકલ્પ મળે છે, જેથી અચાનક કોઈ સિસ્ટમ બંધ થઈ જાય કે બેટરી ખૂટી જાય એ સમયે

થાય છે. ડેટા સ્ટોરેજ અને એક્સેસની મુખ્ય ત્રણ રીત છે કેશ, મેમરી અને ડેટા ડ્રાઈવ. કમ્પ્યુટરમાં હોય કે ફોનમાં, એપ્લિકેશન ફટાફટ ખોલીએ અને બંધ કરીએ પછી એપ્લિકેશનમાં કરેલું બધુ ફટાફટ મળી જાય

છે. ડેટા તૈયાર હોય છે આ પાછળ કામ કરે છે કેશ મેમરી. ઈન્સ્ટેટલી ખોલેલું અને જોયેલું બધું અહીં જમા થાય છે, પણ મર્યાદા એ છે આ મેમરી ટાઈપ પાસે મર્યાદિત જગ્યા હોય છે. એના કારણે ડેટા સતત ઓવરરાઈટ થતો રહે છે.

દાખલા તરીકે, મોબાઈલની એક સર્ફિંગ એપ્લિકેશનમાં દર વખતે નવા નવા સજેશન આવે છે. એમાંય આપણે છેલ્લે સર્ચ કરેલી સામગ્રી પહેલા આવે છે.

બીજો પ્રકાર છે મેમરી, જેને આપણે રેમ અથવા રેન્ડમ એક્સેસ મેમરી તરીકે ઓળખીએ છીએ. ફોન હોય કે કમ્પ્યુટર રેમ અનિવાર્ય હોય છે. મોબાઈલ ફોનમાં આંગળીના વેઢાંમાં સમાઈ જાય એટલા નાના કદની રેમ હોય છે.

એક્ટિવ પ્રોગ્રામ અને પ્રોસેસનો ડેટા રેમમાં સ્ટોર થાય છે. એક સાથે વધુ પડતી એપ્લિકેશન ખોલવા કે એના પર એક જ સમયે જુદા જુદા કામ કરવા માટે રેમ મેમરી જરૂરી હોય છે, પણ પ્રોગ્રામ બંધ કરતા કે

એપ્લિકેશન બંધ કરતા જ રેમમાંથી ડેટા ડિલિટ થઈ જાય છે. આ એવા ડેટાને હંગામી ધોરણે સંગ્રહ કરી રાખે છે જેનો પછીના ટૂંક સમયમાં ઉપયોગ થવાનો હોય છે.

કોઈ પણ પ્રોગ્રામની ફાઈલ, આપણે ફોનમાં એપ્લિકેશનની મદદથી બનાવેલી કે એડિટ કરેલી ફાઈલ કે કોઈ મલ્ટીમીડિયા આ તમામ વસ્તુ ડેટા ડ્રાઈવમાં સ્ટોર થાય છે.

આ એક એવી મેમરી છે જે કોમ્પ્યુટરમાં લાંબા સમય સુધી ડેટા સ્ટોર રાખે છે. જ્યારે ફોનમાં તે ઈન્ટરનલ સ્પેસને વાપરી ડેટા સેવ રાખે છે. જ્યાં સુધી ડ્રાઈવ બગડે નહીં ત્યાં સુધી ડેટા અહીં સ્ટોર રહે છે. હવે મોટી ફાઈલ્સ કે વધુ પડતા મલ્ટીમીડિયાને સાચવવા માટે એડેટાને મર્જ કરીને પણ સાચવી શકાય છે. જેમ કે, તમામ બિલની રિસિપ્ટ, ફોટો હોય તો એપ્લિકેશનમાં મર્જ કે રેન્ડમ સેવ કરીને સ્ટોર કરી શકાય.

આઉટ ઓફ બોક્સ

ફોનને પણ રિ-સ્ટાઈ કરી શકાય એ વિકલ્પ શોધ કરનાર નોકિયા પ્રથમ કંપની હતી.

કૌશિક ઘેલાણી

Look deep into nature, and then you will understand everything better. Albert Einstein

એલબર્ટ આઈન્સ્ટાઈન કુદરત માટે લખે છે કે, નિસર્ગમાં જેટલા ઊંડા ઊતારશો, એટલા જ સરળતાથી સઘળું સમજી શકશો અને ખૂબ સારી રીતે સમજી શકશો. મારું માનવું છે કે કુદરતને ખરા અર્થમાં જાણવા અને સમજવાની રીત એ મુસાફરી જ છે.

દેશના ખુલ્લા વગડામાં વિવિધ રીતે મુસાફરી કરીને જંગલોની પ્રકૃતિને માણવી અને સમજવી, નદીઓની ધારાઓ સાથે કિનારે કિનારે ચાલતા જઈને એના બદલતા રૂપ રંગ અને સંગીતને માણવું, ખુલ્લા આકાશ તળે બેસીને હજારો તારાઓથી પ્રકાશિત અગોચર વિશ્વમાં ભજવાતા વૈષ્ણિક નર્તનને અનુભવવું, અણુ અણુમાં સ્પંદિત થતા લય અને કુદરતની ધ્વનિને મસ્તિક્ષથી છોક હૃદયનાં ઊંડાણ સુધી અનુભવવી. આ બધી રીતો જ કુદરતનાં સમીપે રહીને નિસર્ગને મહાલવાની છે, અને આ રીતોને મેં પ્રત્યક્ષ રીતે સતત માણી છે. મેં હંમેશા કુદરત પર અને કુદરતનાં દરેક સજીવ અને નિર્જીવ તત્વો પર ભરોસો મુક્યો છે.

અજાણી જંગલોની કેડીઓએ મને હંમેશાં કોઈ શ્રેષ્ઠ સ્થળે જ પહોંચાડ્યો છે અને હું એ પરમ મનોહર દ્રશ્યોને પામી શક્યો છું જે વર્ણવવા માટે હું અસમર્થ છું. અજાણ્યા રસ્તાઓ એ મને નિર્ભય બનાવ્યો છે. ખુલ્લા આકાશમાં ચમકતી મંદાકિનીએ મને જીક્કાસુ બનાવ્યો છે. મધુર ગાન ગાતા ગાતા ઊંચાઈથી વહેતી સરિતાની સરવાણીઓએ મને પરોપકાર શીખવ્યો છે. સવાર ઉઘડતા જ મધુર ગાન ગાતા રંગબેરંગી નાનકડાં પંખીઓએ મને પોતાની ક્ષમતા પર વિશ્વાસ કરતા શીખવ્યું છે. વિશાળ જંગલોમાં ત્રાડ

પાડતાં વાધે મને સંઘર્ષ શીખવ્યો છે તો વળી વાઘથી પોતાનાં અસ્તિત્વને ટકાવી રાખવા હરણાઓએ મને સતત પ્રયત્નશીલ રહેતા શીખવ્યું છે. પ્રકૃતિનો મૂળભૂત ગુણ હંમેશાં હકારાત્મક જ રહ્યો છે અને એ હકારાત્મકતા હું મારી અંદર કેળવી શકું છું એનું એક જ કારણ છે કે પ્રકૃતિ જ મારા આરાધ્ય દેવ છે, તે જ મારા ગુરુ છે અને હું આ પ્રકૃતિને વારંવાર નમું છું.

ઊંચાઇએથી દુનિયા જોવાનો મને ગજજબનો શોખ એમાં પણ પ્રતિકૂળ સંજોગોમાં તો ખાસ એનું એક જ કારણ કે બહુ જ જૂજ લોકો ત્યાં જોવા મળે.

હિમાલયમાં ઉત્તરાખંડમાં બરફવર્ષા પછી કે દારનાથ અને નંદાદેવીનો નજારો જોવાની એટલી મજા આવે કે જાણે આદિત્ય ખુદ હિમાલયને સોનાનાં ઢોળથી સજાવે એ જોતા આંખો ન ધરાય. કુદરતનાં અનેરા દશ્યો નિહાળવા હોય અને અનુભવવા હોય તો કપરાં ચઢાણ ચઢવા પડે જે સામાન્ય રીતે ખૂબ જ ઓછો વર્ગ ચઢતો હોય છે. દુર્ગમ રસ્તાઓ જરા ઓછા ખેડાયેલા હોય

એટલે એની સુંદરતા અકબંધ હોય. ઉત્તરાખંડમાં ચોપતા વેલીમાં તુંગનાથ નંદાદેવનો મજાનો ટ્રેક છે. ચોપતાથી શરૂઆત કરીને એક દિવસનો આ ટ્રેક કરી શકાય.

તુંગનાથ મહાદેવ પહોંચતા સુધી તો ઘણાં લોકો તુંગનાથથી જ પરત ફર્યા હશે પણ તુંગનાથથી ઉપર બીજો ત્રણ- ચાર કિમીનો ટ્રેક છે જે સ્વર્ગની અનુભૂતિ કરાવી શકે. ચંદ્રશિલા નામનો આ ટ્રેક ખૂબ જ રમણીય છે. ચંદ્રશિલાના કપરા ચઢાણ પછી હિમાલયનાં નરી આંખે દર્શન કરનાર વ્યક્તિ કદાચ એ જાણે જિંદગીભર ન ભૂલી શકે એવો નજારો જોવા મળે. ખૂબ કપરું ચઢાણ અને તુંગનાથ સુધીનો થાક પણ ખરો પણ આત્મવિશ્વાસ હોય તો ચંદ્રશિલા ચઢી જ શકો. ચઢાણ કરતા મજા આવે કે જાણે આદિત્ય ખુદ કહેવાય છે જે વ્યક્તિ ચંદ્રશિલા પહોંચી જાય એ ત્યાંનું દ્રશ્ય જોઈને બોખલાઈ જાય છે, આખો બની જાય છે. ઘડીભર માટે એની વાચા હણાણ થઈવા પડે. ચંદ્રશિલા પરથી ચારે તરફ હિમાલયના સુવર્ણ શિખરો દેખાય છે. નરી આંખે જોયેલું દ્રશ્ય કોઈ

હિમાલયનો આલીશાન વૈભવ

બરફારછાદિત નંદાદેવી

કેમેરા લઇ શકે તેમ નથી કે કોઈ રીતે એ સુંદરતાને હું શબ્દોમાં ઢાળી શકું એમ નથી. હું નતમસ્તક શિવની જટામાં ખોવાયો હોઉ એવો જ કઠીક અનુભવ હતો. ચંદ્રશિલા જનાર વ્યક્તિ પણ દિવસ આથમે એ પહેલા તો નીચે ઊતરી જ જાય કેમ કે ઈંડોગાર પવન, ચોતરફ બરફ અને ક્યાંય રસ્તો પણ ન દેખાય. ચઢાણ કરતા ઊતરવાનું વધારે, જ્યાં પગ મુકો ત્યાંથી લપસીને સીધા નીચે આવો એટલે પાછી ફરી શરૂઆત કરવાની. કોઈક કોઈક જગ્યાએ પાકો બરફ જાણે કુદરતી લસરપટ્ટીની રચના થઇ હોય એવું જ કંઠીક પણ આ બધા અંતરાયોને ઓળંગીને ચંદ્રશિલા ચઢતા સાથે જ મેં સુમેરુ અને નંદાદેવીને જોતા જ અહીંયાના સૂર્યાસ્ત પછીની લાલિમાની કલ્પના કરી અને નક્કી કર્યું કે સૂર્યાસ્ત પહેલા અહીંયાથી હટવું નથી. પૂનમ પહેલાંની ઢળતી સાંજ હતી, ચંદ્ર સોળે કળાએ ખીલ્યો હતો, સૂરજ ડૂબું ડૂબું થઇ રહ્યો હતો અને ચંદ્રશિલા પરના એક પથથરને અઢે લીને વાદળોને પહાડની સોડમાં લપેટાયેલાં જોતો હું લગભગ કલાક જેટલો સમય

અવાચક બનીને કુદરતની આ પરમ મનોહર લીલાને આંખોથી મારામાં ભરી રહ્યો હતો. આ બધી ક્ષણો એ હતી જે સંપૂર્ણપણે ખાલી મારા માટે જ હતી, મારી જાત માટે જ હતી. સાંજ ઢળતાં સૂરજને ગંગોત્રીની સોડમાં લપાઈ જતા જોઈને જાતને ઢંઢેળી ત્યાં સુધીમાં એકલદોકલ ટ્રેકર પણ નીકળી ચુક્યા હતા અને હું સાવ એકલો અનિમેષ નજરે હાથી પર્વત પર્વતોને તમસની ચાદર ઓઢાડતી ગઈ. કપરા ચઢાણ પછી ચંદ્રશિલા પહોંચે કે કુદરત પોતાની પાસે ખેંચીને તમે વહાલ કરે એવો સાક્ષાત્કાર અહીં થાય છે એટલે જ અહીંયા આવનાર વ્યક્તિ સમયનું ભાન ભૂલીને હિમાલયમાં લીન થઇ જાય છે. આ એ જ જગ્યા છે જ્યાં ચંદ્રને દક્ષ પ્રજાપતિના ક્ષય રોગના શ્રાપમાંથી મુક્તિ માટે મહાદેવની આરાધના કરી હતી અને ભગવાન શ્રી રામે રાવણવધ પછી બ્રહ્મહત્યા નિવારણ માટે શિવ આરાધના કરી હતી.

ગમે તેવો નાસ્તિક અહીંયા

આવીને જ સાચો આસ્તિક બની જાય અને શિવમય થઇ જાય. વાદળોની રંગો સાથે રમાતો રમત અને ૪૦૦૦ મીટર ઊંચાઈએ આથમતો સૂરજ કઈ રીતે નંદાદેવી અને ત્રિશુળ પર્વત પર સોનેરી ઢોળ ચઢાવે છે એ જોવાની જિજ્ઞાસાએ મને ચંદ્રશિલા પર સૂરજ આથમ્યાં પછી પણ રોકી રાખ્યો. અંધારું થતા હું પાછા ફરવાનો રસ્તો ભૂલી જઈશ, પર ચંદ્રને જોઈ રહ્યો અને સૂરજની અને ઉત્તરાણ કપરું બનશે, પિવાનું પાણી પણ પૂરું થઇ ગયું હતું આવા ઘણા પ્રશ્નો હતા પણ કુદરતના એ વિશાળ કેનવાસ સામે આ બધા જ પ્રશ્નો સાવ વામણાં લાગતા હતા. સૂર્યાસ્ત થતા જ હું સાવ દિગ્મૂઢ... ચંદ્રશિલા પરથી જ નંદાદેવી દ્રશ્યમાન થાય છે. સ્વર્ગ વિષે જેટલી પણ કલ્પનાઓ વાંચી છે એ સઘળી આની સામે વામણી છે. સાંભળ્યું છે કે અહીં સ્વર્ગની હવા આવે છે, પણ હવે અનુભવ્યું છે કે અહીં પહોંચવાનો આનંદ સ્વર્ગથી વિશેષ છે. મારા જીવનની શ્રેષ્ઠ ઘડીઓમાંની આ એક ઘડી છે કે રોચ પર પહોંચીને ‘નંદાદેવી’ - ભારતના બીજા સહુથી

ઊંચા પર્વતને શાંતિથી જોઈ શકું. નંદાદેવીને ભારતીય લોકસાહિત્યમાં હિમાલયની પુત્રી તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યા છે અને ૬૪૦૦ મીટર કરતાં ઊંચા બારેક જેટલા હિમાલયના પહાડોથી નંદાદેવી અને સુનંદાદેવી બંને ઘેરાયેલા છે. એ જ રીતે ભારતની મોટા ભાગે નદીઓનું ઉદગમ સ્થાન એવું ચૌખંભાનાં અદ્ભુત શિખરો અહીંથી નજર સમક્ષ તરવરે. ચૌખંભા ચાર પિલ્લરના પર્વતોથી રચાયેલ અને ગંગોત્રી વ્દેશિયર સ્થિત ગઢવાલ હિમાલયની સહુથી સુંદર પર્વત શૃંખલા છે અને એને કોઈ પણ દિશામાંથી જુઓ એક સરખી જ દેખાય એ એની ખાસ વિશેષતા છે. ચૌખંભા જ અલકનંદા અને ભાગીરથીની ધારાનું મૂળ છે. કેદારનાથ, શિવલિંગ પર્વત જેવા હિમાલયના મનમોહક પર્વતોને કંપની આપતો આ ઉત્તરાખંડનો સહુથી સુંદર પર્વત છે.ગંગોત્રી યુપના આ દિવ્ય અને મુખ્ય પર્વતને ગુપ્તકાશી, તુંગનાથ, ચંદ્રશિલા, વાસુકીતાલ, દેઓરીયા તાલ, સાતોપંથ લેક, નાગ ટિબ્બા, કૌરી પાસ અને મદમહેશ્વરથી ખૂબ જ સુંદર રીતે જોઈ શકાય છે. મદમહેશ્વરથી તો સુર્યની સોનેરી ઝાંચ સવાર સાંજ એટલી અદ્ભુત લાગે કે પોતાની આંખો પાર વિશ્વાસ ન થઇ શકે. આ તસ્વીર ચંદ્રશિલા પર સૂર્યાસ્ત સમયની છે. ખાસ તો સૂર્યાસ્ત સમયે ચૌખંભા અને એની શ્રેણીની તમામ પર્વતમાળાને નરી આંખે જોવા માટે હું સૂર્યાસ્ત સુધી ચંદ્રશિલા પર રોકાયો અને હું કુદરતની આ ભવ્યતાને કલાક સુધી માણી શક્યો. હિમાલયની આ પર્વતમાળાઓમાં શિવની ઝટાની કલ્પનાનો સાક્ષાત્કાર થાય જ.

આવાં દ્રશ્યો રૂબરૂ જોઈને જ સમજી શકાય કે મહાન વિભૂતિઓ, મહર્ષિઓ કે દેવતાઓ હિમાલયને જ કેમ પોતાના આધ્યાત્મિક કેન્દ્ર તરીકે પસંદ કરતા હશે? આ વર્ષે હિમાલય તરફ પગલા માંડો તો નંદાદેવીને વધારે ક્ષણો માટે અચૂક નિહાળજો કુદરત પ્રત્યે અન્યાય કરતા પહેલા તમારી અંદરની સંવેદના તમને જરૂર ટોકશે.

સુખનો પાસવર્ડ

આશુ પટેલ

feedback@bombaysamachar.com

કર્ણાટકના બગલકોટની બસવેશ્વર ઈંગ્લિશ મિડિયમ સ્કૂલના વિદ્યાર્થી અભિષેક ચોલાચાગુડાએ એસએસસીની પરીક્ષા આપી હતી. થોડા દિવસ પહેલાં તેનું પરિણામ આવ્યું અને તે તમામ છ વિષયમાં નાપાસ થયો. તેને કુલ ૬૦૦ માર્ક્સના છ પેપરમાંથી માત્ર ૨૦૦ માર્ક્સ મળ્યા એટલે કે તે ૩૨ટકા માર્ક્સ જ મેળવી શક્યો.

આજના સમયમાં સામાન્ય રીતે કોઈ વિદ્યાર્થીનું આટલું ખરાબ પરિણામ આવે તો તે ભાંગી પડે અને તેના માતા-પિતા માટે તો જાણે આભ ફાટી પડ્યું હોય એવી સ્થિતિ સર્જાય, પરંતુ અભિષેકના કિસ્સામાં એવું કશું ન થયું. માતા- પિતાએ એને કહ્યું, :

‘તું એસ.એસ.સી.ની પરીક્ષામાં ફેલ થયો છે જિંદગીની પરીક્ષામાં નહીં. જિંદગીમાં ઘણી પરીક્ષાઓ આવશે એ તારે પાસ કરવાની છે. અને વાત એસ.એસ.સી.ની પરીક્ષાની છે તો એના માટે પણ અમને વિશ્વાસ છે કે તું વધુ મહેનત કરીને એસ.એસ.સી.ની પરીક્ષા પાસ ફરી આપીશ અને પાસ થઈશ. તું પાસ નથી થઈ શક્યો કે આટલા ઓછા માર્ક્સ લાવ્યો એ માટે સહેજ પણ નિરાશા અનુભવતો નહીં.’

એક તરફ, અભિષેકના સહાધ્યાયીઓ અને મિત્રોએ એની મજાક ઉડાવી હતી, પરંતુ

માતા-પિતા એની સાથે ઢાલ બનીને ઊભા રહ્યા. અભિષેકને ભાંગી પડવાને બદલે ફરી પ્રયાસ કરવાની સલાહ આપી અને એ ફેલ થયો એના માટે ઘરમાં માતમ જેવું વાતાવરણ સર્જવાને બદલે એમણે કેક ખરીદી અને અભિષેકની નિષ્ફળતાની ઉજવણી કરી!

આપણા દેશના તમામ માતા- પિતા આવાં સમજુ હોય તો એસ.એસ.સી. કે એચ.એસ.સી.ની અથવા અન્ય કોઈ પરીક્ષામાં નાપાસ થવાને કારણે અથવા તો નાપાસ થવાના ડરને કારણે કોઈ વિદ્યાર્થી કે વિદ્યાર્થીની આત્મહત્યા કરી લે એવી ઘટનાઓ બને નહીં.

એક વારએક પરિચિતના ઘરે જવાનું થયું ત્યારે એમના લિવિંગ રૂમમાં ટીવી પ્લાસ્ટિકમાં વીંટાળેલું જોઈને મને નવાઈ લાગી હતી. એ પરિચિત અને એમની પત્નીને ટીવી જોવાનો બહુ શોખ હતો. ટીવીને પ્લાસ્ટિકમાં વીંટાળેલું જોઈને મને આશ્ચર્ય થયું. મેં પૂછ્યું ત્યારે તેમણે ખુલાસો કર્યો કે ‘અમારી દીકરી એસ.એસ.સી.માં આવી છે એટલે અમે હવે ટીવી બંધ જ રાખીએ છીએ! અમે કેબલ કનેક્શન જ કઢાવી નખ્યું છે. એ હવે એચ.એસ.સી.ની પરીક્ષા આપશે પછી જ અમે ઘરમાં ફરી ટીવી ચાલુ કરીશું!’

એ સાંભળીને મને એ કુટુંબની દયા આવી

ગઈ. વિદ્યાર્થીઓ ભણતરના ભારને કારણે અને પોતે પરીક્ષામાં નિષ્ફળતા મળશે એવા ખોફને કારણે જીવન ટૂંકાવી લે એવા કેટલાય કિસ્સાઓ આપણા દેશમાં સતત બનતા રહે છે. આપણા દેશમાં સંખ્યાબંધ વિદ્યાર્થીઓ આપઘાત કરે છે. એ માટે આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ જેટલી જવાબદાર છે એટલા જ જવાબદાર પેરન્ટ્સ પણ છે.

સંતાનનું બારમું ધોરણ પૂરું ન થાય ત્યાં સુધી માતા-પિતા પોતે ખોફ હેઠળ જીવે અને સંતાનને પણ ખોફ હેઠળ જીવવા મજબૂર કરે એવા કિસ્સાઓ સામાન્ય છે. આ સ્થિતિમાં ઘણા પેરન્ટ્સે ક્યારેક સંતાનના અકાળ મોતને કારણે માથે હાથ મૂકીને રડવાનો વારો આવે છે. એ વખતે કેટલાક

આવી પરીક્ષા તો આવે ને જાય....

જેવા વડીલો પરીક્ષાને જિંદગીથી પણ વધુ મહત્વ આપી દે છે અને જીવનની પરીક્ષામાં આવા પેરન્ટ્સ અને સંતાન સાગમટે નાપાસ થાય છે. માત્ર પરીક્ષામાં નિષ્ફળ જવાને કારણે આપણા દેશમાં દર વર્ષે હજારો વિદ્યાર્થીઓ આત્મહત્યા કરી લે છે.‘નેશનલ કાઇમ રેકર્ડ્સ બ્યૂરો’ના આંકડા પ્રમાણે દર વર્ષે ૧૩ હજારથી વધુ વિદ્યાર્થી-વિદ્યાર્થિનીઓ આપઘાત કરી લે છે. યાદ રહે, આ માત્ર સત્તાવાર રીતે નોંધાયેલા આંકડાની જ વાત છે!

આવી સ્થિતિમાં માતા-પિતા સમજદાર હોય તો સંતાનને ડિપ્રેશનમાં જતાં કે જીવન ટૂંકાવતાં અટકાવી શકે છે, પણ કડવી વાસ્તવિકતા એ છે કે સંતાનોના અભ્યાસને કારણે માતા કે પિતા ડિપ્રેશનમાં સરી પડે છે અને એમણે સાઇકોલોજિસ્ટ કે સાઇકિયાટ્રિસ્ટ પાસે જવું પડે એવા કિસ્સાઓ પણ બનતા રહે છે.

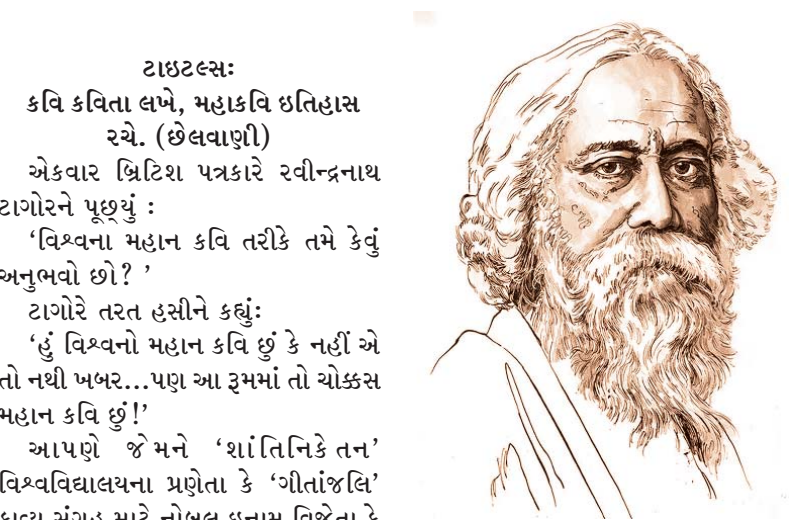
થોડા વર્ષો અગાઉ નાગપુરમાં એક છોકરી ધાર્યા માર્ક્સ ન લાવી શકી એના કારણે એના ઘરમાંથી એક દિવસે ત્રણ અંતિમયાત્રા નીકળી હતી! છોકરીની બોડીની પરીક્ષાનું પરિણામ નબળું આવ્યું એટલે માતા એના પર તૂટી પડી. છોકરીના ભાઈએ મમ્મીને બહેન પર ગુસ્સો કરતાં જોઈ. છોકરો નવમા ધોરણમાં ભણતો હતો, પણ તેના પર એસ.એસ.સી.ની પરીક્ષાનું દબાણ આવી ચૂક્યું હતું. બહેનના પરિણામને કારણે ઘરમાં જે ધમાલ થઈ જોઈને નવમા

મિજાજ મસ્તી

સંજય છેલ

feedback@bombaysamachar.com

ટાઇટલ્સ: કવિ કવિતા લખે, મહાકવિ ઇતિહાસ રચે. (છેલવાણી)

એકવાર બ્રિટિશ પત્રકારે રવીન્દ્રનાથ ટાગોરને પૂછ્યું : ‘વિશ્વના મહાન કવિ તરીકે તમે કેવું અનુભવો છો? ’

ટાગોરે તરત હસીને કહ્યું: ‘હું વિશ્વનો મહાન કવિ છું’ કે નહીં એ તો નથી ખબર...પણ આ રૂમમાં તો ચોક્કસ મહાન કવિ છું!’

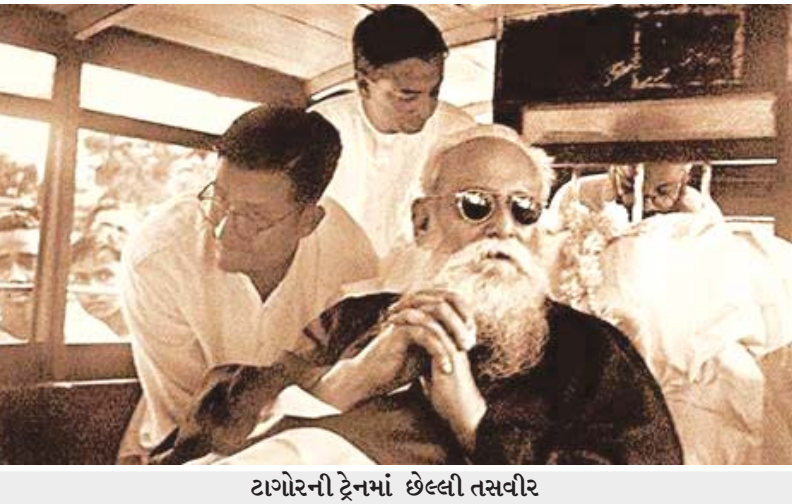
આપણે જે મને ‘શાંતિનિકેતન’ વિશ્વવિદ્યાલયના પ્રણેતા કે ‘ગીતાંજલિ’ કાવ્ય સંગ્રહ માટે નોબલ ઇનામ વિજેતા કે ભારત અને બાંગ્લાદેશ એમ બન્ને દેશના રાષ્ટ્રગીતના સર્જક રૂપે ઓળખીએ છીએ. એવા ગુરુદેવની આ મહિનાની ૭ તારીખે ૧૬૫મી જન્મ-જયંતી હતી.

ટાગોર ભલે ગંભીર લખતા, પણ સતત સોગિયું ડાચું લઇને નહોતા ફરતા. આપણે ત્યાં તો પાઈ-ટાઇમ કવિઓ ફૂલ-ટાઇમ ગંભીરતાનો ઝભ્ભો પહેરીને ફરતા હોય છે, પણ આ મહાકવિ તો દુનિયા કે ખુદ પર પણ હસી લેતા. ત્યાં સુધી કે હળવી હાજર જવાબીમાં એમણે ગાંધીજીને પણ છોડ્યા નહોતા.

એકવાર ગાંધીજી શાંતિનિકેતન ગયેલા ત્યારે ટાગોરને ટપારેલા કે ‘જમવાનું પીરસવામાં ને સાથે બેસીને જમવામાં જાતિભેદ ના હોવો જોઇએ. નોકરોની મદદ વિના વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોએ રસોઇથી માંડીને બધાં જ કામ જાતે કરવા

જોઇએ.....’ ત્યારે ટાગોરે આખી વાત પર હસી નાખીને કહેલું : ‘હું પોતે જાતિભેદમાં નથી માનતો, પણ વિદ્યાર્થીઓ એમની મરજી વિરુદ્ધ કોઇ પણ વાત સ્વીકારે એ માટે હું એમના પર જબરદસ્તી ના કરી શકું, કારણ કે આ હોસ્ટેલ છે, તમારો આશ્રમ નથી!’

વાયુએ કહ્યું : ‘દુનિયામાં અત્યારે આઠે હાસ્ય-વાર્તાઓ પણ લખી છે? સદીઓથી લોકો ભગવાને બનાવેલી દુનિયામાં વાતે વાતે વાંધા કાઢતા હોય છે એટલે ટાગોરની ‘દેવતાના રાજનામાં’ વ્યંગકથામાં બધા દેવતા કંટાળીને નોકરી છોડવાનું નક્કી કરે છે, જેમ કે યમરાજે કહ્યું : ‘આજ સુધી હું જ મૃત્યુલોકમાં સૌથી મોટા ભયનું કારણ હતો, પણ હવે મારા કરતાં ય વધારે ભયજનક પ્રાણીઓ પેદા થઈ ગયા છે.

ટાગોરની ટ્રેનમાં છેલ્લી તસવીર

એટલે મારો ‘યમ-દંડ ’ પોલીસોને સોંપીને આજથી રાજનામું આપું છું....’

વરૂણ દેવે આંસુ વહાવીને કહ્યું : ‘બાટલી-વાહિની વારુણીએ (દારૂએ) મારું પત્નું કાપી નાખવાનો સંકલ્પ કર્યો છે એટલે સમયસર માન જાળવીને ખસી જાઉં એ જ દીક છે!’

વાયુએ કહ્યું : ‘દુનિયામાં અત્યારે આઠે ય દિશામાંથી હજાર જાતના વાયુ (પ્રદુષણ) વાય છે એટલે હવે હું આરામ લઈશ!’

ચંદ્રમાએ કહ્યું : ‘પૃથ્વીલોકમાં કવિઓ પોતાની પ્રેમિકાનાં પગના નખને મારા કરતાં વધુ મહત્વ આપે છે એટલે જ્યાં સુધી કવિ રમણીભવનમાં પાદુકાનો સંપૂર્ણ પ્રચાર ન થાય ત્યાં સુધી હું અંત:પુર(મહેલ)માંથી બહાર નીકળીશ નહીં.’

...તો એક ટાગોર આવા પણ હતા.

ઇન્ટરવલ: છૂ કર, મેરે મન કો, કિયા તુને, ક્યા ઇશારા? (રવીન્દ્ર-સંગીતવાર્ણી કિલ્મ ગીત)

૧૯૩૨માં ગાંધીજીએ અત્યંત નિરાશ અવસ્થામાં યરવડા જેલમાં ઉપવાસ આદરેલા. ત્યારે ૩૨ વરસે છેક કોલકાતાથી વૃદ્ધ ટાગોરે બાપુને હિંમત આપવા આવેલા ને અશ્રુભીની આંખે ગીત ગાયેલું: જીવન જ્યારે સૂકાઇ જાયે, કરૂણાં વર્ષતા આવો!

જોકે, એ જ ટાગોર-ગાંધી વચ્ચે ‘અહિંસા’ કે ‘સ્વદેશી’ વગેરેને લઇને સતત ટકરાવ પણ ચાલતો. એકવાર સાબરમતી આશ્રમમાં ટાગોર પહોંચ્યા ત્યારે ગાંધીજી હાજર નહોતા. ત્યારે એક યુવાન છોકરો, ટાગોરને આવકારવા આવ્યો ને એણે

સ્વાવલંબન ને બ્રિટિશ શાસન સામે ‘પ્રતિકારના પ્રતીકાત્મક કાર્ય’ તરીકે ટાગોરને ચરખો કાંતવા માટે કહ્યું. ટાગોરે ના પાડી, કારણ કે એક રસિક રસકવિ તરીકે ગાંધીજીના આવા ‘ચરખા કાંતવાના આગ્રહ’ની વાત એમને બહુ જ બકવાસ-બોરિંગ અને વિકાસને પાછળ ધકેલનારી પ્રવૃત્તિ લાગતી, જેની જાહેરમાં એમણે ટીકા પણ કરેલી, પરંતુ ન જાણે કેમ એ દિવસે છોકરા પાસે ટાગોર પીગળી ગયા. જેમ જેમ એમણે ચરખો કાંતવાનો શરૂ કર્યો કે એ પ્રક્રિયા એમને ધ્યાનસ્થ કરતી શાંતિપૂર્ણ લાગી.

આ જાણીને ગાંધીજીએ કહ્યું : ‘ગુરુદેવ, તમારે રોજ ચરખો કાંતવો જોઇએ...’ ત્યારે ટાગોરે હસીને માર્મિક ચાખખો માર્યો :

‘મહાત્મા, તમે જ્યારે રોજ એક કવિતા લખશો ત્યારે હું પણ રોજ ચરખો કાંતવાનું શરૂ કરીશ!’

‘કાબુલીવાલા’ કે ‘ડાકઘર’ જેવી સંવેદનાપૂર્ણ કૃતિઓના ધીર-ગંભીર લેખક ટાગોર રમૂજ નાટક ‘વિદ્યાર્થીની પરીક્ષા’માં ઊંડાણવાળો અવો વ્યંગ કરે છે:

શિક્ષક: ઇતિહાસમાં સિરાજ-ઉ-દૌલાને કોણ ખતમ કર્યો?

બાળક: ઊધઇએ! (માસ્તર, એને સોટી મારે)

સાહેબ, ખરેખર! એકલો સિરાજ-ઉ-દૌલા જ નહીં, પણ આખે આખો ઇતિહાસ જ ઊધઇએ ખતમ કર્યો એને?!

ભીજ તરફ, વળી ટાગોર ‘પોપટની વાર્તા’માં જાણે પોતે કોઇ ભીજ જ લેખકનું રૂપ ધારણ કરીને લખે છે કે:

ધોરણમાં ભણતા છોકરાએ આપઘાત કરી લીધો અને એને કારણે માતાએ પણ આત્મહત્યા કરી લીધી. પોતાના કારણે ભાઈ અને માતાએ જીવન ટૂંકાવી લીધાં એથી વ્યથિત થઈને પેલી છોકરીએ પણ આયખાનો અંત આણી દીધો! બોડીની પરીક્ષામાં નબળું પરિણામ આવ્યું એમાં આખું કુટુંબ ખતમ થઈ ગયું!

પેરન્ટ્સે સંતાનોને દસમા કે બારમા ધોરણની પરીક્ષાઓમાં ઊંચા માર્ક્સ સાથે પાસ થવાનું શીખવવાને બદલે જીવનની પરીક્ષાઓમાં પાસ થવાનું શીખવવું જોઈએ. એવું કરવાથી બાળકો સુખી રહી શકશે અને પેરન્ટ્સે પણ અકાળે બાળકો ગુમાવવાનું દુ:ખ ભોગવવાનો વારો નહીં આવે!

બિલ ગેટ્સ, જેક મા કે ધીરુભાઈ અંબાણી કે બીજા ઘણા સફળતમ માણસો કોઈ ઊંચી ડિગ્રી વિના જગવિખ્યાત બની શક્યા એ વાત પેરન્ટ્સ સમજ લે તો એ અજાણે સંતાનના દુશ્મન ન બને.

એસ.એસ.સી.ની કે એચ.એસ.સી.ની પરીક્ષાઓ કોઈ પણ વિદ્યાર્થી માટે મહત્વની ગણાય છે, પણ આવી પરીક્ષાઓ એ જીવનના પર્યાય સમી નથી એ વાત વડીલોએ સમજવી જોઈએ અને પોતાના સંતાનોને ય સમજાવવી જોઈએ. કર્ણાટકના વિદ્યાર્થી અભિષેકના માતા- પિતાએ એ કરી બતાવ્યું છે. એના પરથી દેશના તમામ વડીલોએ પ્રેરણા લેવી જોઈએ.

કોઈ વિદ્યાર્થી એસ.એસ.સી.ની કે એચ.એસ.સી.ની પરીક્ષામાં કે અન્ય કોઈ પરીક્ષામાં નિષ્ફળ સાબિત થાય તો ચાલે, પણ તે જીવનની પરીક્ષામાં નિષ્ફળ ન થવો જોઈએ.■

કેરિયર

કીર્તિશેખર

feedback@bombaysamachar.com

તમારી પાસે એક એવી જોખ છે જેમાં તમને સારું વળતર મળે છે અને તમે કામ પણ સારી રીતે કરો છો, પરંતુ તો પણ તમને સારું હશે કે ક્યાંક કશુંક ખૂટે છે. તમારી જોખ તમને ચેલેન્જિંગ નથી લાગી રહી અથવા તો એમ લાગે કે કેરિયરમાં કોઈ બાધા આવે છે, આગળ નથી વધી શકાતું. તમારે ચિંતા કરવાની જરૂર નથી કારણકે બધાના જ કેરિયરમાં એવો સમય આવે કે જેમાં એવું લાગે કે ગાડી પાટા પરથી ઊતરી ગઈ છે.

એક અણગમતી કારકિર્દીમાં રહેવું એ પણ એક સમસ્યા છે. ઘણાનું તો એમ પણ માનવું છે કે, આ એક સક્રિય કારકિર્દી જીવનનો અંત છે અને આના આંતરિક અને બાહ્ય કારણ હોય છે,પરંતુ આ વાત સાચી નથી. ખોટી કારકિર્દીમાંથી નીકળવાના ઘણા સફળ રસ્તા છે. જો તમને એવું લાગતું હોય કે તમે પણ આવી પરિસ્થિતિમાં છો તો નીચે આપેલાં સૂચનોથી લાભ લઈ શકો છો.

તમારી કારકિર્દીનું મૂલ્યાંકન કરો – સૌથી પહેલા તમારે તમારી કારકિર્દી મૂલ્યાંકન કરવાનું છે. મૂલ્યાંકન એટલે તમારી વર્તમાન કારકિર્દી તમારી ક્ષમતા

અને વ્યક્તિગત યોગ્યતા અનુસાર છે? એવું તો નથી ને કે તમારી સાથે કોલેજમાં ભણતો કે પછી તમારી ઓફિસમાં તમારા પછી જોડાયેલા તમારી આગળ તો નથી નીકળી ગયા ને? અને જો આવું હોય તો આવું શું કામ છે ?

તમે ક્યાં હિસાબે પાછળ રહી ગયા છો? તમારી પ્રગતિ શું કામ નથી થઈ રહી? આ બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ તમને સારું મૂલ્યાંકન કરવામાં મદદ કરશે. એના જવાબને આધારે તમે આગળની યોજનાઓ બનાવી શકો.

વાસ્તવિક લક્ષ્યો નિર્ધારિત કરો – તમે તમારી કારકિર્દીમાં જ્યા પહોંચવા માગતા હોય તેના નાનાથી મોટા લક્ષ્ય નક્કી કરો કે જેને વાસ્તવિક રૂપે પ્રાપ્ત કરી શકવાનું સંભવ હોય. વિશેષજ્ઞોનું કહેવું છે કે, લક્ષ્ય એવાં હોવાં જોઈએ જે સાકાર થઈ શકે. તેથી જ લક્ષ્ય નક્કી કરતા સમયે પોતાના ઉદ્યોગ અને સંસ્થાના સંદર્ભોને ધ્યાનમાં રાખો.

જેમકે જો તમારી કંપની લોસમાં હોય તો તમે પ્રમોશનની આશા ન રાખી શકો. સાથે સાથે તે પણ જરૂરી છે કે, પોતે નક્કી કરેલાં લક્ષ્યોને ધ્યાનમાં રાખી નિયમિત

તમારી કારકિર્દીનું મૂલ્યાંકન જરૂરી છે, કારણ કે...

રૂપે પોતાની પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરવું. પોતાના કૌશલ્યને અપગ્રેડ કરો – એ

જ વ્યક્તિ પ્રગતિ કરે છે જે નિરંતર નવું શીખવાનો પ્રયાસ કરે છે. તેથી જ તમારે માત્ર તમારી એક્સપરટીઝ પર જ ધ્યાન

નથી આપવાનું પરંતુ સાથે સાથે પ્રોફેશનલ ટ્રેનિંગ પણ લેવી જોઈએ. જેથી તમે તમારા હરીફોથી હંમેશાં એક પગલું આગળ રહેશો.

આંખ અને કાન ખુલ્લા રાખવા – આગળ વધવા માટે દુનિયામાં શું ચાલી રહ્યું છે તે ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે. તમારી કંપની કે તમારી આજુબાજુ જેટલા પણ નવા બદલાવ થાય છે તેની જાણકારી તમને હોવી જોઈએ. તમારે એવા પ્રોજેક્ટમાં સહયોગ આપવો કે જેનાથી કંપની પર સારો પ્રભાવ પડે.

નેટવર્ક – આજકાલ વ્યવસાયોને જે નવી નવી રીતે ચલાવવામાં આવે છે તેમાં મજબૂત નેટવર્ક હોવું ખૂબ જ જરૂરી છે. અલગ અલગ સામાજિક અને પ્રોફેશનલ નેટવર્કિંગ સાઈટ તમને પોતાનું નેટવર્ક વધારવા માટે નવા નવા ચાન્સ આપે છે જેથી કોઈ નવી દિશા મળી શકે.

ચેલેન્જિંગ રોલ કરવા – તમારા કન્ફર્ટ ઝોનથી બહાર નીકળી ચેલેન્જિંગ રોલ કરવા. આ રીતે તમે નોકરીની વધારાની જવાબદારીઓ સ્વીકારો છો અથવા આંતરિક વિભાગીય સમિતિમાં નિમણૂક પામો છો અને સફળતાની સીડી ચડી શકો.

મદદ લેવી – જો તમને કોઈ કામ ન સમજાતું હોય તો પ્રોબ્લેમ સોલ્વ કરવા માટે

તમે પ્રોફેશનલની મદદ માગી શકો. આજકાલ વ્યવસાય સંબંધી મદદ માટે કેટલી કંપનીઓ છે જે માત્ર તમારું માર્ગદર્શન જ નથી કરતી પરંતુ તે તમારા પ્રોફેશનલ કોચ બની જાય છે.

વિજેતાઓથી શીખવું– પ્રેરણાના સ્રોત બધી જ જગ્યાએ હોય છે. તમારી કંપનીમાં પણ એવા કેટલા લોકો હશે કે જેનું તમે અનુકરણ કરી શકો. વિજેતાઓને પોતાના આદર્શ બનાવો, તેઓ એ જે બેન્ચ માર્ક સેટ કર્યા છે તેમનું અનુકરણ કરો. તેઓ પાસેથી એ શીખવાનું કે કોઈપણ પ્રોજેક્ટને અલગ રીતે કરી રીતે કરી શકાય.

જોખ માટે અપ્લાય કરવું– માર્કેટ પર હંમેશાં ધ્યાન રાખવું. જોતા રહેવું કે કઈ ટાઈપની જોખ અવેલેબલ છે. જરૂર લાગે ત્યાં અપ્લાય પણ કરવું . આ એક સારો નુસખો છે તમારી માર્કેટ વેલ્યુ જાણવાનો. આ રીતે તમને પોતાની ક્ષમતા અને બાહરી વિકાસનો ખ્યાલ આવે છે. તમને તરત ખ્યાલ આવશે કે તમે ક્યાં છો અને ક્યાં પહોંચવાનું છે.

પોતા પર વિશ્વાસ રાખવો – સ i થી મહત્વપૂર્ણ વાત એ છે કે, લમને તમારી યોગ્યતા પર પૂરેપૂરો ભરોસો હોવો જોઈએ. સંપૂર્ણ વિકાસ માટે તમારો આત્મવિશ્વાસ જ કામ આવશે. ■

ઈકો-
સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા

feedback@
bombaysamachar.com

તાજેતરના ટૅરિફ યુદ્ધની ઘટનાએ સમગ્ર વિશ્વમાં એક ખાસ સબજેક્ટ એ શીખવી દીધો છે કે ખુદ વેપાર-આયાત-નિકાસ ક્ષેત્રે મજબૂત બનો. સ્પર્ધામાં સક્ષમ બનો. ટ્રમ્પના એક પછી એક જાહેર થયેલા અને સતત બદલાતા નિયમોના પગલે દરેક દેશ પોતાની આર્થિક રક્ષા માટે જાગ્રત અને સક્રિય બની રહ્યો છે. આ સંદર્ભમાં આપણો દેશ પણ સતત સજાગતા સાથે વ્યવહારું બનીને પગલાં લઈ રહ્યો છે.

જ્યારે બીજાબાજુ ચીન અમેરિકાનું ટેરિફ યુદ્ધ પણ શાંત પડી ગયું દેખાય છે. ભારત આ સંજોગોમાં શું કરી રહ્યું છે અને વિદેશી રાજ્યો છે તેના પર નજર કરવાની સમજણ જોઈએ. વિદેશી માલિકીની કંપનીઓ પ્રત્યે ભારતના દટિડોક્ટ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને વિંપરી શોકાણો માટેના નવા કડક નિયમોનો અમલ થવાની ચર્ચા ચાલુ થઈ છે. આવા ફેરફારો પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે આવતાં રોકાણોને લગતાં હશે અને એમાં સવિશેષપણે શેર ટ્રાન્સફર અથવા રિસ્કટ્રાન્સિંગ(પુનર્ગઠન)ના કિસ્સામાં આવ્યાં રોકાણોને વિંપરી થશે રોકાણ (FDI)-ફોરેન ડાયરેક્ટ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ- નિયમોને આધીન બનાવશે.

વિદેશી માલિકીના નિયમો કડક થશે
મળતી માહિતી અનુસાર ભારત વિદેશી માલિકીના
નિયમોને કડક બનાવવાની યોજના બનાવી રહ્યું છે, જે
ઈ- કોમર્સથી લઈને ફાર્માસ્યુટિકલ્સ સુધીના બિઝનેસ
પર નોંધાવાર અસર કરી શકે છે. આ ફેરફારો વિદેશી
માલિકીની ફરનીઓ પ્રત્યે ભારતનો દૃષ્ટિકોણ ફરીથી
ડિઝાઈન કરશે અને પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે થતાં આવાં
રોકાણો તેમ જ ખાસ તો શેર ટ્રાન્સફર અથવા પુનર્ગઠનની

બાબતમાં તેમને વિદેશી સીધા રોકાણ (FDI) નિયમો હેઠળ આવરી લેશે. આ વિષયની ચર્ચાઓ અંતિમ તબક્કામાં છે અને તેમાં નાણાં મંત્રાલય અને રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના અધિકારની રૂ એ ઘડાયેલા આ અંતિમ નિયમો ટૂંક સમયમાં જ જારી થશે.

FOCE ની નવી શ્રેણી બની શકે...

આ સમીક્ષાનો હેતુ વિદેશી રોકાણ કાયદાઓને સરળ બનાવવાની સાથે સાથે છટકબારીઓને બંધ કરવાનો પણ છે.

કેન્દ્ર સરકાર ‘વિદેશી માલિકીની અને તેમના દ્વારા નિર્ચલિત સંસ્થાઓ’ (Foreign Owned and Controlled Entities) (FOCE), ની એક નવી શ્રેણી બનાવવાની યોજના ધરાવે છે, જેમાં પરોક્ષ વિદેશી રોકાણ ધરાવતી ભારતીય કંપનીઓનો પણ સમાવેશ થવાની સંભાવના છે. ભારતમાં જે સીધા મૂડી રોકાણ દ્વારા કરી શકાતું નથી તેને પરોક્ષ રીતે પણ મૂડીરૂપે આપવી જોઈએ નહીં એવું સરકાર દ્રઢપણે માને છે અને તેથી જ હવે આ વિશે નવા નિયમોમાં સ્પષ્ટપણે પ્રતિબિંબિત થશે.

આ નવા નિયમના ફેરફારો અમલમાં આવ્યા બાદ સ્થાનિક પુનર્ગઠન અથવા આંતરિક ટ્રાન્સફર પણ વિદેશી માલિકીની કંપનીઓ માટેની FDI જોગવાઈઓને આકર્ષશે અને તે મુજબ જ ટ્રાન્સફર કે રિસ્ટ્રક્ચરિંગ કરી શકાશે. FDIને ભારતીય કંપની અથવા રોકાણ બંધોળ તરીકે ઓછાઈને કંપનીમાં આશરો અને ભરોશાની બહાર રહેતી વ્યક્તિઓ દ્વારા નિયંત્રિત થતાં રોકાણોનો એમાં સમાવેશ કરાશે. એમાં પરોક્ષ માલિકીને આવરી લેવાની સાથે, તે

માળખા અથવા માલિકીમાં ફેરફારની વાત આવે ત્યારે સીધી માલિકીની વિદેશી કંપનીઓ માટેનાં FDI નિયમોને આધીન બનાવાશે.

પાછલે બારણેથી ભારતમાં પ્રવેશ ફાઈન બનશે
ખાસ કરીને, પોશ્ક શેરોહાલિંગની કોઈપણ ટ્રાન્સફરની
ખાબતની જાણ કરવાની વેબ પૃષ્ઠો અંશે એણે દરેક
શેરોહાલિંગ વિશેષી રોજણ મથાદજાગું પાલન કરવું પડે
અથવા વ્યવહારે વાજબી બજાર મૂલ્ય પર કરવા માટેના
નિયમોમાં પણ આધીન રહેશે. નિયમોમાં પ્રસ્તાવિત
સુધારાઓ હેતુ અંશે સુનિશ્ચિત કરવાનો છે કે વિદેશી
રોકાણકારો ભારતની FDI નીતિના ઉદ્દેશને બાધપાત્ર
ન કરી શકે. સરેવલ બંધી આ બાબત સમજત છે. નવી
FOCE વ્યાખ્યા યીની અથવા અન્ય વિદેશી રોકાણકારો
માટે આંકેશોર ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ફંડ્સ અથવા લેઈફ
સ્ટ્રક્ચરકાળની ભારતીય સંસ્થાઓ જેવા પોશ્ક માળખાનો
પરિપૂરક કરીને પાછળના દરવાજાથી વિશેષ નિયમન
હેડકળાં શેરોમાં પ્રવેશ કરવાનું મુશ્કેલ બનશે.

ભારત ફરટ પણ....
 ભારતને મોટા અને સાતત્યપૂર્ણ વિદેશી રોકાણની જરૂર છે અને હજી લાંબો સમય રહેશે. એથી ભારતે આ દિશામાં ઉદાર રહેવું પણ પડશે, ભારતે સ્થાનિક ઉત્પાદકો તેમ જ પોતાના 'મેક ઈન ઈન્ડિયા' મિશનને પણ આગળ વધારવાનું છે. જો અમેરિકન સરકાર 'અમેરિકા ફરટ' કરતું હોય તો ભારતે પણ 'ભારત ફરટ' પર જોર આપે એમાં કંઈ ખોટું નથી. કિલ્તુ અમેરિકા દેશોના અઝકમે મુદ્દવાનું બાદશોમાં હશે નહીં. કરવા માટેની શક્તિ કે અઝકમે બધાં દેશોમાં હશે નહીં. જેથી ઘણાં દેશોએ સમાધાન પણ કરવા પડશે. ટેરિફ યુદ્ધમાં મોટા અને અણગી યોદ્ધા દેશોમાં ચીન, યુરોપ, બ્રિટન, રશિયા ગણાયા છે. હાલ તો ભારત અને યુનેસ વચ્ચે ત્રણ તબક્કામાં વેપાર કરાર કરવાની યાચારાટ ચાલુ છે.

જોકે ટ્રમ્પના અભિગમને ધ્યાનમાં રાખતા આમાં ફેરફાર સંભવ છે, પરંતુ હવેના સંજોગોમાં ભારતની સદંતર ઉપેક્ષા થવાનો સમય ચાલ્યો ગયો છે. ■

હૈ...
ખરેખર?!

પ્રકૃત ૨૧૬

feedback@
mombaysamachar.com

ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચેના તાજેતરના મિનિ-યુદ્ધ પછી યુ-ટ્યૂબ પર જ્યોતિ મલ્હોત્રા પાકિસ્તાન વતી જાસૂસી કરતી હોવાનું બહાર આવ્યું; થોડા સમય અગાઉ માધુરી ગુપ્તાનું નામ યચ્ચું હતું, નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝની ઈન્ડિયન નેશનલ આર્મી વતી જાસૂસી કરતા નામ આર્યા જેવી ઘણી મહિલા જાસૂસી સમાજમાં થઈ શકે

જોકે મહિલા જાસૂસોમાં સૌથી શિરમોર એટલે માતાહારી ઉર્ફે જેલ્લે ઉર્ફે માગરિટા ગેરબુદ્ધ મેક્લોડ. માતાહારી એટલે મદદોશ કરતું સૌંદર્ય. ગજબની અદા, અદ્ભુત ડાન્સ... ટૂંકમાં જેમર જ જેમર. સ્ત્રીત્વ, સુંદરતા, લાવણ્ય, માદકતા અને નશીલી આંખોથી માતાહારી એક સમયે યુરોપને પોતાની આંગળી પર ન્યાવતી હતી.

ઇ.સ. ૧૮૭૬ની સાતમી ઓગસ્ટ નંદરલેડમાં જન્મલી માગરિટા ટોપિના વેપારીના દીકરી. આ પાઘેપીયે સુખી પરિવારે આપેલા ત્યાં પેતા ત્રણ ભાઈઓનો વ્યવસ્થિત ઉછેર કર્યો. સ્કૂલમાં ભણતી માગરિટા તેર વર્ષની થઈ. ત્યાં પિતાએ દેવાળું ફૂંક્યું એટલું જ નહીં. માતા-પિતાએ છૂટાછેડા લઈ લીધા. પિતાએ બીજા લગ્ન કર્યા ને માગરિટાએ જવું પડ્યું. દાદાને ઘરે, સ્કૂલના હેડમાસ્ટર માગરિટા સાથે ઇસ્કમાછ કંવા હોય તો દાદાએ પોત્રીનું ભણવાનું છોડાવી દીધું. થોડા મહિનામાં એ દાદાનું ઘર છોડીને ડેંગમાં કાકાને રહે રહેવા પહોંચી ગઈ.

૧૮ વર્ષની થઇ ત્યારે માંગરિતાએ ડાચે હથ્થરના કોટન ડુગલે મકોલોની લબન-વિષયકમાં જાહેરખબર ગળેનો તેણે સોંપકે સાચ્યો. ૧૮૮૫ના ૧૧મી જુલાઇએ માંગરિતાએ ખામરડેડેમમાંથી મિસિસ મેકોલડ બની ગઇ. હવે માંગરિતા સમાજના ડાચ-ધનિક વર્ગમાં વિદ્યાર્થી બની ગઇ. થાર વર્ષમાં તે બે સંતાનની માતા બની ગઇ ઉપકારે લેતી હતી. નિરાશાજનક નિવડ્યા. દાદરડયો ડુગલેઢ ક્યારેક માંગરિતા પર હાથ પછા ઉપકારે લેતી હતો. પોતાની જાડની ન થવાના બદલ ડેનો વાંક પચાર કાઢતો હતો. દીડાર નોમનનું બીમારીમાં અવસાન થયું. ડેના મોત ડાચે

ય ખૂબ અફવાઓ ઊડી.

પતિની બદલી બાદ માંગરિતા સાથે ન ગયું. આ સમયમાં એ દોસ્તો-સપ્તીઓને લખતી કે
મેં હવે મારું નામ ‘માતાપાણી’ સ્થાપન (ઇન્ડોનેશિયન લખાણમાં સૂચી) રોડેલ્ડના ખૂબ મનામણાપણા
સાથેની એની પાસે ગયું પણ એ જરાય સુધધારી નહોતી. એને ૧૯૦૪ની ૩૦મી
ઓગસ્ટે બન-એને સત્તાવારપણે છૂટા પડવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરી જે પૂરી થઈ ૧૯૦૬માં. એક
સંસ્થાનાની સોંપણી માંગરિતાને થઈ અને બાળકના ભરણપોષણ માટે આવાવાની રકમ નક્કી
કરવા પણ રોડેલ્ડ ક્યારેય યુકેની નહીં. થોડા સમય બાદ દોકરી જેની પિતા પાસે જતી રહી અને
પિતાએ એને ક્યારેય પાછી ન મોકલી.

ફોક્સ

લોકમિત્ર ગૌતમ

**feedback@
bombaysamachar.com**

જો આજે દુનિયાના કોઇ પણ ખૂણામાં જમવાની થાળીમાં કોઇ એક શાસ્ત્રો જાતું હોય તો તે નિશ્ચિત રીતે બટાકા હશે. વાસ્તવમાં બટાકા સ્વાદાદરા દુનિયાનો મહારાજા છે. એમાં કેન્સર કાઢી દોષ્ટ હોય કે પછી સ્વાદાદરા ચાટ હોય, કે પછી બંગાળની બટાકા પોસ્ટ હોય, કે પછી ઉત્તર ભારતના પ્રખ્યાત અંબાદૂદ દાંડ હોય, રશિયાનો ઓલિવેકર સલાડ હોય કે પછી આફ્રિકાના એમ્સ સાથે બનેલી રીશ હોય, બટાકા તમામ જગ્યાએ ચુપ્પર છે. બટાકા તમામ જગ્યાએ હોય છે, દરેક સ્વાદમાં હાજર હોય છે. દુનિયાનો કોઇ એવો વિસ્તાર નહીં હોય જે વિસ્તારમાં કોઇ ખાસ સ્વાદમાં બટાકાની હાજરી નહીં હોય. સલાદ એ છે કે જમીનની નીચે ઉગતું આ સાધારણ કંદમૂળ ખાવાની દુનિયામાં ટોપ પર કેવી રીતે પહોંચ્યું? આખરે શું કારણ છે જેણે બટાકાને વૈશ્વિક ભોજનની સંસ્કૃતિનો તારો બનાવી દીધો.

બટાકાનો જન્મ

આજથી લગભગ ૭૦૦૦ વર્ષ અગાઉ બટાકા આજના પેઢ અને બોલિયવાના એન્ડીઝ પર્વતો પર પ્રથમવાર મળી આવ્યા હતા. સૌ પ્રથમ ત્યાંના સ્થાનિક આદિવાસીઓએ જંગલી બટાકાની પ્રજાતિઓ શોધી હતી. તેને ખાવાની યીજ બનાવવાનું જોખમ ઉઠાવ્યું હતું. આ રીતે લગભગ ૭૦૦૦ વર્ષ અગાઉ એન્ડીઝ પર્વતના આદિવાસીઓએ આપણા બટાકાની શોધ કરી અને તેને સ્વાદ અને સ્વાના વિવિધ પ્રકારોની ઓળખ કરાવી હતી. આ એટલા માટે રાતોરાત લોકોકથિત ગયા કારણ કે બટાકા એક એવો પાક છે જે અરુઝના પર્વતોથી લઈને ઓછો વરસાદ હોય તેવા વિસ્તારોમાં પણ સરળતાથી ઉગી જાય છે. સૌથી મોટી વાત એ હતી કે તેનું ઉત્પાદન પણ સારું થઈ રહ્યું હતું અને તે સરળતાથી લોકોનું પેટ બનાવવાનું મધ્યમ બની ગયું. એટલા માટે બટાકા પોતાની શોધના થોડા સમયમાં રાતોરાત પહેલા સ્થાનિક લોકો વચ્ચે અને બાદમાં જ્યાં પણ ગયા જોત જોતામાં છવાઈ ગયા હતા. દક્ષિણ અમેરિકાના આદિવાસીઓએ ફક્ત આજના ખાવાની યીજવસ્તુ બનાવવાનું જોખમ લીધું હતું તેમાં સ્વાદની શોધ કરી પરંતુ તેને સુરક્ષિત રાખવાની કળા પણ વિકસિત કરી હતી. તેમાં બટાકાને સક્રીયને ગમે ત્યારે ઉપયોગ કરવા લાયક બનાવવામાં આવ્યા હતા.

બટાકાની વિશ્વ યાત્રા

અંકવાર જ્યારે બટાકા રચાતીને કંતર પર લોકપ્રિય થતા તો નવી વૈશ્વિક વિસ્તાર શરૂ થયો હતો. ૧૫મી સદીમાં સ્પેનિશ ઉપનિવેશનવાદી જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકા પહોંચ્યા તો તેઓ અહીંથી ફક્ત સોના અને ચાંદી જ લૂંટીને પાછાની પાછો નહોતા લાવે ગયા, પરંતુ પાણીના જહાઝામાં બટાકા લઈને ગયા હતા અને આ રીતે દક્ષિણ અમેરિકા બાદ યુરોપમાં બટાકાના વૈશ્વિક સફરની શરૂઆત લઈ હતી. શરૂઆતમાં યુરોપિયન ખેડૂનોને બટાકાની ખેતી થોડી શંકાસ્પદ લાગી હતી કારણકે તે જમીનની નીચે થતી હતી. લોકોએ વિચાર્યું કે ક્યાંક આ કોશ રોતાની કાવતરું તો નથી ને પરંતુ એકવાર જ્યારે લાગી. લોકોએ બટાકાના સ્વાદનો ચસકો ગળ્યો તો બટાકાની લોકપ્રિયતા દિવસે ને દિવસે અધધધ થવા લાગી. એટલું જ નહીં બટાકા યુરોપના અનેક દેશોના ખાદ્ય સંસાધનોનો મુખ્ય આધાર બની ગયા.

બટાકાનો વિશ્વ વિજય

૧૮મી, ૧૯મી સદીમાં બટાકાએ દુનિયામાં રહેલા તમામ પ્રકારના શાકભાજી અને ખાવાની વીજીજવસ્તુઓ પર એક તરફી વિજય હાંસલ કરી લીધી હતો અને આ રીતે બટાકાના વિશ્વ વિજયના અભિયાનની શરૂઆત થઇ હતી. તે દિવસોમાં યુરોપના અનેક દેશો, આયરલેન્ડમાં વસ્તી વિસ્ફોટ થયો અને આ વસ્તીનું પટ ભરાવાનું કામ બટાકાએ કર્યું હતું. રશિયા, જર્મની અને ફ્રાન્સમાં વ્યાપક પ્રમાણમાં જે સૈન્ય શક્તિ નમી તેના મૂળમાં પણ બટાકાની કાંતિ જ હતી કારણ કે સૈનિકોના ભોજનના રૂપમાં બટાકા સરળ અને સસ્તા લાગ્યા, પરંતુ તેમાં પોષણની કમતા પણ ખૂબ હતી. આફ્રિકા અને એશિયામાં તે જ સમયની યુરોપિયન તાકાતોએ બટાકાને પહોંચાડ્યા હતા. અને તમામ રાષ્ટ્રોમાં બટાકાએ એવો જ ધમોઢકાર વિજય હાંસલ કર્યો હતો. જેવો યુરોપ અને લેટિન અમેરિકામાં મેળવ્યો હતો. પરંતુ ૧૮૪૫ની આસપાસ બટાકાની ખેતીમાં ફફટી નામની બીમારી ફેલાઇ હતી અને આ બીમારીના કારણે લાખો લોકો માર્યા ગયા હતા.. તેનાથી બટાકા પ્રત્યે લોકોની સજાગતા પણ વધી હતી.

જ્યાં સુધી ભારતમાં બટાકાની શરૂઆતની વાત છે તો ૧૯મી સદીમાં પ્રથમવાર પોર્ટુગલના વેપારીઓ બટાકા સાથે ગોવા પહોંચ્યા હતા, પરંતુ બટાકાનો ભારતમાં વાસ્તવિક પ્રચાર બ્રિટિશરો દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો ક્યાં હોતો જ્યારે હવે બટાકાની ખેતી માટે ખાસ પ્રકારના કેટલાક પર્વતીના ઢાંગરોની વાસ્તવિક પ્રચાર કરવામાં આવ્યો છે. પર્વતડોની કરી હોતી જેમ કે શિમલા, નેપાલવા અને દાર્જિલિંગ. આ સ્થળોમાં બટાકાની ખેતીનો પ્રયોગ સાહિત કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જોકે ખેતરો બટાકાના ઉત્પાદનમાં વધુ રસ દાખવતા હતા, પરંતુ પર્વતડોની બટાકા ભારતીય ખેતરોની પર્વતડોની ખેતી બની રહી હતી. આ સ્થળોમાં બટાકાના ઉત્પાદનમાં વધુ રસ દાખવતા હતા, પરંતુ બટાકા કેટલાક પ્રકારની ઝૂમ્મો ઉગાડવામાં આવે છે. બટાકા ઓછામાં ઓછા પાંચે પાંચે અંશોમાં આવે છે. બટાકાની ઉગાડી શકાય છે. આ એક સાથે ગરીબો અને અમીરો વચ્ચે પોતાના સ્થાન આપે છે. અજાર કેન્ડ્રોના કારણે લોકપ્રિય થયું છે. ભારતમાં બટાકા લોકોને એટલી હદે પસંદ આવ્યા કે આજે

ભારત બટાકાના ઉત્પાદનમાં ચીન પછી બીજા નંબર પર છે અને એકલા ભારતમાં જ બટાકાના ૨૦૦થી વધુ પ્રકારના વ્યંજન લોકપ્રિયતામાં છે. દેશના અનેક રાજ્યો જેમ કે ઉત્તર પ્રદેશ, પશ્ચિમ બંગાળ, બિહાર અને પંજાબ બટાકાના મુખ્ય ઉત્પાદક રાજ્યો છે.

ફક્ત ઉપદ્રવના રૂપમાં જે નહીં બોજિનની સંસ્કૃતિમાં પણ બટાકાએ પોતાની લોકપ્રિયતાથી ભારતના તમામ વિસ્તારોમાં પોતાની બાદશાહત બનાવી છે. ઉત્તર ભારતમાં આલુના પરફાક, દમ આલુના શાક, અને તમામ સામાન્ય લોકોના ઘરના રસોડામાં તેની હાજરી છે. ગુજરાતમાં બટાકાનો હાંડોવે અને ફાફડા બનાવવામાં આવ્યા, મહારાષ્ટ્રમાં વિશ્વ પ્રસિદ્ધ વાપાઈ બટાકાના ખબા પર જ કઢ્યો છે. દક્ષિણ ભારતના જે મસાલા હોસાની બાદશાહત અડધથી વધુ દુનિયા છે તેના કેન્દ્રમાં બટાકા જ છે. આ રીતે ભારતના તમામ વિસ્તારોમાં બટાકાએ પોતાની વ્યવસ્થા તમામ શાકભાજીને પાછળ છોડી દીધા છે. આજે બટાકા ફક્ત ભૂતપૂર્વ પાકના ઉત્પાદનમાં બટાકો અથવા વધારો થવાથી બજાર પર થતી મુદ્રો પાકા પાની જાય છે. જો બટાકા કોઇ પણ સમયે જરૂર કરતા વધુ મુલ્યે દેશમાં યૂટીલી યાદ કરી હોય તો સંભવ છે કે સત્તાધારી રાજકીય યૂટીલી હારી જાય.

પોતાના સ્વાદનું સામ્રાજ્ય દુનિયાના તમામ ખૂણામાં જમાવ્યું છે. એ, વેટે પોટેટો અને મેશ પોટેટોના રૂપમાં લાખો ટન ઉપયોગમાં આવેલાં શાકભાજીનો ઓળખ બનેલી વોકા બટાકામાંથી બનાવવામાં આવે છે. આ દેશમાં બટાકા આધારિત નાસ્તાનો વિઝનસ અબજો ટનમાં છે. તેની થાળી અને જીભના સ્વાદ સુધી સીમિત નથી. આ વૈજ્ઞાનિકો જેનેટિકલી મોડિફાઇડ પાક અનેક પ્રકારની બીમારીઓનો સફાયો કરવા માટે પાકના રૂપમાં પસંદ કર્યા છે જેને અવકાશમાં ઉગાડી વૈજ્ઞાનિકોએ કુફરી નામની ડબ્બક હાડી બટાકાની જાતો પ્રલાસિત કરી રહેવા છતાં વિલસોમાં બટાકાની ખાશાહાટ ચયાચત રહેવાની સંભાવના પણ જળવાયુ અને પરિસ્થિતિમાં સારી રીતે વિકસિત કરી શકાય તેવી પરિસ્થિતિ પણ કહે છે. આ અનાજ અને ઘઉંની તુલાવમાં એછા બટાકાના અનેક પ્રકારના ખાદ્ય ઉત્પાદનો તૈયાર થાય છે. જેમ કે બ્રેડ-પાસ્તિસા. એ રીતે જોઈએ તો બટાકા આજે ફક્ત એ શાકભાજી સ્ક્રુટિના મરુદાજ છે. જે દક્ષિણ અમેરિકાની આદિવાસી ઘાટીઓમાંથી ખૂણાઓમાં પોતાની ખાશાહાટ ફેલાવી રહ્યા છે.

૬. પરચુરણ

R. K. ANTIQUE ARTS
ઓલ્ડ જુના જરી બોર્ડર સાડી પાટણના પટોલા જુના ઘરચોળા જુની નોટ કોઈળ ચાંદીના સિક્કા ચાંદીના વાસણ જુના મોતી બસેરા ઘડિયાળો પેન જરમન સિલ્વર સાડી બોર્ડર ગારા ફર્નિચર 9082131691/ 9082804900. (૨૫૬)

૭. મુશાખબર

સીનીયર સીટીઝન
રોજના ૪૦૦ દિફિન જાય છે સંપૂર્ણ મુંબઈમાં. ૬૫ કે તેથી વધુ વયના વરિષ્ઠ નાગરિકોને નિઃશુલ્ક બપોરનું દિફિન પહોંચાડ્યું. શ્રીમતી કુમુદ હિતેશ ચુનીલાલ પોપટલાલ ગુટકા પ્રભાદેવી ૯૮૧૯૦૦૬૪૦૪. ફક્ત વોટ્સએપ (ફોન કરવો નહીં). (એસડીબી-૨૫૭૩)

૯. લગ્ન સંબંધી

■ લગ્ન વિષયક - 1977, બોર્ન, જૈન યુવતી. 5'3" અપરણિત દેખાવડી, MBA માટે, વેલસેટ/એચ્યુકેટેડ ડય્સ શાંતિ યુદ્ધ આવકર્ષ, Whatsasap - BH On - 9484600820. (ઢહેજ નહીં.) (બી-૧૬૦૨૦)

■ લગ્ન વિષયક - 1980, બોર્ન, ગુજરાતી જૈન વેલસેટ હેન્ડ્રસમ અપરણિત યુવક. 5'10" B.COM/B. INET વાર્ષિક આવક - 24 લાખ માટે, દેખાવડી યુવતી, Whatsasap - BH On - 9484600820. (ઢહેજ નહીં.) (બી-૧૬૦૨૧)

■ મુંબઈનાં/દુબઈનાં/અમેરિકાનાં/કેનેડાનાં/લંડનનાં બાપોડેટાઓ રાજેશ રાજકોટ ૦૯૪૨૮૨૫૦૦૦૨. (ઢહેજ નહીં.) (બી-૧૫૯૯૭)

૯. લગ્ન સંબંધી

પરિચય સમેલન
01/06/2025, રવિવારે, કાંદિવલીમાં, સમસ્ત ગુજરાતી સમાજના/ દરેક જ્ઞાતિના કુંવારા દિદરા/ દિકરીઓ માટે તથા અન્ય હિન્દુ જ્ઞાતિની દિકરીઓ પણ આવી શકે છે. શ્રી હરિ ઈચ્છા ફાઉન્ડેશન 9082825482. (ઢહેજ નહીં). (૧૫૩૪૮-બી)

■ ખુશહિત મેરેજબ્યુરો યોગ્ય જીવનસાથી માટે સંપર્ક ઉર્મિલાબેન 8879576963. (ઢહેજ નહીં). (૧૫૯૩૨-એ)

■ મુંબઈનાં કંપનીમાં ડિરેક્ટર યુવક 1992 Divorce રાજેશ રાજકોટ ૦૯૪૨૮૨ ૫૦૦૦૨. (ઢહેજ નહીં). (બી-૧૫૯૫૭)

■ અવિવાહિત વિદ્યાર્થલા સ્થિત હાઇલી એચ્યુકેટેડ ૭૮' ઓક્ટોબર માટે સમક્ષ કન્યા આવકર્ષ સંપર્ક 9870059931. (ઢહેજ નહીં) (૨૭૯)

SAPTPADI
Highly Qualified Jain, Vaishnav Gujarati, Candidates. "Neela Sheth" - 9833676409 / 7045657510. (No Dowry) (15882-A)

૧૦. મહિલાઓ માટે

■ જામનગરવાળા Sutaria's નવા મસાલા-અથાણા ઓર્ડર બુકીંગ માટે 8200644970/ 9426239355. (બી-૧૫૯૮૩)

ગાદીવાલા ચપ્પલ
પગના દુખાવા માટે સોફ્ટ ચપ્પલ/સ્લીપર જેન્ટ્સ - લેડીઝ માટે બોરીવલી પશ્ચિમ 9866669633. (એસડીબી-૨૬૩૯)

૧૨. યાત્રા સહેલગાઇ

નિઃશુલ્ક જાત્રા
મુંબઈમાં ૬૫ વર્ષ ઉપરના માટે એક દિવસીય નેરેલ લોનાવલામાં જૈન દેરાસર જાત્રા. શ્રીમતી કુમુદ હિતેશ ચુનીલાલ પોપટલાલ ગુટકા ૭૩૦૪૪૭૨૫૮૧. ફક્ત વોટ્સએપ (ફોન કરવો નહીં). (એસડીબી-૨૫૭૨)

કાર ભાડેથી મળશે
નવી જ કિસ્સા, કીચા, અટીંગા. ભાડેથી મળશે. દીપકભાઈ - 9322694599. (બી-૧૫૮૧૭)

નિઃશુલ્ક મહાબળેશ્વર
નિઃશુલ્ક મહાબળેશ્વર ૪ દિવસ પ્રવાસ ૬૫ વર્ષથી વધુ ઉંમરના હિન્દુઓ માટે ભારે માંગને કારણે હવેથી દરરોજ પ્રસ્થાન કરશે. શ્રીમતી કુમુદ હિતેશ ચુનીલાલ પોપટલાલ ગુટકા ૯૮૬૭૯૭૭૪૪૨. ફક્ત વોટ્સએપ (ફોન કરવો નહીં). (એસડીબી-૨૫૯૯)

૧૪. નોકરી ખાલી છે

રસોઈ માટે કાંદિવલી (વેસ્ટ) સ્ટેશનથી નજીક જૈન નાના કુટુંબ માટે બન્ને ટાઈમ રસોડું સંભાળી શકે તેવા બહેનની જરૂર છે. સંપર્ક :- 9920018137. (૧૫૯૦૨-સી)

REQUIRED ACCOUNT Assistant for Part Time or Full Time Office Work Churchgate Whatsup: 7021831500. (B-16007)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

“જુહુ”
‘નવામાં 3000’ કાપેટ ફ્લેટ (20 કોરોમાં)”
“OC છે” :- 9833666191. (૧૫૯૫૧-ડી)

લોનાવાલા
૩ બેડરૂમ, હોલ, કિચન બંગલો, ફુલ્લી ફર્નિશ, રેડી-ઝુ-કુમ્મ, વેલ મેન્ટેન્ડ સોસાલાઈઝી, વેચાણથી - 9821084539. - 9821182461. (બી-૧૬૦૧૯)

જુહુસ્કીમમાં-પાલ્લામાં-અંધેરીમાં
લીવલાયસંસથી-વેચાતામાં, સ્ટુડન્ટો, ફેમીલી માટે ૧થી ૪ બેડરૂમોના ફ્લેટો લેવા. રાજેશભાઈ: ૯૮૨૦૭૭૨૩૯૦. (૧૫૭૭૪-ડી)

બોરીવલીમાં
ઓબેરોયમાં - રીવાલી પાર્કમાં - લોશમાં - કલ્પનતુમાં - ગોરેરજમાં લેવા/વેચવા/ભાડેથી - “શ્રીજી” 98200 45571. (જેપી/૪૯૯૦-એચ)

કાંદિવલી
ઠાકુર કોમ્પ્લેક્સમાં “૧ બેડ+પાર્કિંગ” કાણકિયા પાર્ક માં 97,00,000/- “શ્રીજી” - 9820045571. (જેપી-૪૯૯૦-ડી)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)
3-4 બેડ, અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, સ્ટેશન, દેરાસર, સંન્યાસ આશ્રમ નજીક, જીમ, સ્વીમીંગ પુલ, બેંકવેટ હોલ, અન્ય ઘણી એમેનીટીઝ. CALL:JIGAR-9820511575. (૧૫૮૭૩-એચ)

અંધેરી (વેસ્ટ)
2-3-4 બેડ અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, SV રોડ, SHOPPER STOPની સામે, સ્ટેશન, દેરાસર નજીક, બધીજ એમેનીટીઝ-જીમ, સ્વીમીંગ પુલ, સલોન અને સ્પા, બેંકવેટ હોલ, મટ્ટી પર્પર્સ કોર્ટ. CALL:JIGAR-9820511575. (૧૫૮૭૭-એફ)

મુલુન્ડ (વેસ્ટ) - ભાડે આપવાનો
અંબેર રોડ, 3 BHK, 1000' કારપેટ, ફુલ્લી લક્ઝરી ફર્નિશ, હાઇપ ફ્લોર ફ્લેટ. દેરાસર, ઉપાશ્રય, સ્ટેશન, માર્કેટ, હોસ્પિટલ બધું ચાલતાં ફક્ત ૫ મિનિટ. ભાડું-120000. સંપર્ક ફક્ત WhatsApp 9322213582. (એસડીબી-૨૬૧૮)

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
દેરાસર લેન, 4 બેડરૂમ, હોલ, કિચન, 1700' કારપેટ, હાઇપર ફ્લોર, 2 કાર પાર્કિંગ, ફાઇનલ 6.11 CR બધા ચાર્જસ સાથે. 9821147578, 9987254333. (૧૫૯૨૭-એ)

પાર્લા (ઈસ્ટ)
દીકાંત રોડ, 2 બેડરૂમ, 636', મોર્ડન એમેનીટીઝ વૅંચાણથી આપવાનો. 9869208149. (૧૫૯૬/એ)

અંધેરી (ઈસ્ટ)
સ્ટેશન/દેરાસર નજીક રેડીમાં એમેનિટીઝવાળા ટાવરમાં 4 બેડરૂમ (5 બાઇરૂમ) 1567' રેરાકાપેટના હાયસ્ક્રલોરના ફ્લેટો 31,500/-થી ઓલ ઈન્ક્લુઝીવ ભાવે (2 પાર્કિંગ) સાથે વેચાણથી. ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૫૯૪)

મુંબઈ સમાચાર
વાચકોને આથી ભલામણ કરવાની કે આ પ્રકાશનમાં પ્રસિદ્ધ થતી કોઈપણ જાહેરખબરના સંદર્ભમાં પૈસા મોકલતા અગાઉ કે તબીબી ભલામણના આધારે થતા ખર્ચ અથવા તો તેવા જ પ્રકારની કોઈપણ વચનપૂર્તિ કરતા અગાઉ અધિકૃત પૃષ્ઠપરછ અને સલાહ લેવી. મુંબઈ સમાચાર જૂથ જાહેરાતની કોઈપણ સેવા કે ઉત્પાદનો અંગે કોઈ જ દાવાની ચકાસણી કરતું નથી. પ્રીન્ટર, પબ્લિશર, તંત્રી, મુંબઈ સમાચાર જૂથ પબ્લિકેશનનાં માહિત્રો તેનાથી ઉપસ્થિત થતાં કોઈપણ પરિણામ કે દાવા એ જાહેરાતકારો નકારે તો તેની જવાબદારી લેશે નહીં. email id for advertisement: samacharadv@gmail.com

૧૭. જગ્યા આપવી છે

અંધેરી (ઈસ્ટ)
સ્ટેશન પાસે 2 બેડરૂમ 711' ફૂટ 31,500/-ના ભાવે (ઓલ ઈન્ક્લુઝીવ) દિવાળીએ પગથેશન. ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૫૯૫)

અંધેરી (ઈસ્ટ)
સ્ટેશન/ દેરાસર નજીક રેડી ટાવરમાં 1 બેડરૂમ 456' રેરા કાપેટના 18મે માળના ફ્લેટો 1,51,00,000/- (બધા ખર્ચાઓ + પાર્કિંગ) સાથે વેચાણથી. ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૫૯૬)

પાર્લા (વેસ્ટ)
દાદાભાઈ રોડ, અલ્દામોર્ડન એમિનિટીઝવાળા બંધાતા ટાવરમાં 2/3/ 5 બેડરૂમના ફ્લેટો, MAY 31 પહેલા બુકિંગમાં મોટું ડિસ્કાઉન્ટ રાખેલ છે. ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૬૦૩)

ગામઢેવી
૪ બેડરૂમ, ફુલ્લી ફર્નિશ, ૨ પાર્કિંગ હાઇપ ફ્લોર, ઓનરશીપથી, વેચવાની, ‘ભરતભાઈ’ 9322246950. (બી-૧૫૯૩૬)

લીવલાયસન્સ
પેડર રોડ- ફર્નિશ, ત્રણ બેડરૂમ, ફુલ્લી ફર્નિશ, White Goods, પાર્કિંગ, હાઇપ ફ્લોર, ‘ભરતભાઈ’ 9322246950. (બી-૧૫૯૩૭)

લીવલાયસન્સ
પ્રાર્થનાસમાજ, એક/બે બેડરૂમ, ફર્નિશ/અનફર્નિશ વેજીટેરિયન રેડી પગ્ઝેશન, ‘ભરતભાઈ’ 9322246950. (બી-૧૫૯૩૮)

મલાડ (વેસ્ટ)
માર્વે રોડ, આદર્શ કુખાલયમાં ૧-૨-૩-૪ બેડરૂમના ફ્લેટો વેચાણથી - ભાડેથી લેવા - ભરત પટેલ - 9820054730, નિખીત - 9920041841. (એસડીબી-૨૫૯૦)

ગામઢેવી
૩ બેડરૂમ- 1400' - કાપેટ - પાર્કિંગ - 9,50,00000/= નેગોશીએબલ શાહ- 9820068382. (૧૫૩૫૧/ઈ)

મલબાર હીલ
6 બેડરૂમ- 3500' - 2-ગેરેજ - પાર્કિંગ - સી.કેસીંગ 30,0000000/= નેગોશીએબલ શાહ- 9820068382. (૧૫૩૫૧/ડી)

કેમ્સકોર્નર
2 બેડરૂમ- 850' - કાપેટ - 1 ગેરેજ - પાર્કિંગ - 4,50,00000/= નેગોશીએબલ - 9820068382. (૧૫૩૫૧/સી)

વાલ્કેશ્વર
૩ બેડરૂમ- 900' - કાપેટ - પાર્કિંગ - 5,30,00000/= નેગોશીએબલ - શાહ - 9820068382. (૧૫૩૫૧/બી)

નાનાયોડ
1 બેડરૂમ- 400' - કાપેટ - પાર્કિંગ - 1,50,000000/= નેગોશીએબલ શાહ - 9820068382. (૧૫૩૫૧/એ)

વિલેપાર્લા ઈસ્ટ
અતિશય સુંદર હવાઉંખાસવાળો 1125 SQ FEET ૩ બેડરૂમ હોલ કીચન યાર બાલકની 2 પાર્કિંગ બધી જ સગવડતાવાળો ફ્લેટ 3.75માં આપવાનો છે. જયેશભાઈ 9076328422. (રફ૯)

જુહુસ્કીમ
3-4 બેડ, 1200-1500-1700-3300-3500 કાપેટ, રેડી પગ્ઝેશન, અંડર કન્સ્ટ્રક્શન, બધીજ એમેનીટીઝ સાથે. Call : Jigar - 9820511575. (૧૫૮૭૭-જી)

અંધેરી (વેસ્ટ)
૪૮૦૦' બંગલો ભાડેથી અંબોલીમાં. બે બેડરૂમ ફર્નિશ ભાડે તથા ૩ બેડરૂમ વેચાણથી પાર્લા (વેસ્ટમાં) એસ. વી. રોડ ઉપર કુકાન ભાડેથી લેતા ૧૨૫૦૦' ભાડેથી મળશે. રીઝવેશન પ્લોટ પવઈ નજીક. સંપર્ક: ૯૮૨૦૬૧૩૬૨૮. (૧૫૯૦૫-એ)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)
બાપુભાઈ શરી રોડ, સ્પેશિયસ ૩ બેડરૂમ તેમજ 4 બેડરૂમ એમીનીટીઝવાળા ટાવરમાં રેડી પગ્ઝેશન OC સાથે. રીઝનેબલ ભાવમાં - 8356990950. (જેપી/૪૯૯૩-એફ)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)
ઈર્લા - KLS હોસ્પિટલ પાસે નવા ટાવરમાં ૩ બેડરૂમ 890' તેમજ જોડી ફ્લેટ હાઇસ્ફ્લોર બુકિંગમાં, પગ્ઝેશન 1 વર્ષ - 9819117722. (જેપી/૪૯૯૩-ડી)

પ્રભાઢેવી
ફ્લેટો, ઓફિસ, ફૂકાન, ગોડાઉન, લેવા-વેચવા, ભાડાથી- જીતુભાઈ 9869322453. (૧૫૯૩૭-એ)

દહિસર (ઈસ્ટ)
માનવ કલ્યાણ પાસે જૈન દેરાસરની બાજુમાં 1 બેડરૂમ અર્જન્ટ લેવા “પંચ્યા એસ્ટેટ”- 9004921209/ 9820621209. (૧૫૯૪૨-એ)

અંધેરી (વેસ્ટ)
2 BHK પ્રીમીન્ટ- (2.50 કરોડ), 3 BHK (4.25 કરોડ), પાર્લા (વેસ્ટ) 3 BHK (6.90 કરોડ) તથા પંચવટી, લલ્લુભાઈ પાર્ક, એસ. વી. રોડ, પાર્લા (વેસ્ટ), જુહુ- જુહુ સ્કીમ લીવલાયસંસથી. “ગૌતમ જોપી” 9322236433/ 9821069632. (૧૫૯૩૭-સી)

દહિસર (ઈસ્ટ)
ચાંડક (નિશ્ચય) 2 બેડરૂમનો ફ્લેટ રેડી પગ્ઝેશનથી લેવા “પંચ્યા એસ્ટેટ” - 9004921209/ 9820621209. (૧૫૯૪૨-સી)

બોરીવલી વેસ્ટ
અભિલાષા 2, પાંચ, 3 BHK, 1150 ફૂટ, સ્ટેશન, માર્કેટ, સ્કૂલ, હોટેલ્સ નજીકમાં, પાર્કિંગ સાથે, રેડી પગ્ઝેશન. - 9920445444. (બી-૧૫૯૮૪)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

બોરીવલી (વેસ્ટ)
પ્રબોધન ઠાકરે હોલ પાસે, 2/3 BHK, રેડી, OC સાથે, વારનુ ગેરે, ગુજરાતી લોકાલિટી, 2 કાર પાર્કિંગ, દેરાસર/ સ્ટેશન નજીક, અનલ્ડ ફ્લેટ એમેનીટીઝ સાથે વેચાણથી. 9821472329/ 9833562999. (૧૫૯૩૫-એ)

મુલુન્ડ (વેસ્ટ)
2 BHK 715' Sq. Ft., ડો. આંબેડકર રોડ અને TMB રોડ પર, પાર્કિંગ, OC સાથે ફ્લેટ વેચવાનો છે. નવું બિલ્ડિંગ. સંપર્ક: 9930333456. (એસડીબી-૨૬૦૬)

મલાડ વેસ્ટ
સ્ટેશનથી 5 મિનિટ દૂર ભાડા પર શુભ પ્રસંગ માટે 2 Bed (દિવસ ટીક 5,000/-) અને 3 Bed (દિવસ ટીક 7,500/-) ઉપલબ્ધ (AC) 7021469923. (બી-૧૬૦૧૧)

પ્રાર્થના સમાજ
રેર 1 BHK વેચાણથી, 520 કારપેટ, 2.1 cr ફક્ત, હવાદાર ફ્લેટ, પુરાની બિલ્ડિંગમાં લિફ્ટ સાથે, સેલ્ફ વપરાશ/ઈન્વેસ્ટમેન્ટ માટે ઉત્તમ. ચર્નીરોડ 9820855056. (૧૫૯૪૯-એ)

NAPEANSEA ROAD
3 BHK Walkin Flat for Rent Fully Furnished at Om Dariya Mahal Vegetarians Only WhatsApp 7021831500. (SDB-2608)

MATUNGA (E)
Sale - 3 BHK - 1029' with Clear Title, OC, Lifts, Parking, Club Membership. 9820101904. (15350-A)

VILE PARLE WEST
Sale 3 BHK New Building, Bajaj Road, 1525 Carpet, 2 Car Park, 8.33 Cr. Broker excuse. R Estate. Rahul - 9967489498. (B-16002)

MIRA ROAD
East. Ramdev Park, Available Row House. Ground Floor + 2 Stories. 1400' + 300 Veranda, Two Terrace, 3 Washrooms, 2 Parking, Registered Society, Low Maintenance, Ready Possession. Asking Cost Rs. 200 Lacs. Full Cheque Ok. Call Owner: 9987763404. (15905-C)

SALE MATUNGA WEST
3 BHK 4.02 Cr. nego & 2 BHK 3.08 Cr. nego. New Bldg. Ravi: 9820109761. (JP/4990-F)

ZERO MAINTENANCE SOCIETY
1 BHK Flat for Sale + Parking, at Tardeo. Atul, 9820070445, 9920070445. (B-15958)

૧૯. ફફટરી વફશાપ

ગોડાઉન જોઈએ છે
શીવરી, કોટનગ્રીન, રે રોડમાં ૧૦,૦૦૦ - ૧૫૦૦૦ સ્કે.ફૂટ ભાડે/આઉટરોઈટથી મળે. - મહેશ શાહ - 982053026/ 23422261. (એસડીબીજી-૨૬૩૪)

વસઈ - કામણ
સાતીવલી- વાલીવ- હાઈવે- સિરસાડ- પોમણ- બાપાને- સત્તુનવઢર- ઈન્ડસ્ટ્રીયલ- ગાળા- શેડ- ચુનિટ- પ્લોટ- લેવા- વેચવા- ભાડેથી- ગુપીભાઈ- 9326472399 જીતેન્દ્રભાઈ- 9320404145. (૧૫૭૧૨-એ)

વસઈ
ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગાળા લેવા-વેચવા- ભાડે થી વિશ્વસનીય નામ રાજેશ દેડિયા 93264595003. (એસડીબી-૨૨૭૨)

૨૦. પંધાદારી જગ્યા

“ચર્નીરોડ”
સ્ટેશન પાસે, બેઝમેન્ટ, ઓફિસ 312' ગોડાઉન - લેખ - ક્લાસીસ - સ્ટુડીયો, લીઝ - 35,000/- 9867222020. (૧૫૯૪૪-એ)

FOR IMMEDIATE SALE / LEASE COMMERCIAL SPACE AT VERSOVA, ANDHERI (W)
Vastu Compliant 1st Floor Office
1350 RERA Carpet, Square Foot,
Excellent & Strategic Location,
Opp. Kokilaben Hospital with Main Road Frontage for Display, Metro Station 5 Minutes Walking.
IDEAL FOR: Office/ Clinic / Professional / Finance / Insurance / Government Office
9930247763 / 7021039785
(SDB-2620)

બોરીવલી (વેસ્ટ) સ્ટેશનથી બાજુમાં
કમર્શિયલ ટાવરમાં ભાડેથી ઓફિસીસ. કારપેટ 223' તથા 865' (સેલ્ફ કન્ટેન્ડ), પાર્કિંગ, ૩ લિફ્ટ, કોપોરેટ, અન્ય બિઝનેસને લાયક. “અતુલ સંગોઈ એસોસિએટ્સ” 9820203032. (૧૫૯૪૮-એ)

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
દામજી શામજી કોરપોરેટ સેક્ટર- 10 માળનાં ભવ્ય ટાવરમાં ઓફિસો, 200'- 2000', ભાડેથી/ વેચાણથી મધુભાઈ 9821147578, 9987254333. (૧૫૯૪૭-ઈ)

મહારાષ્ટ્ર ૨૦૪૭ રોકાણ માટેનું વિક્કન નીતિ આયોગની બેઠકમાં ફ્ડણવીસે માંડ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકારે કેન્દ્ર સરકારના વિક્કન ૨૦૪૭ના ઘોરણે રાજ્યમાં મહારાષ્ટ્ર-૨૦૪૭ અમલમાં મૂક્યું હતું અને ૧૦૦ દિવસના સુશાસનમાં મહારાષ્ટ્રના વિવિધ વિભાગોએ ૭૦૦થી વધુ લક્ષ્યાંકોને સાધ્ય કર્યા હતા એવા શબ્દોમાં મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાને નીતિ

૨૦. પંધાદારી જગ્યા

ઘાટકોપર [વેસ્ટ]
કુકાન રોડેસ્ટ
263' કાપેટ, ખારાવાડી, ગોપાલ ભવન બસ સ્ટોપની બાજુમાં, એલ. બી. એસ. માર્ગ વેચાણ/ ભાડેથી લેવા દેવેન્દ્ર ખારા 9869125605. (૧૫૯૨૦-એ)

Exclusive Office in KHAR (WEST)
2460 Sq.ft Carpet Area
Full Floor, Ready with OC, Prime Location S.V. Road, Walkable from Khar Station, Ideal for Businesses, Sale & Rent
9987464111
(B-16018)

૨૩. મનોરંજન

પ્રાર્થના-

पाकिस्ताने मित्रता અને સદ્‌ભાવના સહિતના સિદ્ધાંતો નેવે મૂક્યા હોવાને કારણે જ સિંધુ કરાર રદ કરાયા: એમઈએ

નવી દિલ્હી: પાકિસ્તાને મિત્રતા અને સદ્‌ભાવનાના સિદ્ધાંતો નેવે મૂકી દીધા હોવાને કારણે જ ભારતે સિંધુ કરાર રદ કરવાનો નિર્ણય લીધો હોવાનું મિનિસ્ટ્રી ઑફ એક્‌સ્ટર્નલ અફેર્સ (એમઈએ)એ સંસદીય કમિટીને જણાવ્યું હતું.

એન્જિનિયરિંગ ટેકનિક, હવામાનમાં પલટો અને ગ્લેસિયર પીગળવા સહિત જમીની પરિસ્થિતિમાં જોવા મળેલા બદલાવને કારણે આ કરારની શરતોમાં ફેરફાર કરવા નવેસરથી વાટાઘાટ કરવી

જરૂરી બની છે તેમ જ પહલગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ પાકિસ્તાને મિત્રતા અને સદ્‌ભાવના સહિતના સિદ્ધાંતો નેવે મૂક્યા હોવાને કારણે જ સિંધુ કરાર રદ કરવાનો ભારતે નિર્ણય લીધો હોવાનું જણાવવા જ સર્વપક્ષી પ્રતિનિધિમંડળ ૩૩ દેશોની મુલાકાતે ગયું છે.

વિદેશ સચિવ વિક્રમ મિસરીએ કરાર અંગે ટૂંકમાં આપેલી જાણકારી મુજબ વર્ષ ૧૯૬૦માં બંને દેશ વચ્ચે કરવામાં આવેલા આ કરારના પ્રાસ્તાવિક

ભાગમાં જણાવ્યાનુસાર મિત્રતા અને સદ્‌ભાવનાના સિદ્ધાંતોના પાલનના આધારે જ આ કરાર કરવામાં આવ્યા હતા.

પાકિસ્તાન દ્વારા આ તમામ સિદ્ધાંતોને નેવે મૂકી દેવામાં આવ્યા હોવા ઉપરાંત કરાર કરવામાં આવ્યા બાદથી અત્યાર સુધીમાં બદલાયેલી જમીની પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને બંને દેશ વચ્ચે કરાર અંગે નવેસરથી વાટાઘાટ કરવાની ભારતની વિનંતીને મામલે પાકિસ્તાન અવરોધ ઊભું કરી રહ્યું છે.

આ કરાર ૨૧મી સદીને અનુરૂપ બને તે માટે નવેસરથી વાટાઘાટ કરવાની ફરજ પાડતી આ બાબત છે.

પાકિસ્તાન આ કરારની જોગવાઈઓનો ભંગ કરે છે અને એ કારણે જ ભારતને આ કરારમાં પાયાના ફેરફાર કરવાનો અધિકાર રહે છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું.

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ પણ તાજેતરમાં જ કહ્યું હતું કે ‘લોહી અને પાણી એકસાથે ન વહી શકે’.

(એજન્સી) ■

પોલીસના વડાએ અમરનાથ યાત્રાની સુરક્ષાની સમીક્ષા કરી

શ્રીનગર : જમ્મુ અને કાશ્મીરના ડિરેક્ટરેટ જનરલ ઑફ પોલીસ (ડીજીપી) નવિન પ્રભાતે અમરનાથ યાત્રાની સુરક્ષા વ્યવસ્થાની શનિવારે સમીક્ષા કરી હતી. પ્રભાતે પોલીસ, સીઆરપીએફ, આઈટીબીપી, ટ્રાફિક પોલીસ, રેલવે, સુરક્ષા અને ગુપ્તચર એજન્સીના અધિકારીઓ સાથે બેઠક યોજી હતી. આ બેઠકમાં સ્પેશ્યલ ડીજીપી કો-ઓર્ડિનેશન એસ. જે. એમ.

ગિલાની, એડીજીપી એમ. કે. સિંહા, એડીજીપી-સીઆઈડી નીતીશ કુમાર, કાશ્મીર અને જમ્મુ ઝોનના આઈજી તથા બીએસએફ, કાશ્મીરના આઈજીએ હાજરી આપી હતી.

શ્રી અમરનાથ જી યાત્રા-૨૦૨૫ની સૂચિત સલામતી વ્યવસ્થાની માહિતી ઝોનલ ઈન્સ્પેક્ટર જનરલે ડીજીપીને આપી હતી.

સેન્ટ્રલ આર્ડર પોલીસ ફોર્સ અને

બીજાં સુરક્ષા દળોના અધિકારીઓએ પણ ડીઆઈજીને તેમનાં સૂચનો કર્યા હતાં.

બેઠક દરમિયાન ડીજીપીએ સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજરનો બરાબર અમલ થાય એવો આદેશ આપ્યો હતો. તેમણે ફિલ્ડ ઑફિસરને આતંકવાદીની ઈકોસિસ્ટમને તોડી નાખવાના પ્રયાસોને વેગવંતા કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

ડીજીપીએ યાત્રાના રૂટ પર

એન્ટિસેબોટેજ ટીમ ગોઠવીને સંભવિત જોખમ ઘટાડા અને સુરક્ષા પગલાંને મજબૂત બનાવવાની ફિલ્ડ ઑફિસરને સૂચના આપી હતી.

તેમણે અધિકારીઓને યાત્રાના બન્ને રૂટ પર દેખરેખ રાખીને અને અઘતના તંત્રજ્ઞાનનો ઉપયોગ કરીને ચોકીપહેરો વધારવાની અને જોખમ પારખવાની ક્ષમતા વધારવાની સૂચના આપી હતી.

(એજન્સી) ■

અમેરિકાની નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલનું કદ ઘટાડાયું

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલનું કદ ઘટાડવાનો આદેશ આપ્યો હતો.

એક અધિકારીએ આ સંવેદનશીલ બાબતમાં પોતાનું નામ જાહેર નહિ કરવાની શરતે જણાવ્યું હતું કે નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલમાંના અનેક લોકોને પાણીનું આપવામાં આવ્યું છે.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સલાહકાર માઇક વોલ્ટ્ઝે ચાલુ મહિનાની શરૂઆતમાં હોદ્દો છોડ્યો,

તે પછી વિદેશ પ્રધાન માર્કો રુબિયો આ હોદ્દો સંભાળી રહ્યા છે.

ટ્રમ્પે માઇક વોલ્ટ્ઝની નિમણૂક સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ ખાતેના અમેરિકાના રાજદૂત તરીકે કરી છે.

અમેરિકાની નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલની રચના ટ્રમ્પેનના શાસન વખતે કરાઇ હતી. તે દેશના પ્રમુખને રાષ્ટ્રીય સલામતી અને વિદેશ નીતિ અંગે સલાહ આપવા ઉપરાંત વિવિધ સરકારી એજન્સી સાથે સંકલન સાધે છે.

નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલમાં હાલમાં અંદાજે ૭૯૫ લોકો કામ કરી રહ્યા છે અને તેમાંના આશરે ૧૮૦ જણ સપોર્ટે સ્ટાફ તરીકે કામ કરે છે. આ કાઉન્સિલમાંથી જે ૯૦થી ૯૫ લોકોને કાઢવામાં આવ્યા છે, તેમાંના મોટા ભાગના લોકો અન્ય એજન્સીઓના નિમણૂત છે.

અગાઉ, ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે નેશનલ સિક્યોરિટી કાઉન્સિલના અનેક અધિકારીને પાણીનું આપ્યું હતું.

(એજન્સી) ■

ધડાકા: નવી દિલ્હીમાં શનિવારે બપોવાના ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં આવેલા એક કારખાનામાં ધડાકા બાદ તૂટી પડેલી ઈમારત.

(પીટીઆઈ)

વર્ષોથી સુકાઈ ગયેલી બુંદેલખંડની નૂન નદી ફરી જીવંત થઈ રહી છે

જાલૌન (યુપી): બુંદેલખંડ ક્ષેત્રમાં એક સમયે જીવનની મહત્વપૂર્ણ ગણાતી, નૂન નદી, લાંબા વર્ષોની પર્યાવરણીય ઉપેક્ષા પછી, હવે તેના પાછલા અવિરત પ્રવાહમાં પુનઃસ્થાપિત થવાના માર્ગ પર છે અને સ્થાનિક લોકો તેને કીદાળીથી સાફ કરવા માટે ઝઝૂમી રહ્યા છે.

કોચ ડેવલપમેન્ટ બ્લોકના સત્તાહ ગામથી ઉદ્ભવીને, અને આગ્રા તરફ વળતી, નદી લાંબા સમયથી પાણી ભરાયેલી, બિનઉપયોગી જમીનના વિરાજ પટ તરીકે દેખાતી હતી.

“નૂન નદી પહેલા મુક્તપણે વહેતી હતી, નહેરના પાણી અને કુદરતી ઝરણાં એમાં સમાતા હતાં, પરંતુ સમય જતાં, તેની આસપાસની જમીન વધુ પડતી ખેતીલાયક થઈ ગઈ હતી અને પાણી ક્યાંય જતું નહોતું. નદીને બદલે આપણી પાસે જે હતું તે એક સ્થિર કળણ બની ગયું હતું.” એમ ગામની એક વ્યક્તિ એ જણાવ્યું હતું.

નૂન નદી ૮૭ કિલોમીટર સુધી ફેલાયેલી છે અને તેના મુખથી ૪૦ કિલોમીટરના પટમાં નોંધપાત્ર રીતે સુકાઈ ગઈ છે.

હવે નદીનો વીસ કિલોમીટરનો ભાગ જ

પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે, જ્યારે બાકીનો ભાગ જુલાઈના પહેલા અઠવાડિયામાં ચોમાસું આવે તે પહેલાં પૂર્ણ થવાની અપેક્ષા છે. પર્યાવરણીય પતનને કારણે હજારો એકર ખેતીલાયક જમીન ડુબી ગઈ અને બિનઉપયોગી બની ગઈ, અને પીવા અને સિંચાઈ માટે પાણી અટક્યું થવા લાગ્યું, જેના કારણે તેના પર નિર્ભર લોકોની દુર્દશા વધુ ખરાબ થઈ ગઈ.

નદીને પુનઃજીવીત કરવા માટેના પગલાં ૨૦૧૯ની શરૂઆતમાં જ વરસાદી પાણીના વહેણને રોકવા માટે શરૂ થયા હતા. ૨૦૨૧માં જિલ્લા વહીવટીતંત્રે કોંપ કાઢવાનું કામ શરૂ કર્યું અને સ્થાનિક લોકોની એ માટે મદદ માંગી હતી. લોકોએ પણ સારો પ્રતિસાદ આપ્યો હતો. એકવાર સંપૂર્ણપણે પુનઃપ્રવાહિત થઈ ગયા પછી, નૂનનાં જળથી ૪૭ ગામની આશરે ૨૮૦૦ હેક્ટર ખેતીની જમીનને સિંચાઈ કરાશે તેવી અપેક્ષા છે.

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ૨૦૨૧ના નવેમ્બરમાં તેમના માસિક મન કી બાત સંબોધનમાં પણ આ પ્રયાસોની પ્રશંસા કરી હતી.

ભારતનાં પ્રથમ મહિલા મુખ્ય ન્યાયાધીશ જસ્ટિસ નાગરત્ના જસ્ટિસ ઓકાની નિવૃત્તિ બાદ કોલેજિયમનો ભાગ બનશે

નવી દિલ્હી: ભારતના પ્રથમ મહિલા મુખ્ય ન્યાયાધીશ બનવાની કતારમાં રહેલા જસ્ટિસ બી. વી. નાગરત્ના કે જેઓ જસ્ટિસ અભય એસ. ઓકાની નિવૃત્તિ બાદ સુપ્રીમ કોર્ટ કોલેજિયમના સભ્ય બનવાની તૈયારીમાં છે.

હવે પાંચમા સૌથી વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશ હોવાના નાતે જસ્ટિસ નાગરત્ના સત્તાવાર રીતે ૨૫ મે એટલે કે આજના દિવસે કોલેજિયમનો ભાગ બનશે અને ૨૯ ઓક્ટોબર ૨૦૨૭ના રોજ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે નિવૃત્ત થાય ત્યાં સુધી તેનો ભાગ રહેશે.

હવે કોલેજિયમમાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ ભૂષણ રામકૃષ્ણ ગવઘ, ન્યાયાધીશ સૂર્યકાંત, ન્યાયાધીશ વિક્રમ નાથ, ન્યાયાધીશ જે. કે. મહેશ્વરી અને ન્યાયાધીશ નાગરત્નાનો સમાવેશ થશે.

સુપ્રીમ કોર્ટના સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર સીજેઆઇ ગવઘ સોમવારે સુપ્રીમ કોર્ટમાં ખાલી જગ્યાઓને સંબોધવા અને અનેક હાઇ કોર્ટમાં મહત્વપૂર્ણ નિમણૂકો કરવા માટે તેમની પ્રથમ કોલેજિયમ બેઠક બોલાવે તેવી શક્યતા છે.

જસ્ટિસ ઓકાની નિવૃત્તિ પછી વડી અદાલતમાં ત્રણ ન્યાયાધીશોની જગ્યાઓ ખાલી પડશે.

વર્ષ ૧૯૯૩માં સુપ્રીમ કોર્ટના એક ચુકાદા બાદ અસ્તિત્વમાં આવેલી કોલેજિયમ વ્યવસ્થા હેઠળ સુપ્રીમ કોર્ટના પાંચ ટોચના ન્યાયાધીશો સુપ્રીમ કોર્ટ અને ૨૫ ઉચ્ચ અદાલતોમાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક, બદલી અને પ્રમોશનની ભલામણ કરે છે.

જસ્ટિસ નાગરત્નાનો જન્મ ૩૦ ઓક્ટોબર, ૧૯૬૨માં થયો હતો. તેણી ભૂતપૂર્વ મુખ્ય ન્યાયાધીશ ઇ. એસ. વેંકટરામૈયાના પુત્રી છે.

તેમને ૧૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૮ના રોજ કર્ણાટક હાઇ કોર્ટના એડિશનલ જજ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને ૧૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૦ના રોજ તેઓ કાયમી જજ બન્યા હતા. તેમનો કાર્યકાળ સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે ૨૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૭ સુધી રહેશે અને ૨૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૭ પછી પ્રથમ મહિલા સીજેઆઇ તરીકેનો તેમનો કાર્યકાળ એક મહિનાથી વધુ સમય સુધી ચાલી શકે છે. ■

બિહારમાં બે જૂથો વચ્ચેની અથડામણમાં ત્રણનાં મોત

અહિયાપુર ગામમાં સવારે પાંચ વાગ્યે નજીવી બાબતમાં બોલાચાલી પછી અથડામણ

બકસર: બિહારના બકસર જિલ્લામાં શનિવારે એક નજીવી બાબતે બે જૂથો વચ્ચે અથડામણ થઇ હતી. જેમાં ત્રણ લોકોની ગોળી મારીને હત્યા કરવામાં આવી હતી. તેમ જ બે લોકો ઘાયલ થયા હતા. આ જાણકારી પોલીસે આપી હતી.

એક વરિષ્ઠ અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર રાજપુર પોલીસ સ્ટેશન

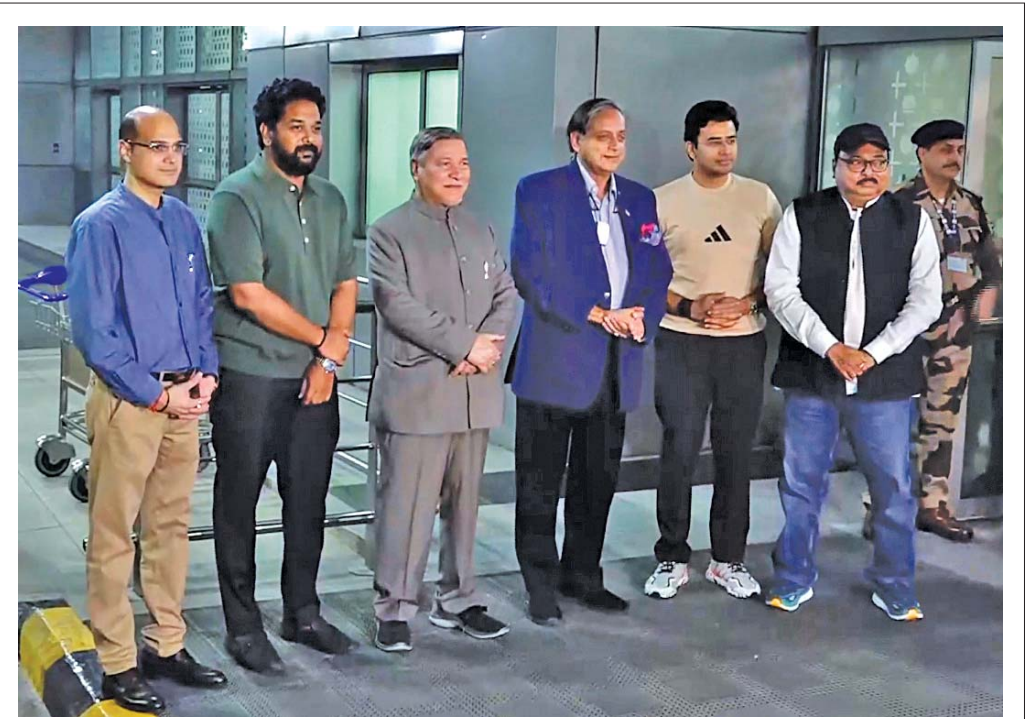
હેઠળના અહિયાપુર ગામમાં સવારે લગભગ પાંચ વાગ્યે બંને જૂથો વચ્ચે બોલાચાલી થયા બાદ અથડામણ થઇ હતી.

રાજપુર પોલીસ સ્ટેશનના એસએચઓ સંતોષ કુમારે જણાવ્યું કે અહિયાપુર ગામમાં એક નજીવી બાબતે બે જૂથો વચ્ચે ગોળીબાર થયો હોવાની માહિતી મળી હતી. પોલીસની એક

ટીમ તાત્કાલિક ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી. જ્યાં પાંચ લોકો ગોળી વાગવાથી ઘાયલ હાલતમાં મળી આવ્યા હતા.

તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે તમામ ઘાયલોને સરકારી હોસ્પિટલમાં લઇ જવામાં આવ્યા હતા. જ્યાં ત્રણ લોકોનાં મોત નીપજ્યા હતા. જ્યારે બાકીના બે લોકોની સારવાર ચાલી રહી છે. એસએચઓએ જણાવ્યું કે

મૃતકોમાંથી બેની ઓળખ વિનોદ સિંહ અને વીરેન્દ્ર યાદવ તરીકે થઇ છે. જ્યારે ત્રીજાની ઓળખ હરુજ સુધી થઇ શકી નથી. તેમણે કહ્યું કે આ ઘટનાનું વાસ્તવિક કારણ જાણી શકાયું નથી. કેટલાક ગ્રામજનોએ દાવો કર્યો છે કે ગોળીબાર નજીવી બાબતે થયો હતો. આ મામલે કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે અને તપાસ ચાલી રહી છે. ■

પ્રતિનિધિમંડળ: ભારતે ત્રાસવાદીઓ સામે લાઇ ઘરેલા ઓપરેશન સિંદૂરના સંબંધમાં વિશ્વના વિવિધ દેશને જાણકારી આપવા અમેરિકા, બ્રાઝિલ, પનામા, કોલમ્બિયા, વ્યાનાના પ્રવાસે રવાના થતાં પહેલાં કોંગ્રેસના સાંસદ શશી થરૂના નેતૃત્વ હેઠળનું અનેક પક્ષનું બનેલું પ્રતિનિધિમંડળ. (પીટીઆઈ)

સરકારી બસમાંથી રાજ્યનું નામ કાઢી નાખવાના વિરોધમાં મણિપુરમાં જોરદાર દેખાવો : તપાસનો આદેશ

ઈમ્ફાલ : અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં સરકારી બસમાંથી રાજ્યનું નામ કથિત રીતે કાઢી નખાનું એના વિરોધમાં શુક્રવારે સાંજે દેખાવકારોએ ઈમ્ફાલ વેસ્ટ અને ઈમ્ફાલ ઈસ્ટના જિલ્લામાં રેલી કાઢી હતી. ઈમ્ફાલ વેસ્ટના ચિંગમેઈરોંગમાં દેખાવકારોએ સૂત્રોચ્ચાર કર્યો હતો અને રાજભવન તરફ કૂચ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. સુરક્ષા દળોએ દેખાવકારોને રોક્યા હતા. માનવસાંકળ સહિત આવા દેખાવો ઈમ્ફાલ ઈસ્ટના કોન્ગબા અને લામલોન્ગમાં યોજાયા હતા.

એક દેખાવકારે દાવો કર્યો હતો કે જે બસમાં પત્રકારો હતા એને જવાનો દ્વારા રોકવાનો બનાવ સ્પષ્ટપણે બતાડે છે કે સરકારને મણિપુરના ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કોઈ પડી નથી.

સુરક્ષા દળોએ મંગળવારે ઉમરુલ જિલ્લામાં ‘શિરુઈ ઉત્સવ’ પર અહેવાલ આપવા આવેલા પત્રકારોને કથિત

રીતે અટકાવ્યા હતા અને ડિરેક્ટોરેટ ઑફ ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ પબ્લિક રીલેશન્સના કર્મચારીઓને વિન્ડશિલ્ડમાં લખાયેલા રાજ્યના નામને સફેદ કાગળથી ઢાંકી દેવાની ફરજ પાડી હતી. મૈતેઈ ઓર્ગેનાઈઝેશન કમિટી ઓન મણિપુર ઈન્ટીગ્રીટી (સીઓસીઓએમઆઈ)એ આ બનાવના વિરોધમાં ૪૮ કલાકના બંધની હાકલ આપી હતી. મણિપુર સરકારે સુરક્ષા દળ સામેના આક્ષેપોની તપાસ કરવાનો આદેશ આપ્યો છે.

ગુડ મંત્રાલયે બહાર પાડેલા હુકમ પ્રમાણે બે સભ્યની સમિતિની રચના કરવામાં આવી છે જે જ્વાલાતાબી ચેકપોસ્ટ આગળ બનેલા પત્રકારોને લઈ જતી બસ સુરક્ષા દળો દ્વારા રોકવાના બનાવને લગતી હકીકતો અને સંજોગોની તપાસ કરશે. પત્રકારો ૨૦ મેએ શિરુઈ લીલી ઉત્સવને કવર કરવા જઈ રહ્યા હતા.

(એજન્સી) ■

આ સમય આતંકવાદ સામે એક થવાનો, રાજકારણનો નહીં : સુપ્રિયા સુને

નવી દિલ્હી : એનસીપી-એસપી નેતા સુપ્રિયા સુનેએ શનિવારે કહ્યું કે તેઓ વિશ્વના નેતાઓને આતંકવાદ અને તેના સમર્થકો સામે લડવાના ભારતના દૃઢ સંકલ્પનો સંદેશ આપશે અને ઓપરેશન સિંદૂરના મુદ્દા પર રાજકારણ માટે કોઈ જગ્યા નથી.

તેઓ કતારથી શરૂ કરીને ચાર દેશોમાં બહુપક્ષીય પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ કરશે. સુને, ભાજપના નેતાઓ રાજીવ પ્રતાપ રૂડી, અનુરાગ ઠાકુર અને વી. મુરલીધરન, કોંગ્રેસના નેતાઓ મનીષ તિવારી અને આનંદ શર્મા, ટીડીપી નેતા લાલુ શ્રી કૃષ્ણ દેવરાયાલુ,

આપ નેતા વિક્રમજીત સિંહ સાહની અને ભૂતપૂર્વ રાજદ્વારી સૈયદ અકબરદીન સહિત કતાર, દક્ષિણ આફ્રિકા, ઇથોપિયા અને ઇજિપ્તના પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા છે.

“આ રાજકારણ વિશે નથી, આ ભારત વિશે છે. પહલ-ગામમાં નિર્દોષ પ્રવાસીઓ પર હુમલો ભારતના આત્મા પર હુમલો હતો. તેના પ્રત્યેનો અમારો પ્રતિભાવ આતંક પ્રત્યે શૂન્ય સહિષ્ણુતાનો સ્પષ્ટ સંદેશ મોકલવા માટે માપવામાં આવ્યો હતો,” એમ સુનેએ અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું.

આપ નેતા વિક્રમજીત સિંહ સાહની અને ભૂતપૂર્વ રાજદ્વારી સૈયદ અકબરદીન સહિત કતાર, દક્ષિણ આફ્રિકા, ઇથોપિયા અને ઇજિપ્તના પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા છે.

“આ રાજકારણ વિશે નથી, આ ભારત વિશે છે. પહલ-ગામમાં નિર્દોષ પ્રવાસીઓ પર હુમલો ભારતના આત્મા પર હુમલો હતો. તેના પ્રત્યેનો અમારો પ્રતિભાવ આતંક પ્રત્યે શૂન્ય સહિષ્ણુતાનો સ્પષ્ટ સંદેશ મોકલવા માટે માપવામાં આવ્યો હતો,” એમ સુનેએ અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું.

આપ નેતા વિક્રમજીત સિંહ સાહની અને ભૂતપૂર્વ રાજદ્વારી સૈયદ અકબરદીન સહિત કતાર, દક્ષિણ આફ્રિકા, ઇથોપિયા અને ઇજિપ્તના પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા છે.

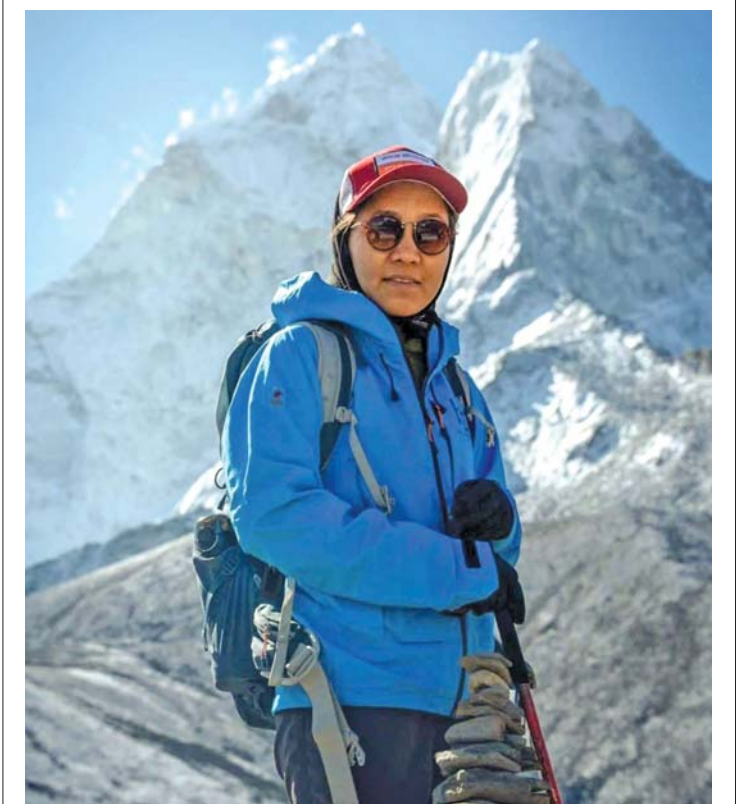
“આ રાજકારણ વિશે નથી, આ ભારત વિશે છે. પહલ-ગામમાં નિર્દોષ પ્રવાસીઓ પર હુમલો ભારતના આત્મા પર હુમલો હતો. તેના પ્રત્યેનો અમારો પ્રતિભાવ આતંક પ્રત્યે શૂન્ય સહિષ્ણુતાનો સ્પષ્ટ સંદેશ મોકલવા માટે માપવામાં આવ્યો હતો,” એમ સુનેએ અહીં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું.

કોંગ્રેસ દ્વારા આ મુદ્દાને રાજકીય બનાવવાના પ્રયાસો અંગે સુનેએ કહ્યું કે અમારાં વડા શરદ પવારે પાર્ટી વતી સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે આ રાજકારણમાં કરવાનો કે ટીકા કરવાનો સમય નથી.

“આપણા બધા પાસે સરકાર માટે કેટલાક મૂકેલ પ્રશ્નો છે, પરંતુ આ સમય સરકાર સાથે એક થવાનો છે. આ સમય એ બતાવવાનો છે કે ભારત એક છે અને આતંકવાદ પ્રત્યે શૂન્ય સહિષ્ણુતા ધરાવે છે. આ રાજકીય લડાઈમાં સામેલ થવાનો સમય નથી. જે પણ સત્તામાં હોય, અમારી નીતિ રહેશે – પહેલા રાષ્ટ્ર, પછી રાજ્ય,

પછી પક્ષ, ત્યારબાદ પરિવાર” એમ સુનેએ કહ્યું હતું.

પ્રતિનિધિમંડળ પહેલા કતાર જશે, જે પશ્ચિમ એશિયાઈ ક્ષેત્રમાં પ્રભાવ ધરાવતું માનવામાં આવે છે અને પ્રાદેશિક સંઘર્ષોમાં મધ્યસ્થી તરીકે ભૂમિકા ભજવે છે. સુનેના નેતૃત્વ હેઠળનું જૂથ દક્ષિણ આફ્રિકા જશે, જે વર્તમાન જી-૨૦ પ્રમુખપદ ધરાવે છે અને પછી ઇથોપિયા જશે, જે આફ્રિકન યુનિયનનું ઘર પણ છે. પછી પ્રતિનિધિમંડળ આરબ વિશ્વના પ્રભાવશાળી દેશ ઇજિપ્તની મુલાકાત લેશે. ■

સિદ્ધિ: માઉન્ટ એવરેસ્ટ શિખર સર કરનારી હિમાચલ પ્રદેશના કિસ્તોર જિલ્લાના ચાંગો ગામની નેત્રહીન મહિલા છોન્ડીંગ આંગમો. આ સિદ્ધિ મેળવનારી તે ભારતની પ્રથમ અને વિશ્વની પાંચમી નેત્રહીન વ્યક્તિ છે. (પીટીઆઈ)

મણિપુરમાં બે કરોડ રૂપિયાથી વધુ કિંમતનું ડ્રગ્સ જપ્ત, બેની ધરપકડ

ઇમ્ફાલ: મણિપુરના ચુરાચંદ્રપુર જિલ્લામાં અલગ-અલગ કાર્યવાહીમાં બે કરોડ રૂપિયાથી વધુ કિંમતનું ડ્રગ્સ જપ્ત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ એક મહિલા સહિત બે લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ માહિતી પોલીસે શનિવારે આપી હતી. ગુરૂવારના રોજ એક કાર્યવાહી દરમિયાન મોંગકોટ ખોપી ગામમાંથી એક ડ્રગ પેડલરની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તેના કબજામાંથી લગભગ ૧.૭૪ કરોડ રૂપિયાની કિંમતના ૮૭૦ ગ્રામ બ્રાઉન સુગર, ૫૨ લાખ રૂપિયાની કિંમતના

હેરોઇનથી ભરેલા ૨૦ સાબુના બોક્સ, ૨૮.૫ લાખ રૂપિયાની બિનાડિસાબી રોકડ અને બે રેડિયો સેટ મળી આવ્યા હતા. તેમણે જમ કરાયેલી રોકડ ડ્રગ ઊલમાંથી મળેલી રકમ હોવાની શંકા વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે પોલીસે શુક્રવારે તંગનુઆમ ગામમાં એક ૪૬ વર્ષીય મહિલાની તેના ઘરેથી ધરપકડ કરી હતી. તેની પાસેથી ૨૫ સાબુના બોક્સ જપ્ત કર્યા હતાં. જેમાંથી ૨૮૯ ગ્રામ શંકાસ્પદ બ્રાઉન સુગર અને આઠ લાખ રૂપિયાની રોકડ મળી આવી હતી. ■

કોરોના ફરી માથું ઊંચકે છે

થાણેમાં યુવાનનાં મોતથી ચિંતા વધી

થાણે: કોરોનાએ દેશમાં ફરી માથું ઊંચક્યું છે ત્યારે મુંબઈ સહિત મહારાષ્ટ્રમાં પણ ચિંતામાં વધારો થયો છે. સિંગાપોર, ચીન, હોંગકોંગ અને થાઇલેન્ડમાં ઝડપથી કોરોના વધી રહ્યો છે. મહારાષ્ટ્રમાં કોરોનાના ૧૬૨ કેસ જ્યારે મુંબઈમાં ૧૦૬ કોરોનાના ૬૬૧ નોંધાયા છે. આ દરમિયાન શનિવારે થાણેમાં કોરોનાને કારણે એક ૨૧ વર્ષીય યુવાનનું મૃત્યુ થયું હોવાનું નોંધાયું હતું. પ્રશાસન તરફથી નાગરિકોને માસ્ક પહેરવા તથા અન્ય લોકોથી અંતર રાખવાની અપીલ કરવામાં આવી છે. આ દરમિયાન થાણેમાં શનિવારે એક યુવાનનું કોરોનાને કારણે

મુંબઈમાં
૧૦૬,
રાજ્યમાં
૧૬૨ કેસ

મૃત્યુ થયું હોવાનું જણાયું હતું. આ યુવાન ડાયાબિટીસને કારણે હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તે મુંબ્રાનો રહેવાસી હતો અને તે સાત વર્ષનો હતો ત્યારથી તે ડાયાબિટીસની સારવાર લઇ રહ્યો હોવાનું થાણે પાલિકાના આરોગ્ય વિભાગના અધિકારી ડો. પ્રસાદ પાટીલે જણાવ્યું હતું. તેને ફેફસામાં ઇન્ફેક્શન થયું હતું તેથી તેની કોરોના ટેસ્ટ કરાવવામાં આવી હતી. રિપોર્ટમાં તે કોરોના પોઝિટિવ હોવાનું જણાયું હતું. શહેરમાં પણ છેલ્લા ત્રણ દિવસમાં કોવિડ-૧૯ના ૧૦ જેટલા કેસ મળી આવ્યા છે, જેમાં મહાનગરપાલિકાના (જુઓ પાનું ૪) ►►

રાજ્યમાં રેડ અલર્ટ

રાયગઢ, રત્નાગિરિ અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારેથી અતિ ભારે વરસાદની આગાહી

મુંબઈ-થાણેમાં હળવાથી મધ્યમ વરસાદ રહેશે

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં ચોમાસુ જલદીથી બેસવાના એંધાણ છે અને આગામી બે-ત્રણ દિવસમાં તેની માટેનું પ્રતિકુલ વાતાવરણ ઊભું થશે, એમ ભારતીય હવામાન વિભાગે (આઈએમડી)એ આગાહી કરી છે.

શનિવારે સવારે કેરળમાં નૈઋત્યનું ચોમાસુ દાખલ થઇ ગયું હતું જે ૨૦૦૯થી પહેલી વખત આટલું જલદી ચોમાસુ બેઠું છે. સામાન્ય રીતે મુંબઈમાં સાતમીથી ૧૦મી જૂન સુધી ચોમાસુ બેસતું હોય છે, પરંતુ આ વખતે મુંબઈ સહિત રાજ્યમાં ચોમાસું જલદી બેસવાની શક્યતા છે.

નૈઋત્યના મોસમી પવનો ઝડપથી વધી રહ્યા છે. ભારતીય હવામાન વિભાગે સમગ્ર રાજ્ય માટે રેડ અલર્ટ ચેતવણી જારી કર્યું છે. અરબી સમુદ્રમાં નીચા દબાણનો પટ્ટો સર્જાયો છે. તે હજુ સુધી ચક્રવાતમાં ફેરવાયું નથી. જોકે, દક્ષિણ કોંકણ કિનારા પર ઓછા દબાણવાળા શેત્રની તીવ્રતાને (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈના રિજનલ મેટીઓરોલોજીકલ સેન્ટરના વડા ડો. શુભાંગી ભૂતેએ જણાવ્યું હતું કે ચોમાસુ બેસવા માટે પ્રતિકુલ વાતાવરણ સર્જાયું છે. કેરળમાં સમય કરતા અઠવાડિયા પહેલા જ ચોમાસુ બેસી ગયું છે અને મહારાષ્ટ્ર તરફ

પુણેમાં બોગસ કૉલ સેન્ટરનો પર્દાફાશ

ગુજરાતના ચાર સહિત પાંચની ધરપકડ

અમેરિકાને ડિજિટલ અરેસ્ટનો ડર દેખાડીને રોજ પચીસ લાખથી વધુ રકમ વસૂલવામાં આવતી હતી

પુણે: પુણેના ખરાડી વિસ્તારમાં ચાલી રહેલા બોગસ કૉલ સેન્ટરનો પર્દાફાશ કરીને કાઠમ બ્રાન્ચે ગુજરાતના ચાર રહેવાસી સહિત પાંચ જણની ધરપકડ કરી હતી. આરોપીઓ અમેરિકન નાગરિકોનો સંપર્ક સંપર્ક કરતા હતા અને તેમના એકાઉન્ટનો ડ્રોસ ટ્રાફિકિંગ અથવા અન્ય ગુના માટે દુરુપયોગ કરામો હોવાનો દાવો કર્યા બાદ ડિજિટલ અરેસ્ટનો ડર દેખાડીને તેમની પાસેથી દરરોજ પચીસ લાખથી

વધુની રકમ વસૂલતા હતા, એવું તપાસમાં બહાર આવ્યું હતું. પુણે કાઠમ બ્રાન્ચે આ પ્રકરણે ધરપકડ કરેલા આરોપીઓની ઓળખ રાજસ્થાનના સરજોતસિંહ ગિરાવતસિંહ શેખાવત તથા અમદાવાદના અભિષેક અજયકુમાર પાંડે, શ્રીમય પરેશ શાહ, ગુના માટે દુરુપયોગ કરામો હોવાનો દાવો કર્યા બાદ ડિજિટલ અરેસ્ટનો ડર દેખાડીને તેમની પાસેથી દરરોજ પચીસ લાખથી

તેમની શોધ ચલાવી રહી છે.

પુણેના ખરાડી વિસ્તારમાં બહુમાળી વ્યાવસાયિક ઇમારતના એક ફ્લોર પર ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી બોગસ કૉલ સેન્ટર મેનેજમેન્ટ બીપીએસ એન્ડ કન્સલ્ટન્ટ્સ એલએલપી કાર્યરત હતું. ત્યાં નાઇટ શિફ્ટમાં કામ કરવા માટે એક ઝડન મહિલા સહિત ૧૨૦થી વધુ કોલિંગ એજન્ટ્સને રખાયા હતા, જેમને પૂછપરછ માટે અટકાયતમાં લેવાયા હતા.

અમેરિકન નાગરિકોને છેતરતા બોગસ કૉલ સેન્ટર અંગે માહિતી મળ્યા બાદ પુણે કાઠમ બ્રાન્ચની ટીમે શુક્રવારે રાતે ત્યાં રેઇડ પાડી હતી, જ્યારે તે અમેરિકન ટાઇમ ઝોન મુજબ કાર્યરત હતું. રેઇડ દરમિયાન ત્યાં ૧૨ મહિલા અને ૧૧૧ પુરુષ કામ કરતા મળી આવ્યાં હતાં. પોલીસ ટીમે ત્યાંથી ૬૪ લેપટોપ અને ૪૧ મોબાઇલ જપ્ત કર્યા હતા. અનેક લેપટોપમાં શંકાસ્પદ (જુઓ પાનું ૪) ►►

ફરીથી લાડકી બહેનો માટે આદિવાસીઓનું ભંડોળ છીનવાયું

કુલ રૂ. ૬૭૧ કરોડ ડાયવર્ટ

રાજ્યના સાત જિલ્લાનું

જીએસડીપીમાં ૫૪ % યોગદાન

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના ૩૬ જિલ્લાઓમાંથી માત્ર સાત જિલ્લાઓ કુલ રાજ્ય સ્થાનિક ઉત્પાદન (જીએસડીપી)માં ૫૪ ટકા ફાળો આપે છે, જે ૨૦૨૪માં રૂ. ૪૫ લાખ કરોડ હતું, એમ એક સરકારી અહેવાલમાં જણાવાયું છે.

આ સાત જિલ્લાઓમાં મુંબઈ, પુણે અને નાગપુરના બે જિલ્લાઓનો સમાવેશ થાય છે. ૧૬મા નાણાપંચને સુપરત કરાયેલા અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે ૧૮ જિલ્લાઓનો વિકાસ દર જીએસડીપી વિસ્તરણ દરના ૦.૮ ગણા કરતા ઓછો છે અને માથાદીઠ (જુઓ પાનું ૪) ►►

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: રાજ્ય સરકારે ફરી એકવાર આદિવાસી અને જનકલ્યાણ વિભાગોના ભંડોળને લાડકી બહેનોની યોજનામાં વળ્યું છે. ૩૩૫.૭૦ કરોડ રૂપિયા મહિલા અને બાળ કલ્યાણ ખાતાને વળતા કરવામાં આવ્યા છે. આદિવાસી વિભાગના કુલ રૂ. ૬૭૧ કરોડના ભંડોળ પર ફટકો પડ્યો છે.

રાજ્યની આદિવાસી મહિલાઓને મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહીણ યોજનાનો લાભ મળે છે. આ આદિવાસી સમાજની મહિલાઓને નામે આદિવાસી કલ્યાણ યોજનામાંથી ભંડોળ મહિલા અને બાળ કલ્યાણ ખાતાને વળતું કરવામાં આવતું હોવાનું સૂત્રો પાસેથી જાણવા મળ્યું છે, જોકે કેટલી આદિવાસી બહેનોને આ યોજનાનો લાભ મળે છે તેના કોઈ નક્કર આંકડા મહિલા અને બાળકલ્યાણ ખાતા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી.

નાણા વિભાગે એ પણ તપાસ કરી (જુઓ પાનું ૪) ►►

મધ્ય રેલવેમાં આજે બ્લોક

મુંબઈ: મુંબઈ આવી આ મુંબઈ લોકલના મેઈન્ટનન્સ માટે દર રવિવારે મેળા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવે છે. ૨૪મી મેના પણ ટ્રેક મેઈન્ટનન્સ, સિગ્નલ મેઈન્ટનન્સ માટે મેળા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે.

મળતી માહિતી મુજબ માટુંગા-મુલુંડ વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર સવારે ૧૧ થી સાંજે ચાર વાગ્યા સુધી બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. આ બ્લોકને કારણે મુલુંડ-માટુંગા વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લોકલ અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. આ લોકલ નાહુર, કાંજુરમાર્ગ, વિદ્યાવિહાર સ્ટેશન પર નહીં ઊભી રહે. લોકલ ટ્રેનો પોતાના નિર્ધારિત હોલ્ટ ઉપરાંત મુલુંડ, ભાંડુપ, (જુઓ પાનું ૪) ►►

અટલ સેતુ, સમૃદ્ધિ માર્ગ પર

ઈ-વાહનોને ૧૦૦ % ટોલ માફ

હાઇવે પર દર ૨૫ કિમીએ ચાર્જિંગ સ્ટેશન ફરજિયાત

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સરકારે ઇલેક્ટ્રિક વાહનોને પ્રોત્સાહન આપવા માટે નવી ઇલેક્ટ્રિક વાહન નીતિ-૨૦૨૫ની જાહેરાત કરી છે. આ અંતર્ગત આગામી પાંચ વર્ષ માટે મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસ વે, સમૃદ્ધિ મહામાર્ગ અને અટલ સેતુ પર ઇલેક્ટ્રિક કાર અને ઇ-બસોને ૧૦૦ ટકા ટોલ માફી આપવામાં આવશે. ટૂંક સમયમાં રાજ્યમાં જાહેર બાંધકામ વિભાગ (પીડબલ્યૂડી) હેઠળના તમામ હાઇવે પર ટોલ માફી લાગુ કરવામાં આવશે. શુક્રવારે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલા જાહેરાતમાં

કહેવામાં આવ્યું છે કે ટોલ માફીની રકમ પરિવહન વિભાગ દ્વારા પૂરક જોગવાઈઓ દ્વારા પીડબલ્યૂડી ને આપવામાં આવશે. આ નિર્ણય મુખ્ય સચિવના અધ્યક્ષતામાં રચાયેલી સ્ટીયરિંગ કમિટી દ્વારા લેવામાં આવશે. સરકારની યોજના હેઠળ રાજ્ય અને નેશનલ હાઇવે પર દર ૨૫ કિમીએ એક ઇલેક્ટ્રિક વાહન ચાર્જિંગ સ્ટેશન બનાવવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવ્યું છે. બધા પેટ્રોલ પંપ પર તોછામમાં ઓછી એક ચાર્જિંગ સુવિધા હશે. આ માટે, ઓઇલ માર્કેટિંગ (જુઓ પાનું ૪) ►►

‘મનસે અને દિલ સે’

ઉદ્ધવ જૂથે પાલિકાની ચૂંટણી પહેલા રાજ ઠાકરે

સાથે જોડાણ માટે આપ્યો ખુલ્લેઆમ સંકેત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી)ના નેતા સંજય રાઉતે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે શિવસેના-યુબીટી રાજ ઠાકરેની આગેવાની હેઠળની મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે) સાથે જોડાણ માટે તૈયાર છે અને રાજકીય વિભાજનના લગભગ બે દાયકા પછી અલગ થયેલા ઠાકરે પિતરાઈ ભાઈઓ વચ્ચે સંભવિત સમાધાનનો સંકેત આપ્યો હતો.

પત્રકારો સાથે વાત કરતા રાઉતે કહ્યું હતું કે મનસે સાથે જોડાણ તરફ પાર્ટીનો અભિગમ સકારાત્મક છે અને મરાઠી લોકો (મરાઠી ભાષી લોકો)ના સહિયારા હિતમાં મૂળ છે. ‘મરાઠી લોકોના હિત માટે રાજ ઠાકરે

સાથે જોડાણ અંગે ઉદ્ધવ ઠાકરેનું વલણ ‘મન સે’ અને ‘દિલ સે’ (મન અને હૃદયથી) છે,’ એમ રાઉતે કહ્યું હતું. ઉદ્ધવ ઠાકરે અને રાજ ઠાકરે બંનેએ જાહેરમાં ટિપ્પણી કરી હતી કે તેઓ મરાઠી ઓળખ અને એકતાના વ્યાપક હિત માટે ‘તુરંત મુદ્દાઓ’ને અવગણવા તૈયાર છે ત્યારથી મહારાષ્ટ્રના રાજકીય વર્તુળોમાં સેના (યુબીટી)-મનસે જોડાણની અટકળો વધી ગઈ છે.

મુંબઈ, થાણે, નાસિક, નાગપુર અને પુણેમાં મહાનગરપાલિકાની સ્થાનિક સંસ્થાઓની ચૂંટણીઓ આ વર્ષના અંતમાં યોજવાની છે, જેના કારણે રાજકીય પુનર્ગઠન અંગે ફરી ચર્ચા શરૂ થઈ છે. ■

